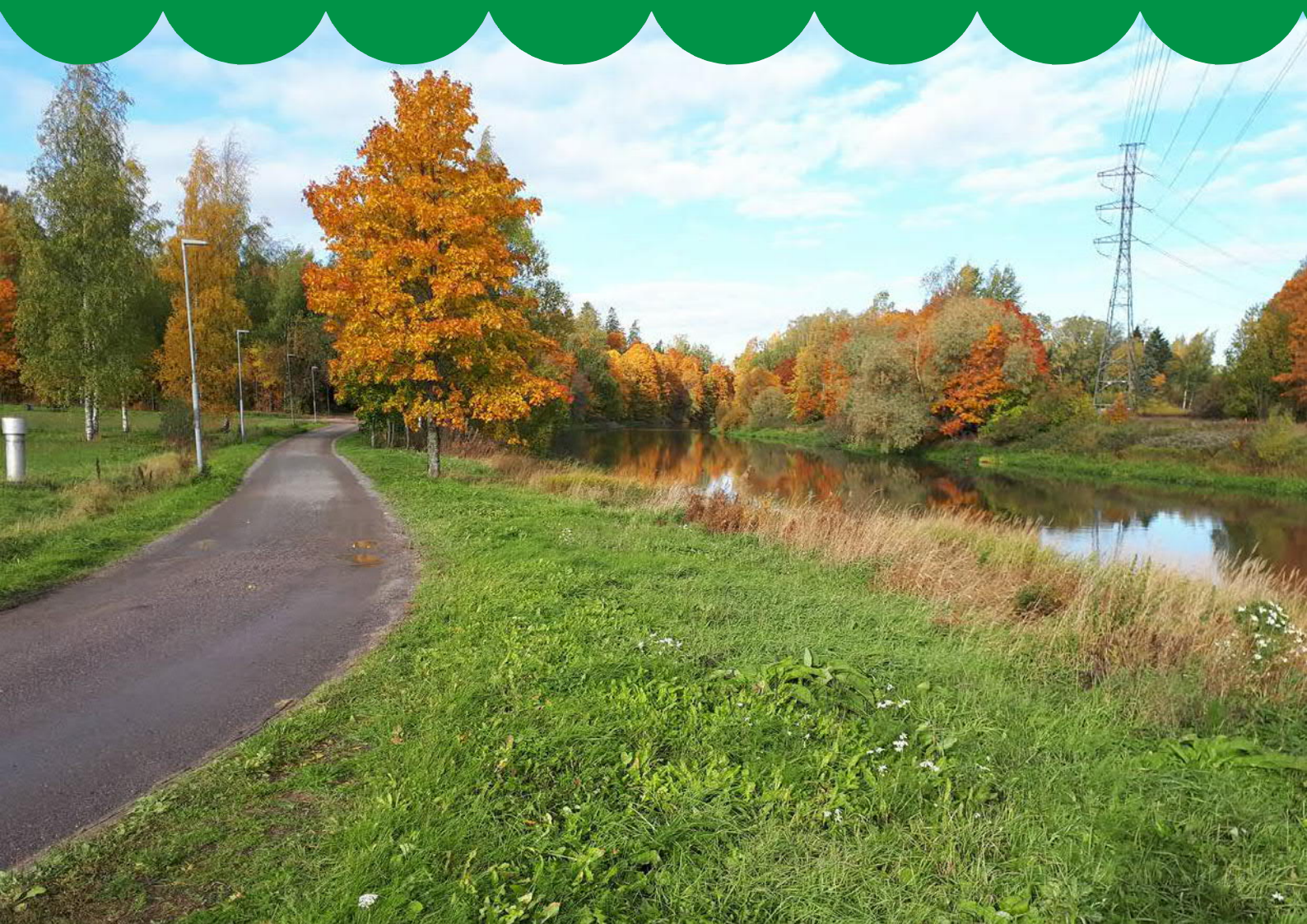

Oulunkylän ja Maunulan aluesuunnitelma 2020–2029

Suunnitelmaselostus

LUONNOS 23.6.2020

Oulunkylän ja Maunulan aluesuunnitelma 2020–2029

Julkaisija:	Helsingin kaupunki / kaupunkiympäristön toimiala / Maankäyttö ja kaupunkirakenne / Kaupunkitila- ja maisemasuunnittelu
Vastuuhenkilö:	Tiina Saukkonen, Helsingin kaupunki, puh. 09 310 38508
Teksti:	Ramboll Finland Oy, Elina Kalliala, Heta Seppälä, Johanna Jalonen, Sini Miettinen Helsingin kaupunki, Tiina Saukkonen
Taitto:	Ramboll Finland Oy, Aija Nuoramo
Kartta-aineistot:	Helsingin kaupunki
Valokuvat ja kartat:	Ramboll Finland Oy ja Helsingin kaupunki

Julkaisija | Helsingin kaupunki / kaupunkiympäristön toimiala
Kannen kuva | Ramboll Finland Oy
Paino | Grano Oy
Painosmäärä | 5 kpl
ISBN | 978-952-331-670-6 (verkkoversio)
ISBN | 978-952-331-669-0 (painettu versio)
ISSN | 2489-4230 (verkkoversio)
ISSN | 2489-4222 (painettu versio)

Helsinki

Suunnitelmaselostus

Oulunkylän ja Maunulan aluesuunnitelma 2020–2029

Kaupunkiympäristön aineistoja 2019:24

Sisällysluettelo

Sisällysluettelo.....	4
1 Aluesuunnitelman sisältö ja tavoitteet	5
2 Oulunkylän ja Maunulan aluesuunnitelman lähtökohdat ja menetelmät... 7	7
2.1 Suunnittelualue.....	7
2.1.1 Yleiskuvaus suunnittelualueesta	7
2.1.2 Väestö ja työpaikat.....	7
2.1.3 Osa-alueet ja aluekortit	8
2.2 Suunnitelman laatimisen vaiheet	8
2.2.1 Aluesuunnitelman vuorovaikutus.....	9
2.3 Alueen suunnittelutilanne	10
2.3.1 Keskeisiä strategisia suunnitelmia.....	10
2.3.2 Suunnitteluun vaikuttavat ajankohtaiset hankkeet	14
2.3.3 Edellisen aluesuunnitelman toteutuminen	15
2.4 Kulttuuriympäristöt	16
2.5 Kaupunkiluonto.....	18
3 Yleisten alueiden tarvekartoitus ja suunnitelma	20
3.1 Yleisten alueiden kehittämissuunnitelma	20
3.2 Verkostotavoitteet	20
3.2.1 Jalankulku-, pyöräily- ja virkistysreitit	20
3.2.2 Viheralueiden palvelut	24
3.2.3 Ekologiset verkostot.....	26
3.3 Toimenpidetarpeet.....	34
3.3.1 Katualueet	34
3.3.2 Viheralueet	34
3.3.3 Luonnon- ja maisemanhoito	35
3.3.4 Uudet hoitoluokat.....	44
3.3.5 Jatkoselvitys- ja muut suunnittelutarpeet.....	46
4 Hanke-esitykset	47
4.1 Hankkeiden valinnan perusteet	47
4.2 Hankkeiden kuvaukset.....	48
4.2.1 Oulunkylän rengasreitti ja yhteys Keskuspuistoon	48
4.2.2 Uusi koira-aitaus Pirkkolan liikuntapuistoon	50
4.2.3 Männikkötien ja Saunabaarin aukion katusuunnitelma.....	52
4.2.4 Kaarlo Haltian puiston kunnostus	54
4.2.5 Myrskyläntien pysäköintialueen muuttaminen puistoksi	56
4.2.6 Oulunkylän ja Maunulan ulkoilureittien opastussuunnitelma.....	58
4.3 Hankkeiden rahoitustarve.....	59
Lähteet	60
Liitteet.....	61
Kuvailulehti.....	63

1 Aluesuunnitelman sisältö ja tavoitteet

Aluesuunnitelmat ovat kaupunkiympäristön strategisen ja toimenpiteisiin tähtäävän suunnittelun työväline yleisillä alueilla. Yleisillä alueilla tarkoitetaan Helsingin kaupungin kaupunkiympäristön toimialan hallinnassa ja ylläpidossa olevia katu-, aukio-, tori- ja viheralueita. Yhtä tai useampaa kaupunginosaa koskevat aluesuunnitelmat laaditaan noin kymmeneksi vuodeksi kerrallaan. Aluesuunnitelmissa ei käsitellä koulujen ja päiväkotien pihoja, sillä ne kuuluvat kasvatuksen ja koulutuksen toimialan vastuulle. Liikunta- ja lähiliikuntapaikat taas ovat pääsääntöisesti kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan vastuulla.

Tämä aluesuunnitelma on laadittu Oulunkylän ja Maunulan kaupunginosien alueille kymmenvuotiskaudelle 2020–2029. Suunnitelmaselostuksen lopussa olevalla kuvailulehdellä on esitetty tiivistelmä aluesuunnitelman sisällöstä.

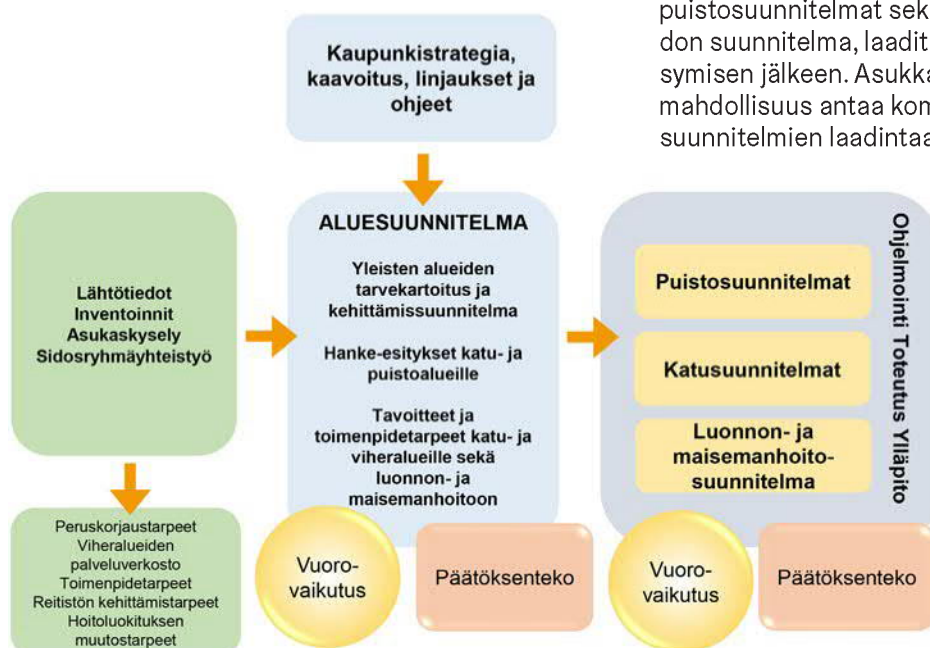
Aluesuunnitelman taustana on Helsingin kaupungin arvojen ja strategisten tavoitteiden mukainen alueiden kehittäminen sekä yleisten alueiden käytettävyyden, kaupunki- ja maisemakuvan sekä viihtyisyyden parantaminen. Suunnitelmassa nostetaan esiin alueiden erilaiset ominaispiirteet, joita kehitetään, ylläpidetään ja vahvistetaan. Tavoitteena on tukea suunnittelualueen kehitystä sen omista lähtökohdista ja tunnistaa alueen myönteistä kehitystä tukevat toimenpiteet. Suunnitelma laaditaan vuorovaikutteisesti kaupunkilaisten kanssa.

Aluesuunnitelma koostuu suunnitelmaselostuksesta, siihen liittyvästä vuorovaikutusraportista sekä alue-

korteista. Niiden pohjalta kaupunkilaiset ja päättäjät saavat kokonaiskuvan alueesta, aluesuunnitelman laatimisesta ja suunnittelualueen kehittämistarpeista. Yhteenvedona aluesuunnitelma esittää yleisten alueiden tavoitetilän ja kehittämissuunnitelman.

- Suunnitelmaselostus on kooste tehdystä aluesuunnitelmasta ja sen työvaiheista. Selostuksessa kuvataan yleisten alueiden tavoitetilä. Suunnitelmassa esitetään suunnitelman voimassaoloajan 2020–2029 aikana edistettävät tärkeimmät strategisen kehittämisen painotukset sekä tavoitteelliset kunnostus-, peruskorjaus- ja uudisrakentamishankkeet kustannuslaskelmineen. Suunnitelmaa toteutetaan kaupungin taloudellisen tilanteen puitteissa.
- Vuorovaikutusraportissa esitetään kuvaus suunnittelutyön aikaisesta osallistamisesta, yhteenvedo aluesuunnitelman valmisteluajana saadusta palautteesta sekä vastineet palautteisiin aihepiireittäin.
- Aluekorteissa kuvataan suunnittelualueen osaluokohtaiset ominaispiirteet sekä pitkän aikavälin tavoitteet.
- Lisäksi suunnittelutyön aikana tuotettiin ja kerättiin toimialan tarpeisiin yleisiä alueita koskevaa kuntotietoa, toimenpidetarpeita sekä verkostotarkasteluja.

Aluesuunnitelman kulku osana kaupunkiympäristön toimintaa on kuvattu oheisessa kuvassa 1. Aluesuunnitelman kulku ja seuraavat työvaiheet. Aluesuunnitelmaa toteuttavat työvaiheet, kuten katu- ja puistosuunnitelmat sekä luonnon- ja maisemanhoidon suunnitelma, laaditaan aluesuunnitelman hyväksymisen jälkeen. Asukkailla ja asukasjärjestöillä on mahdollisuus antaa kommentteja ja osallistua näiden suunnitelmien laadintaan.

Kuva 1. Aluesuunnitelman kulku ja seuraavat työvaiheet

2 Oulunkylän ja Maunulan aluesuunnitelman lähtökohdat ja menetelmät

2.1 Suunnittelualue

2.1.1 Yleiskuvaus suunnittelualueesta

Suunnittelualue sijaitsee Helsingin pohjoisessa suurpiirissä. Alueeseen kuuluvat asemakaavan mukaiset kadut ja aukiot sisältäen katuvihreän sekä rakennetut ja luonnonmukaiset viheralueet Oulunkylän ja Maunulan alueella. Suunnittelualue rajautuu lännessä Keskuspuistoon ja idässä Vantaanjokeen. Pohjoisessa suunnittelualueita rajaa Pakilan, etelässä Pasilan, Käpylän ja Koskelan kaupunginosat. Suunnittelualueita halkovat voimakkaasti pohjois-eteläsuunnassa Tuusulanväylä sekä lounaasta koilliseen kulkeva päärata.

Suunnittelualueella on arvo- ja suojelukohteita kuten muinaisjäännöksiä ja arvokasta rakennettua kulttuuriympäristöä. Arvokkaat luontokohteet painottuvat laajimmille yhtenäisille viheralueille, jotka sijoittuvat pohjoisessa Patolan korkeimpia maastonmuotoja peittäviksi metsiköiksi ja idässä Vantaanjokivarren reheviksi lehtometsiksi ja lännessä Keskuspuiston reuna-alueille. Maaston korkeudet vaihtelevat joenrannan +7 metristä Patolan metsän lähes +50 metriin.

Suunnittelualueella on

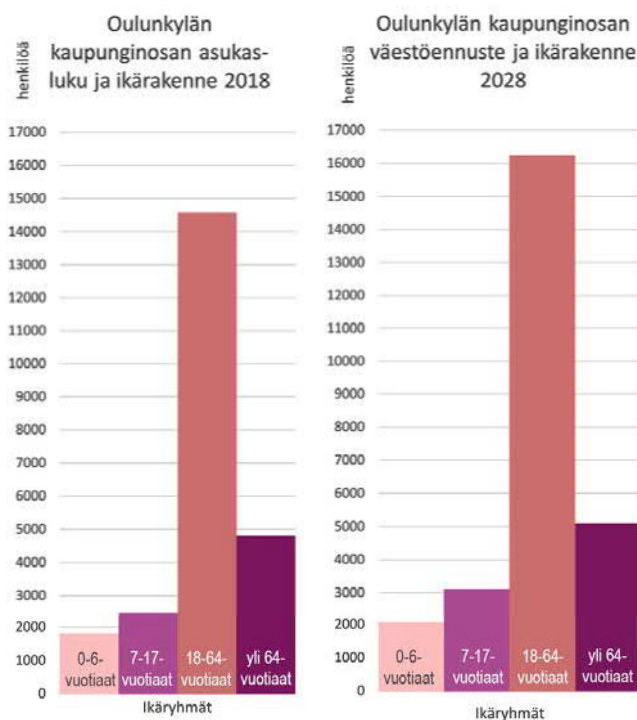
- kaavoitettuja viheralueita 225 hehtaaria
 - rakennettuja puistoalueita 27 hehtaaria
 - luonnon- ja maisemanhoidon alueita 188 hehtaaria
- kaavoitettuja katualueita 104 hehtaaria
 - ajoratoja 42 hehtaaria
 - katuvihreää 19 hehtaaria
- jalankulku- ja pyöräilyreitit 32 hehtaaria

Suunnittelualueen lisäksi työssä on määritelty osittain suunnittelualueen ulkopuolelle ulottuva tarkastelualue. Tarkastelualueeseen sisältyvät suunnittelualueita sivuavat viheralueet, pienvesien osavalmat alueet ja tärkeät katualueet, joilla on merkitystä suunnittelualueen ekosysteemipalveluille ja palveluverkoston toimivuudelle ja käytettävyydelle.

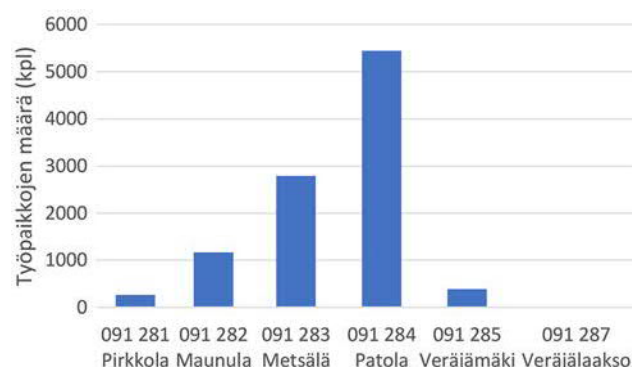
2.1.2 Väestö ja työpaikat

Oulunkylässä ja Maunulassa oli vuonna 2018 noin 23700 asukasta, joista 62 % oli työkäisiä. Osa-alueittain tarkasteltuna eniten asukkaita on Oulunkylän ja Maunulan osa-alueilla. Veräjäläakson väestö on alueen nuorinta, kun taas vanhin väestö asuu Pirkko-

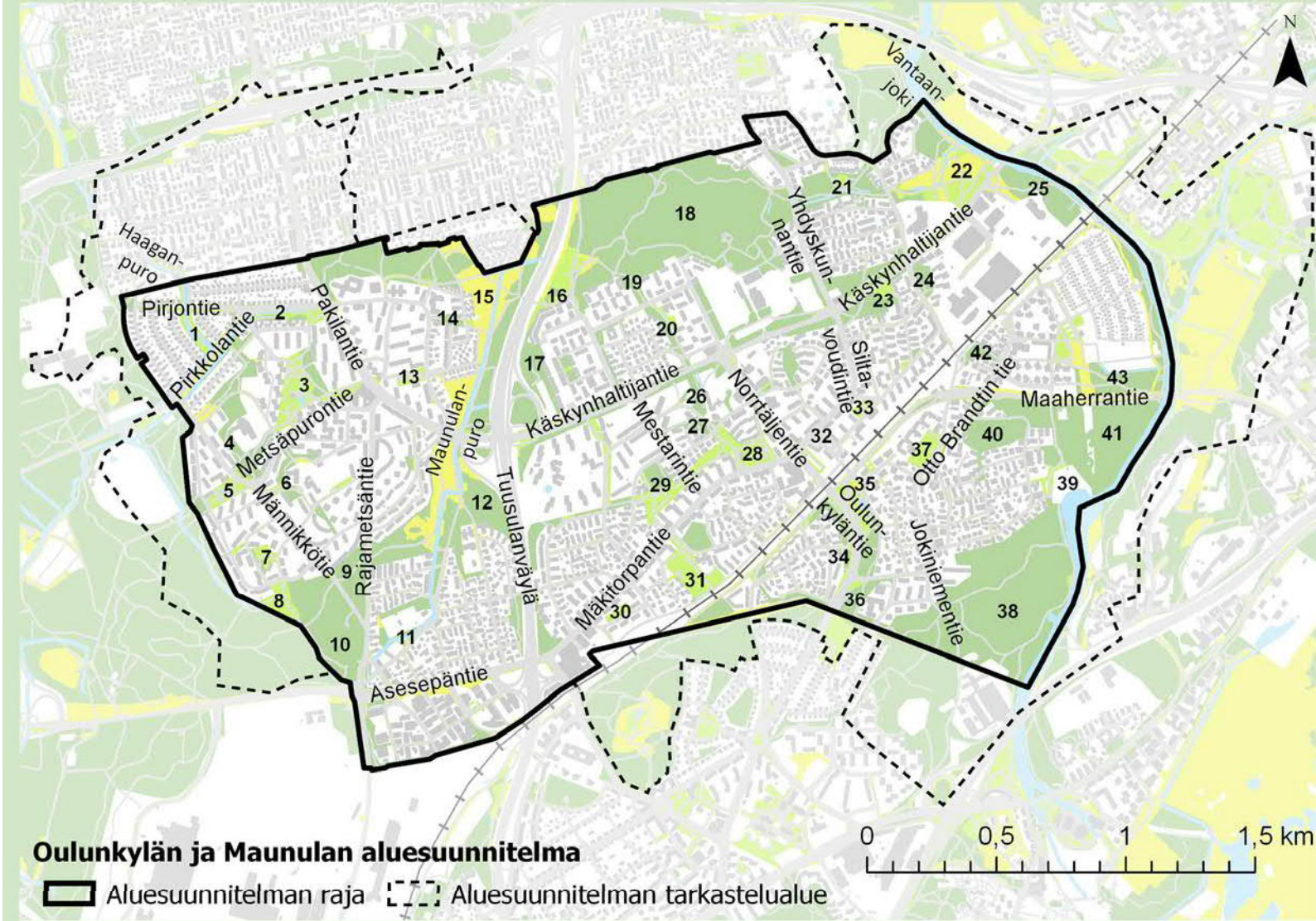
lassa. Vuoteen 2028 mennessä Oulunkylän ja Maunulan asukasmäärän arvioidaan kasvavan vajaalla 3000 asukkaalla. Asukasmäärän kasvusta huolimatta työkäisten osuus tulee pienemään arviolta hieman. Väestöennuste pohjautuu Helsingin kaupungin vuonna 2018 laatimaan ennusteeseen. Alueen työpaikoista suurin osa sijaitsee Oulunkylän kaupunginosan osa-alueittain tarkastellen Patolassa ja Metsälän toimitila- ja teollisuusalueella.

Kuva 3. Oulunkylän kaupunginosan asukasluku, väestöennuste ja ikärakenne 2018 ja 2028 (Vuori & Kaasila 2018).

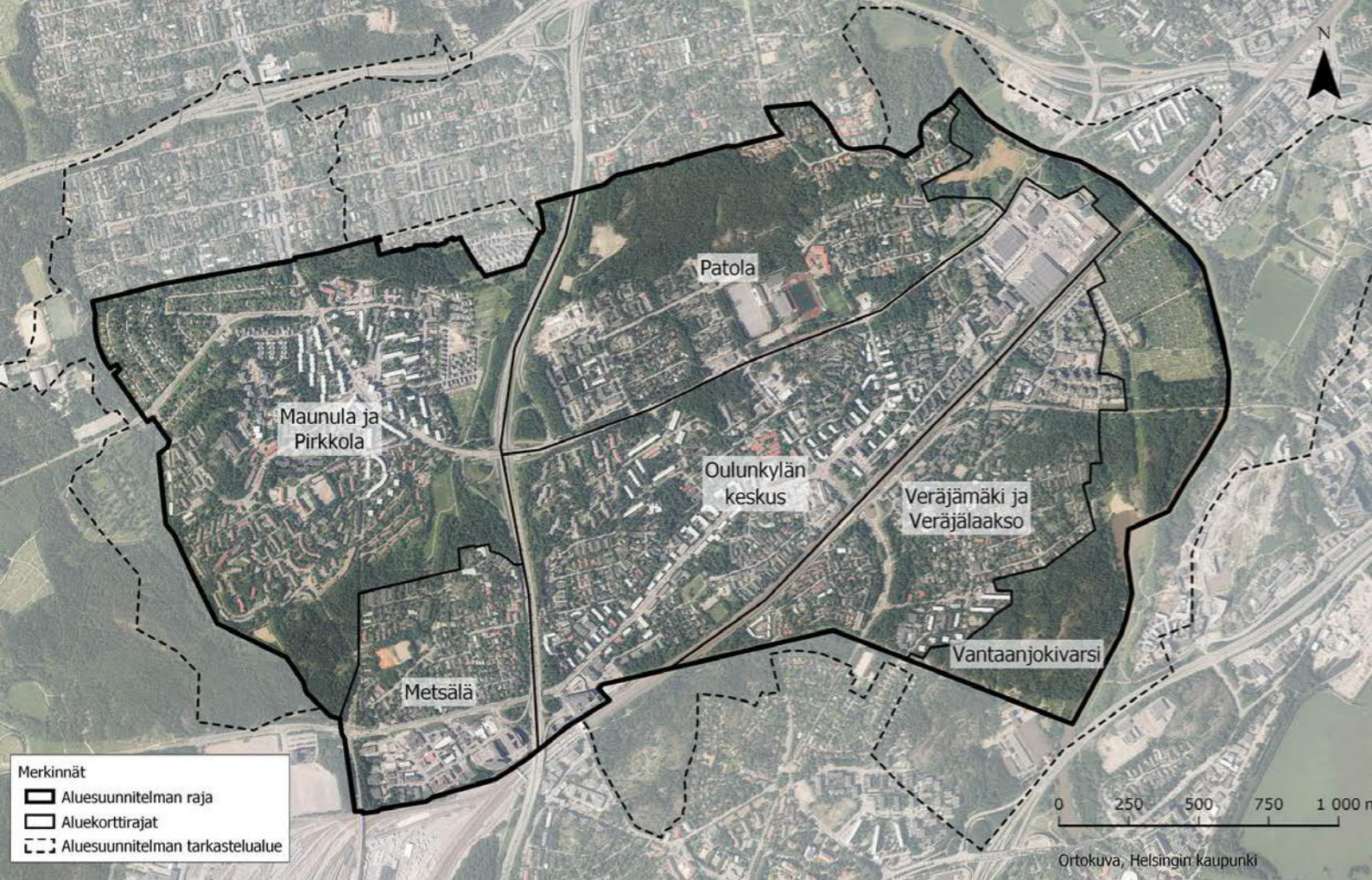
Kuva 4. Oulunkylän kaupunginosan työpaikat vuonna 2016 osa-alueittain (Helsingin seudun aluesarjat tilastokanta ja Tilastokeskus).

Viheralueet

1. Kirsikkapuronpuisto	24. Hankkijanmäki
2. Lampuodin puisto	25. Oulunkylän rantapuisto
3. Maunulanpuisto	26. Teinipuisto
4. Kuusikkopuisto	27. Yrjö Rantalan puisto
5. Sorsapuisto	28. Mäkitorpanpuisto
6. Männikköpuisto	29. Mestarinpuisto
7. Töyrypuisto	30. Värjärinpuisto
8. Koivikkopuisto	31. Kylänvanhimmanpuisto
9. Rajametsäntien puistikko	32. Tapio Rautavaaran puisto
10. Keskusuisto	33. Ruutanapuisto
11. Krämertinpuisto	34. Käypuisto
12. Pirttipolunpuisto	35. Maexmontaninpuisto
13. Suonotkonpuisto	36. Oulunkyläntienkenttä
14. Suopellonmäenpuisto	37. Jokiniemenpuisto
15. Suursuonpuisto	38. Veräjämäen rantametsä: Koskelan metsä
16. Risu- ja Kivipadonpuisto	39. Pikkukosken uimaranta
17. Tanhumäki	40. Aidasmäenpuisto
18. Patolan metsä	41. Veräjämäen rantametsä: Pikkukosken metsä
19. Hirsipadonpuisto	42. Kestipuisto
20. Kisällinpuisto	43. Tulvaniitty
21. Henrik Sohlbergin puisto	
22. Itsenäisyydenpuisto	
23. Patomäenpuisto	

Kuva 2. Kartta: Oulunkylän ja Maunulan aluesuunnitelman rajaus ja nimistö

Kuva 5. Aluekorttien aluejako

2.1.3 Osa-alueet ja aluekortit

Suunnittelualueelta on aluesuunnitelmatyössä tunnistettu kuusi erityyppistä osa-aluetta. Osa-aluejako perustuu erityisesti maisema- ja kaupunkirakenteen ominaispiirteisiin, kuten topografia, pohjaolosuhteet, maankäyttö, kulttuurihistoria, pääasialliset tyylipiirteet ja rakentamistapa, suojeluarvot, mitoitus tai strategiset tavoitteet. Osa-alueet ovat:

1. Maunula ja Pirkkola
2. Metsälä
3. Patola
4. Oulunkylän keskus
5. Veräjämäki ja Veräjälakso
6. Vantaanjokivarssi

Oulunkylän kaupunginosan osa-alueista Maunulanpuisto on jätetty suunnittelualueen ulkopuolelle. Aluetta halkova Tuusulanväylä ei myöskään sisälly suunnittelualueeseen.

Osa-alueista on laadittu aluekortit, joiden tavoitteena on kuvata tiiviisti alueen perustiedot, yleisten alueiden säilytettävät ja kehittävät ominaispiirteet sekä pitkän aikavälin tavoitetilä yleisille alueille. Sellaisille

osa-alueille, joilla on paljon lähivirkistys- ja puisto-alueita, on lisäksi laadittu maisemanhoitotavoitteet. Maisemanhoidon tavoitetilän määrittelyn lähtökohtina ovat alueen kulttuurihistoriallisia arvoja, maiseman ominaispiirteitä ja ekosysteemipalveluja säilyttävät ja kehittävät tai palauttavat toimenpidetarpeet.

2.2 Suunnitelman laatimisen vaiheet

Oulunkylän ja Maunulan aluesuunnitelma laadittiin vuosien 2018 ja 2019 aikana. Suunnittelu aloitettiin tarveselvityksellä, jossa kartoitettiin viher- ja katualueiden kunto ja selvitettiin kehittämistarpeet. Tarveselvitys koostui asukkaiden mielipiteiden selvittämisestä, suunnittelijoiden tekemistä maastoinventoinneista sekä lähtötietoaineistojen analysoinnista.

Asukkaiden ja muiden alueen toimijoiden mielipiteitä ja ehdotuksia aluesuunnittelua varten selvitettiin usealla eri tavalla. Kesällä 2018 toteutettiin internetkysely asukkaille, alueella toimiville ja alueesta kiinnostuneille. Kyselyn vastaukset toimivat aluesuunnittelun lähtöaineistona. Syksyllä 2018, aluesuunnitelman laatimisen aikana, järjestettiin kaksi kaikille avointa yleisötilaisuutta, joissa esiteltiin asukasky-

selyn tuloksia, keskusteltiin viher- ja katualueiden korjaus- ja hoitotarpeista ja kerättiin kehitysehdotuksia. Asukastilaisuuksiin kutsuttiin osallistumaan lehti-ilmoituksella, Facebook-kutsulla sekä eri yhteistyökumppaneille, seuroille ja yhdistyksiin lähetetyillä erillisillä kutsukirjeillä. Lisäksi lasten ja nuorten kokemuksia ja kehitysehdotuksia kartoitettiin erikseen kouluille ja päiväkodeille lähetetyn tehtävän avulla.

Yleisötilaisuuksien jälkeen työstettiin aluesuunnitelman raporttia, teemakarttoja, aluekortteja ja hankke-esityksiä. Luonnokset valmistuivat syksyllä 2019, ja ne laitettiin nähtäville *Kerrokantasi.hel.fi*-palveluun 22.10.–12.11.2019 välisenä aikana, jolloin kaupunkilaisilla oli mahdollisuus kommentoida niiden sisältöä. Lopullinen aluesuunnitelmaselostus liitteineen valmistui **xx.xx.2020**.

Aluesuunnitelman laadintaprosessista vastasi Helsingin kaupungilla aluesuunnittelija Laura Kakkola syyskuuhun 2019 asti ja sen jälkeen suunnitteluvas- taava Tiina Saukkonen. Aluesuunnitelman ohjausryhmään kuuluivat lisäksi Helsingin kaupungilta Heikki Takainen, Sari Ruotsalainen, Kari Tenkanen, Raimo Pakarinen, Riikka Äärelä, Tuomas Lautaniemi, Mikko Malmström, Tuuli Ylikotila, Kari Ojamies ja Jyrki Ulvila.

Suunnitelman laadinnasta on vastannut Ramboll Finland Oy, jonka työryhmään kuuluivat Elina Kalliala, Heta Seppälä, Kaisa Kärkkäinen, Elina Puhjo, Inna Ampuja, Mervi Kokkila, Sini Miettinen, Johanna Jalonen, Emilia Vainikainen ja Hanna Keskinen. Luonnon- ja maisemanhoidon osuudesta vastasi Helsingin kaupungin suunnitteluvas- taava Tiina Saukkonen.

2.2.1 Aluesuunnitelman vuorovaikutus

Aluesuunnitelma on laadittu vuorovaikutteisesti asukkaiden ja asukasjärjestöjen, kuten mm. luontojärjestöjen kanssa. Aluesuunnitelman vuorovaikutusraportissa (Aluesuunnitelman liite 2) esitetään yhteenveto suunnitelman laadinnan aikana käydystä vuorovaikutuksesta ja saadusta palautteesta sekä vastineet palautteisiin teemoittain. Vuorovaikutuksen eri vaiheiden menetelmät ja kuvaukset sekä muut tärkeimmät aineistot ovat vuorovaikutusraportin liitteinä.

2.3 Alueen suunnittelutilanne

2.3.1 Keskeisiä strategisia suunnitelmia

Helsingin kaupungin toimintaa ohjaavat useat erilaiset kaupunkitasoiset ohjelmat ja suunnitelmat, jotka esitellään seuraavaksi ja joiden tavoitteiden mukaisesti Oulunkylän ja Maunulan aluesuunnitelma on laadittu.

Helsingin kaupunkistrategia 2017–2021 – Maailman toimivin kaupunki

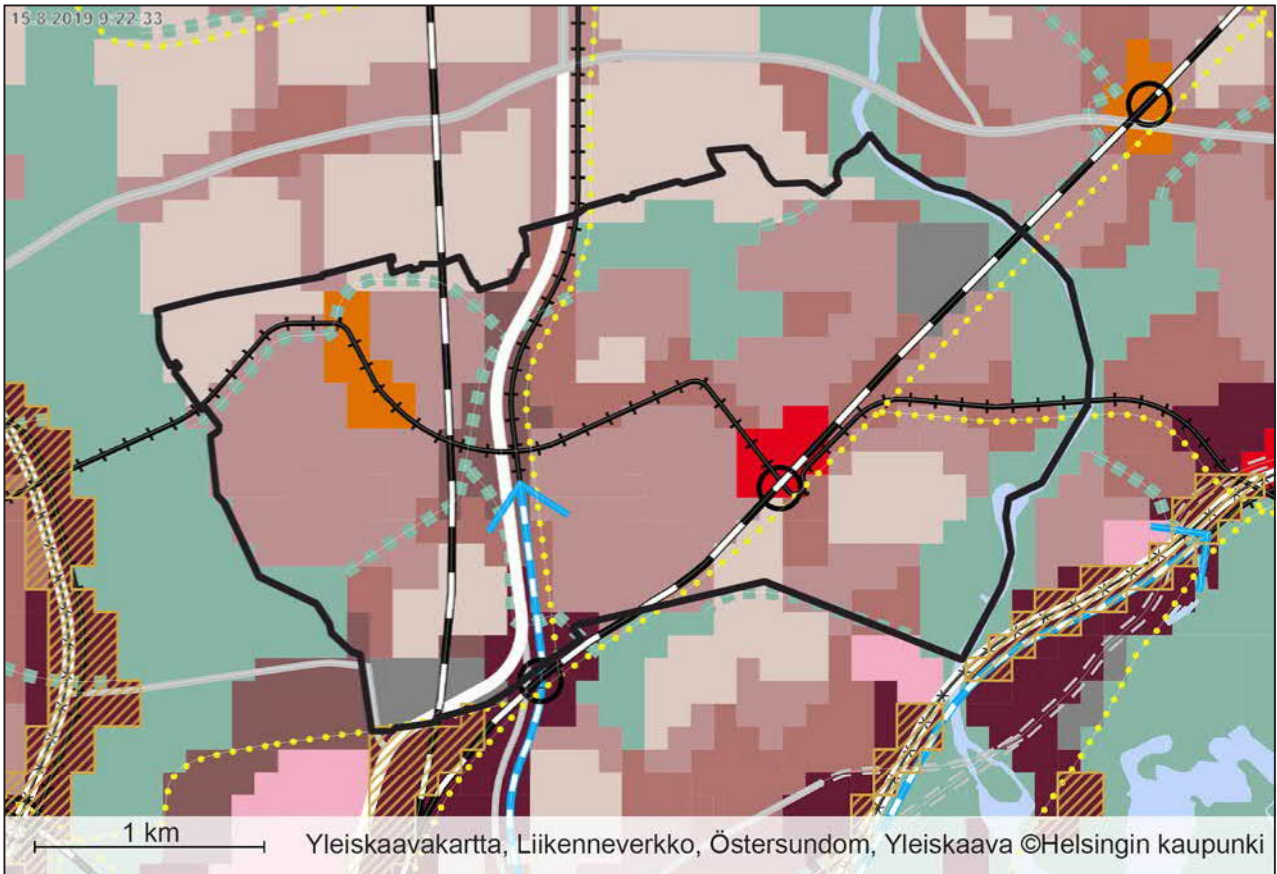
Helsingin kaupunkistrategia ohjaa kaupungin kehittämistä kaikille asukkaalleen ja vierailijoilleen tasa-arvoisena arkiympäristönä, jossa on hyvä elää ja olla. Strategiassa korostetut tasa-arvoisuus ja kaupungin vetovoimaisuus ovat teemoja, jotka toteutuvat arjessa luontevasti julkisissa ulkotiloissa ja niiden tarjoamien palvelujen kautta. Esimerkiksi Helsingin puistot nähdään asukkaiden olohuoneena. Tämän lisäksi kaupunkistrategian mukaisesti Helsinki vaalii arvokasta luontoon ja toimii kaupunkiluonnon monimuotoisuuden lisäämiseksi.

Helsingin yleiskaava 2016

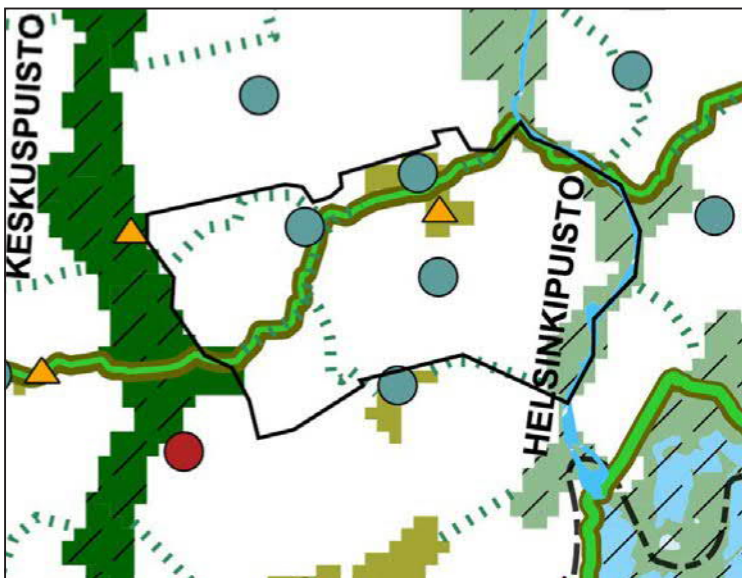
Helsingin yleiskaavan keskeisenä tavoitteena on raideliikenneverkostoon tukeutuva kaupunkirakenteen tiivistäminen, joka konkretisoituu Oulunkylässä ja Maunulassa Raide-Jokerin ympäristön täydennysrakentamisena. Yleiskaava mahdollistaa kantakaupungin laajentamisen suunnittelualueen eteläosiin Käpylän alueelle (tummanpunainen väri), jossa kantakaupunki rakentuisi kaduksi muutettavan Tuusulanväylän varrelle. Oulunkylän keskus on merkitty kaavassa liikekeskustaksi (punainen väri) ja Maunulan keskus lähikeskustaksi (oranssi väri). Erisävyiset ruskeat alueet ovat asuntovaltaisia alueita (A2-A4). Metsälän ja koillisen Oulunkylän teollisuus- ja toimitila-alueet näkyvät kaavassa harmaina toimitila-alueina.

Tuusulanväylän bulevardisoinnin (valkoinen viiva) lisäksi kaavassa esitetään länsi-itäsuuntaisen Raide-Jokerin linjaus (musta viiva). Maanalaisen lentoradan (mustavalkoinen viiva) tilavaraus kulkee etelästä pohjoiseen Tuusulanväylän länsipuolelta, ja nykyinen päärata (mustavalkoinen viiva) kulkee lounaasta koilliseen. Sinivalkoisella nuolella on osoitettu Tuusulanväylän suuntaisen raideliikenteen yhteystarve. Lisäksi kaavaan on merkitty keltaisella pisteiviivalla pyöräbaanat Tuusulan bulevardin, pääradan ja Raide-Jokerin linjausten suuntaisesti.

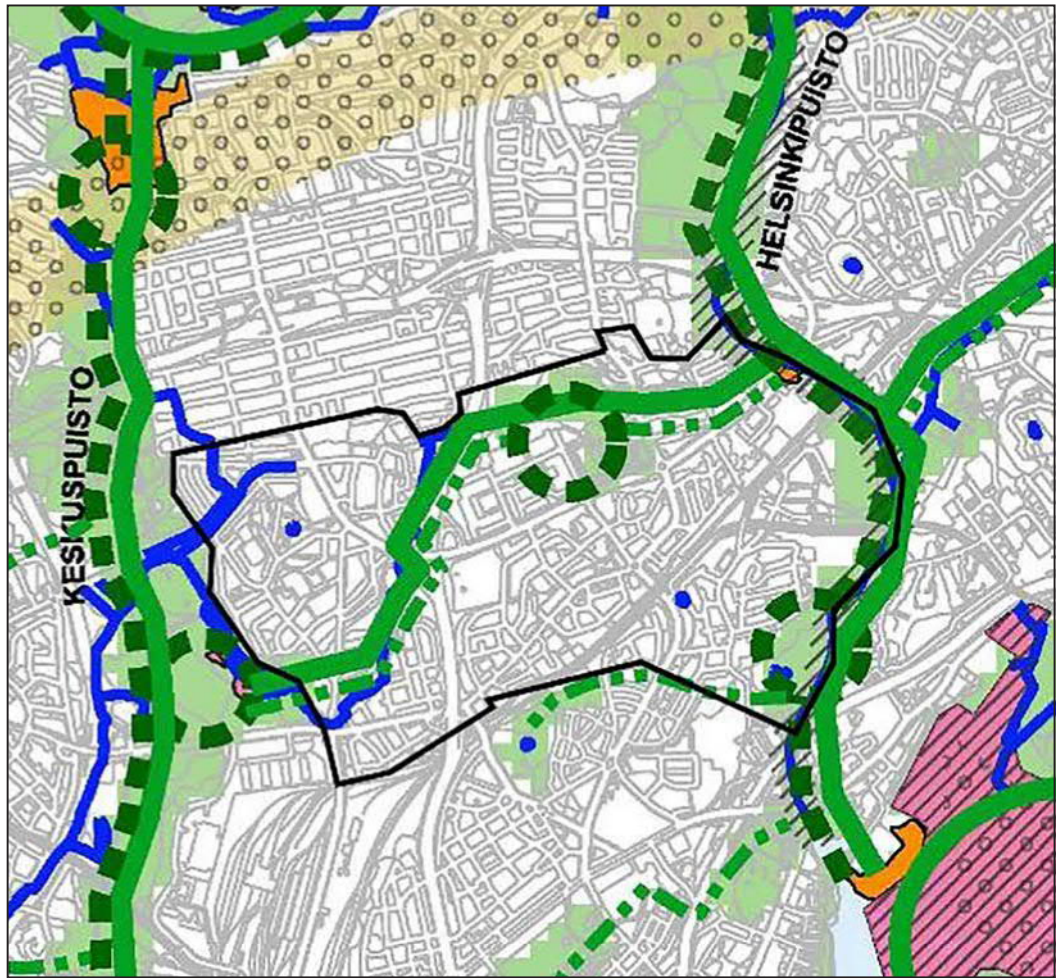
Yleiskaava tähtää Helsingin säilyttämiseen vihreänä kaupunkina, jonka vahvuuksia ovat kaupunkimetsät ja kulttuuriympäristöt. Virkistys- ja viheralueet ovat kaavassa vihreitä, ja viheryhteydet on merkitty vihreällä katkoviivalla. Keskuspuistosta on osoitettu merkittävä viheryhteys Maunulasta Oulunkylään, josta se jatkuu edelleen Helsingin puistoon. Vantaanjoen varren viheralueilta on osoitettu viheryhteys länteen Taivaskallion viheralueelle, josta on yhteys pohjoiseen Maunulan alueelle.

Kuva 6. Ote Helsingin yleiskaavasta 2016. (Lähde: Helsingin karttapalvelu 15.8.2019. Ajantasaiset tiedot ja karttamerkintöjen selitykset karttapalvelussa kartta.hel.fi)

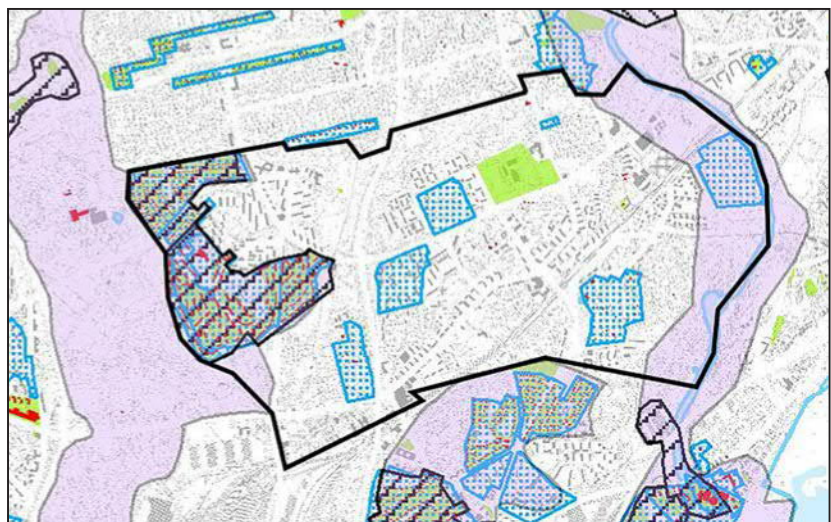

Kuva 7. Ote Helsingin yleiskaavan 2016 Virkistys- ja viherverkosto 2050-teemakartasta. Kartassa korostuu Oulunkylän ja Maunulan sijainti Keskuspuiston ja Helsinkiipuiston vihersormien välissä. Alueen halki kulkee virkistysreitteinä toimiva viherlinja ja haaroittuva viheryhteys, joka toimii sekä virkistystettä ekologisena yhteytenä. Oulunkylän liikuntapuisto on merkitty teemakarttaan osana liikuntapuistoverkostoa. Patolan metsä, Suursuonpuisto ja leikki- puisto Mäkitorppa on merkitty karttaan kaupunginosapuistoina. (Lähde: Helsingin yleiskaava 2016, 15.8.2019. Karttamerkintöjen selitykset palvelussa yleiskaava.fi/)

Kuva 8. Ote Helsingin yleiskaavan 2016 Kaupunkiluonto-teemakartasta. Kartta osoittaa kaupunkiluonnon kannalta merkittävät viheraluekokonaisuudet, -yhteydet ja suojelualueet. Oulunkylän ja Maunulan reunoilla korostuvat Keskus- ja Helsingkipuiston vihersormet. Tärkeinä metsäverkoston osina esitetään Patolan metsä ja Veräjämäen rantametsät. Vihersormien välinen metsä- ja puistoyhteys on merkitty ekologisen kytkeytyneisyyden kannalta tärkeäksi yhteydeksi ja kehitettäväksi metsäverkostoyhteydeksi. Toinen kehitettävä metsäverkostoyhteys kulkee alueen etelärajalta Helsingkipuistosta Taivaskallionpuistoon. Siniverkoston rungon ja Helsingkipuiston ytimen muodostaa Vantaanjoki, joka on myös Natura-alueita. Muita tärkeitä siniverkoston osia ovat Haagan- ja Maunulanpuro. (Lähde: Helsingin yleiskaava 2016, 15.8.2019. Karttamerkintöjen selitykset palvelussa yleiskaava.fi/)

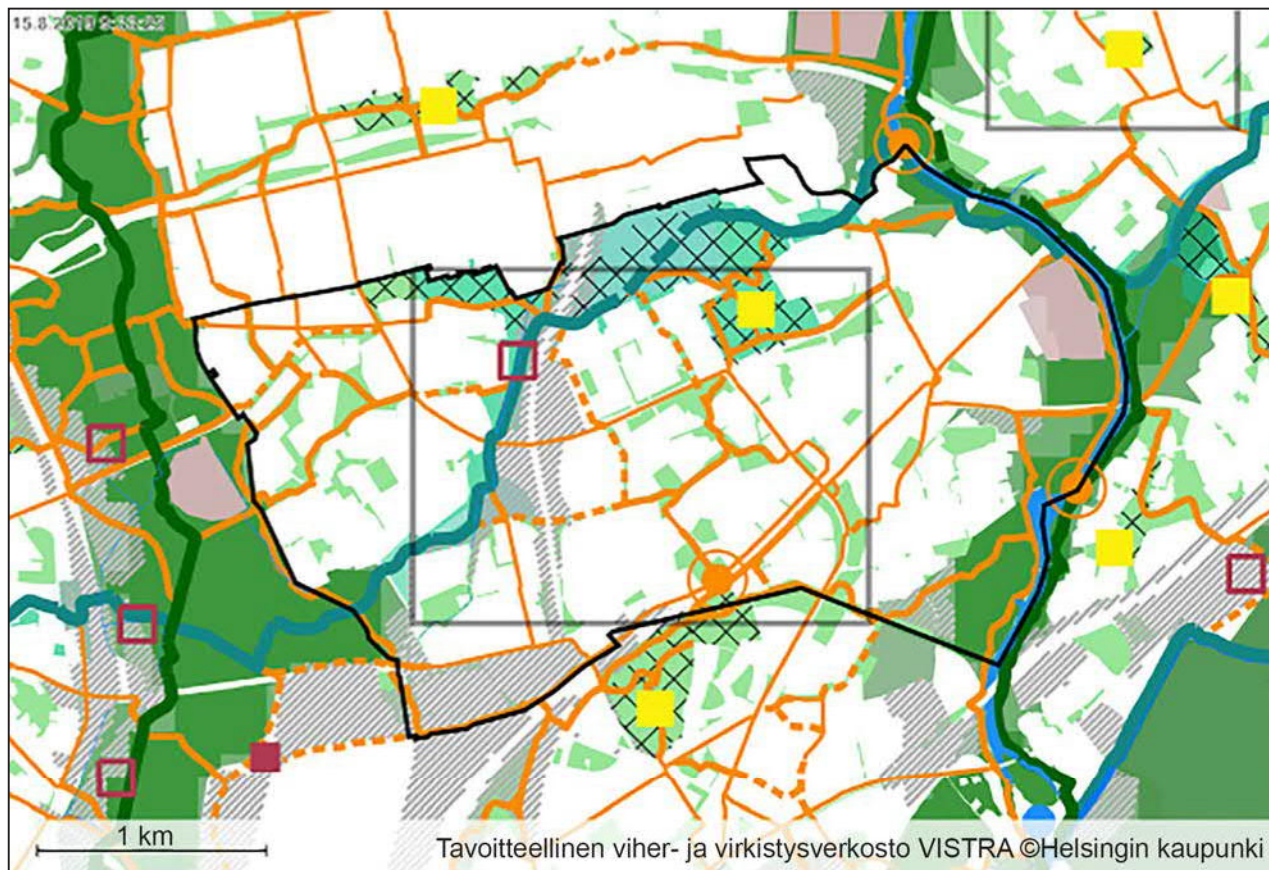
Kuva 9. Ote Helsingin yleiskaavan 2016 Kulttuuriympäristöt-teemakartasta. Kartassa esitetään Keskus- ja Helsingkipuisto maakuntainventoinnin arvokkaina kulttuuriympäristöinä sekä Maunula ja Pirkkola RKY-alueina. Lisäksi karttaan on merkitty Kustaankartano, puuhuvila-alueita Metsälästä, Veräjämäestä ja Pohjois-Patolasta sekä Veräjälakson siirtolapuutarha, jotka ovat kulttuurihistoriallisesti, rakennustaiteellisesti ja maisemakulttuurin kannalta merkittäviä alueita. (Lähde: Helsingin yleiskaava 2016, 15.8.2019. Karttamerkintöjen selitykset palvelussa yleiskaava.fi/)

Helsingin viher- ja virkistysalueiden kehityssuunnitelma VISTRA II

Suunnitelmassa Oulunkylä ja Maunula on merkitty maankäytön kehittämisen painopistealueiksi (harmaa rajaus). Aluetta reunustavat Keskuspuiston ja Helsinginpuiston vihersormet. Suursuonpuisto, Patolan metsä ja Oulunkylän liikuntapuisto ovat kaupungin-osapuistoja (vinoneliörasteri ja keltainen neliö), ja Suursuonpuisto on lisäksi kehitettävä viheralue (punainen neliö). Junanradan ja Vantaanjoen yli on merkitty kolme uutta eritasoyhteyttä (oranssit pallot)

viher- ja virkistysverkoston kehittämiseksi. Maunulanpuistosta kulkee Patolan metsän kautta Vantaanjoen rantaan viherlinjayhteys (tummanvihreä viiva), joka vaatii parantamista katkoviivalla merkityllä osuudella. Lisäksi alueella risteilee kattava viher- ja virkistysverkostoa täydentävien yhteyksien reitistö (oranssit viivat), joka vaatii parannuksia katkoviivalla merkityillä osuuksilla.

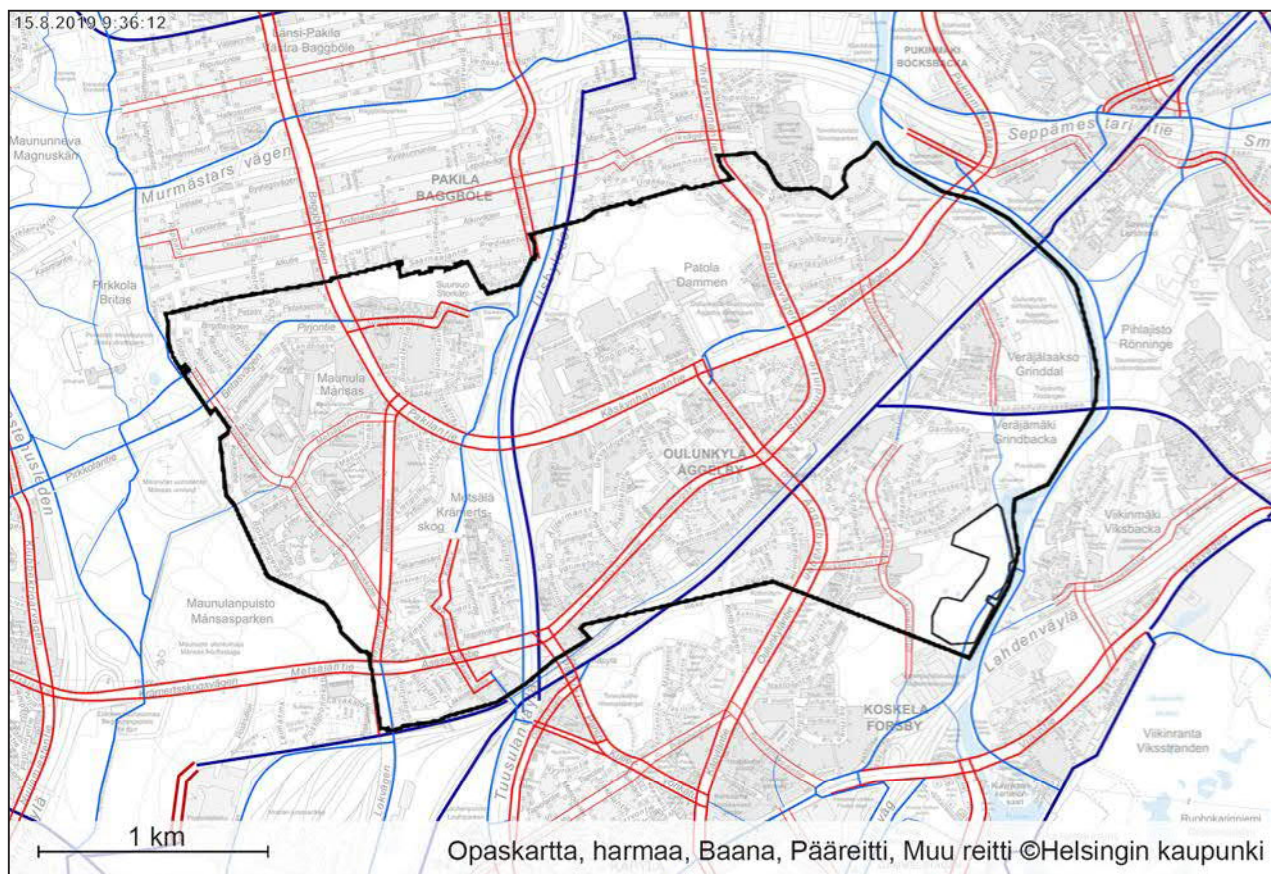

Kuva 10. Ote Helsingin viher- ja virkistysalueiden kehittämissuunnitelmasta VISTRA II:sta. (Lähde: Helsingin karttapalvelu 15.8.2019. Ajantasaiset tiedot ja karttamerkintöjen selitykset karttapalvelussa kartta.hel.fi)

Helsingin pyöräilyn tavoiteverkosto

Pyöräilyn tavoiteverkoston runkona toimivat suunnitellun Tuusulanbulevardin suuntainen baana sekä pääradan ja Maaherrantien suuntaiset baanat (paksut, tummansiniset viivat). Runkoa täydentävät kaksisuuntaiset pääreitit (paksut, punaiset viivat) ja

yksisuuntaiset pääreitit (paksut, siniset viivat), jotka kulkevat pääosin pää- ja kokoojakaduilla. Lisäksi puistoissa ja kaduilla risteilee muita reittejä (ohuet siniset ja punaiset viivat), jotka muodostavat reitistöä verkoston.

Kuva 11. Ote Helsingin pyöräilyn tavoiteverkostosta. (Lähde: Helsingin karttapalvelu 15.8.2019. Ajantasaiset tiedot ja karttamerkintöjen selitykset karttapalvelussa kartta.hel.fi)

Muita strategisia suunnitelmia

Viheralueiden ja muiden yleisten alueiden kehittämistä ohjaavat myös monet muut kaupungin suunnitelmat ja strategiat. Näistä keskeisimpiä ovat:

- Liikkumisen kehittämissuunnitelma
- Helsingin kaupungin esteettömyyssuunnitelma
- Luonnonhoidon linjaus
- Luonnonsuojeluohjelma ja metsäverkostotarkastelu
- Luonnon monimuotoisuuden turvaamisen toimintaohjelma
- Ympäristöohjelma
- Pienvesiohjelma
- Hulevesiohjelma
- Tulvastrategia
- Helsingin kaupungin hulevesistrategia

2.3.2 Suunnitteluun vaikuttavat ajankohtaiset hankkeet

Asemakaavahankkeet

Alueella on valmistella useita asemakaavahankkeita, joista useampi liittyy Raide-Jokeriin ja täydennysrakentamiseen.

Lämpökuja 6 (2018-007882)

Patolan lämpölaitosta laajennetaan.

Oulunkylän tori 1 ja vanha asema (2017-011938)

Oulunkylän tori suunnitellaan tulevaisuudessa enemmän ihmisiä kuin autoja varten. Käynnissä on kaavahanke, jossa on tarkoitus suojella muun muassa vanha asema ja mahdollistaa nykyistä korkeampi asuinrakennus ensimmäisen kerroksen liiketiloineen torin laidalle.

Paturintie 3 ja 5 (2017-012039)

Yksityisen tontin asemakaavan muutos.

Solakalliontien ympäristö (2017-006563)

Toivolanpuiston eteläosaan, Henrik Sohlbergin puiston pohjoisosaan, Jahtivoudintien ja Pikkumatintien varteen sekä Toivolan oppilaskodin ja Pakintalon väliselle alueelle suunnitellaan aluetta täydentävää asuinrakentamista. Lisäksi alueelle tutkitaan uusia katuja, jotka palvelevat uusia korttelialueita.

Muut kehittämishankkeet

- Helsingipuisto
- Nopeusrajoitusten määrittämisen periaatteet Helsingissä
- Oulunkylän keskustan kokonaistarkastelu
- Pakilantien varren maankäytön suunnitteluperiaatteet
- Tuusulanbulevardi, suunnitteluperiaatteet ja kaavarunko
- Ullakkorakentamisen alueellinen poikkeushakemus

Katusuunnitelmat

- Jokiniementie välillä Maaherrantie–junarata
- Kinkeripolku
- Kisällinkujan kääntöpaikka ja länsipään aukio, Kisällinpolku ja Kisällintien itäpäähän kääntöpaikka
- Kivalterintie välillä Mestarintie – Kivalterinkuja, Kivalterinkuja, -polku ja -aukio
- Kivi-, Maa- ja Risupadontie
- Käskynhaltijantien sillan peruskorjaus

- Lamputilantie välillä Lamputilanpuisto–Maunulantie
- Maunulantie
- Mestarintie välillä Käskynhaltijantie–Kivalterintie
- Metsäpurontie välillä Koivikkotie–Pirkkolantie
- Mikkolantie välillä Käskynhaltijantie–Töllinmäki
- Oppipojankuja
- Oulunkyläntie
- Oulunkylän siirtolapuutarha
- Oulunkylän torin ajoyhteydet
- Raide-Jokerin rakentamiseen liittyvät katusuunnitelmat
 - Käskynhaltijantie
 - Pakilantie
 - Teinintie ja -rinne

Katurakentamiskohteet

- Haavikkotien ja -polun peruskorjaus
- Maakaasuputken siirto
- Mäkitorpantie välillä Panuntie–Oulunkyläntie
- Raide-Jokerin rakentamiseen liittyvät katurakentamiskohteet
 - Pirkkolantie
 - Pirjontie
 - Norrtäljantie
 - Maaherrantie välillä Oulunkyläntie – Vantaanjoen silta
 - Vantaanjoen silta
- Siltavoudintie välillä Oulunkyläntie–Käskynhaltijantie
- Suopellonkaari ja -rinne

Puistosuunnitelmat

- Itsenäisyydenpuisto
- Leikkipuisto Maunula
- Lamputilanpuisto ja Lamputilanpuiston jatke
- Suursuonpuiston leikkipaikka ja ulkokuntoilupiste
- Teininpuisto

Puistorakentamiskohteet

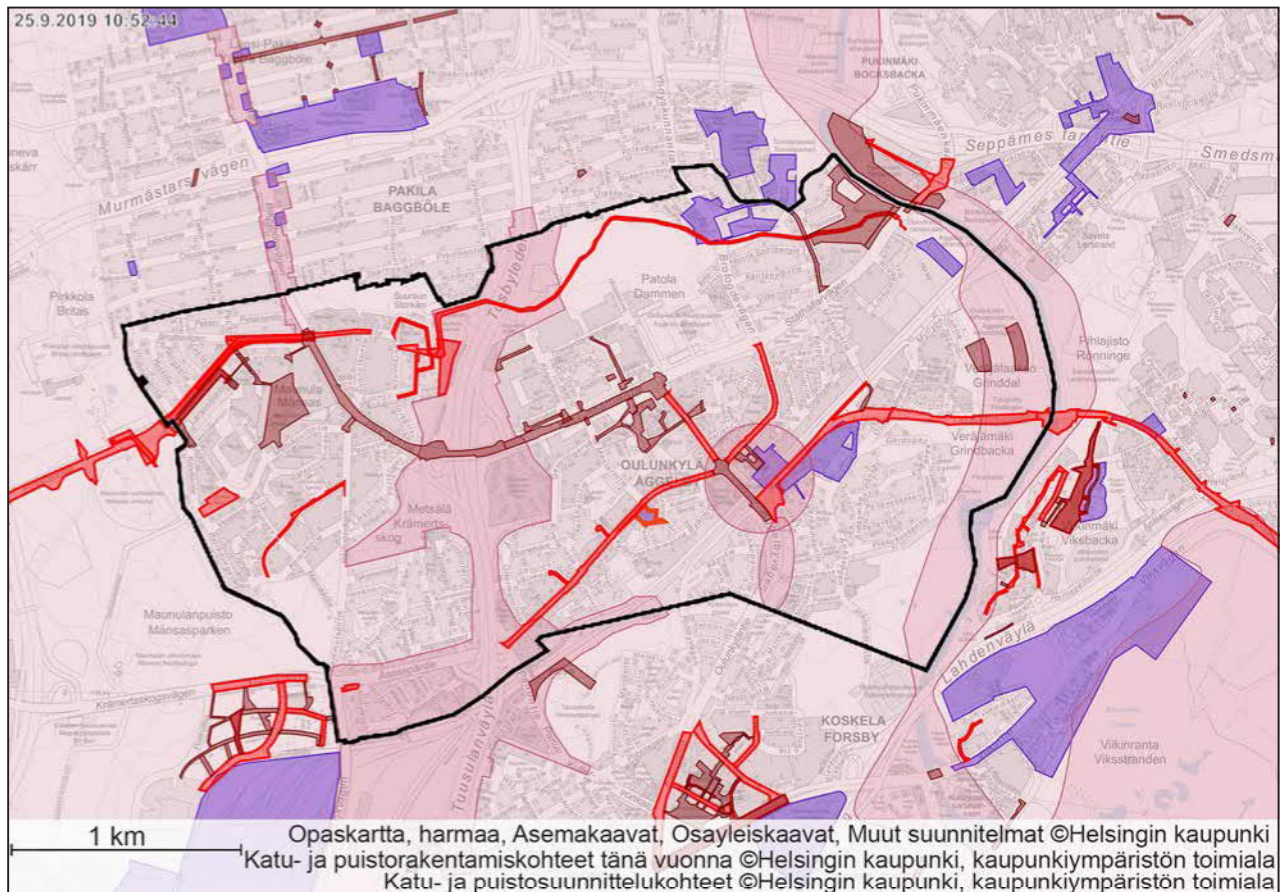
- Sorsapuiston peruskorjaus
- Suopellonmäki, puisto
- Suursuonpuisto

Viheralueiden hoito-, käyttö- ja kehittämissuunnitelmat

- Suunnittelualueella on osa-alueita ja luonnonsuojelualueita, joille on laadittu erillisiä hoito-, käyttö- ja kehittämissuunnitelmia:
 - Maunulan luonnonhoidon toteutussuunnitelma vuosille 2012–2021
 - Oulunkylän Itsenäisyydenpuiston hoito- ja kehittämissuunnitelma 2005.

Muita alueeseen liittyviä hoito- ja käyttösuunnitelmia sekä kunnostus- ja hoito-ohjelmia

- Keskuspuiston luonnon- ja maisemanhoidon yleissuunnitelma 2020–2035
- Helsingipuisto yleissuunnitelma, 2012
- Vantaanjoen varren maiseman ja kasvillisuuden hoito- ja kehittämissuunnitelma 2006–2015

Kuva 12. Aluesuunnitelman alueella meneillään olevat hankkeet. (Lähde: Helsingin karttapalvelu 25.9.2019. Ajantasaiset tiedot ja kartta-merkintöjen selitykset kartta.hel.fi)

2.3.3 Edellisen aluesuunnitelman toteutuminen

Oulunkylän ja Maunulan alueelle laaditut aikaisemmat aluesuunnitelmat ovat Maunulan aluesuunnitelma 2012–2021 sekä rajautuvilta osin Oulunkylän ja Koskelan viheraluesuunnitelma 2003–2012 ja Käpylän aluesuunnitelma 2009–2018. Seuraavissa kappaleissa käsitellään aluesuunnitelmissa viher- ja katualueille asetettujen kehitystavoitteiden ja hankkeiden toteutumista huomioiden, että Oulunkylän viheraluesuunnitelmassa tavoitteita ja hankkeita esitettiin ainoastaan viheralueille.

Viheralueet

Maunulassa ja Pirkkolassa viheralueiden hankkeet ovat toteutuneet tai parhaillaan toteutumassa. Toteutuneita hankkeita ovat Pirttipolunpuiston kunnostaminen, leikkipaikkojen kunnostukset, Haavikkopolun puistokäytävän kunnostaminen, Kirsikkapuron puiston suoja-aidan korjaaminen ja valaistuksen ja jätehuollon parantaminen Kuusikkopuistossa. Toteutumassa olevia hankkeita ovat Sorsapuiston peruskorjaus ja leikkipuisto Maunulan peruskorjaus. Aluesuunnitelmassa esitetyt lukuisat tavoitteet ovat toteutuneet osittain.

Oulunkylään esitetyistä viheralueiden hankkeista on toteutunut kaksi. Tulvaniityn puisto ja kuntoilupiste on rakennettu ja Itsenäisyydenpuiston peruskorjaus on meneillään. Taiteilijan- eli nykyisin Maexmontaninpuistoa ei ole kunnostettu. Kylänvanhimmanpuistoon suunniteltua leikkipaikan kunnostusta ei ole tehty, vaan leikkipaikka on poistettu kokonaan. Kylänvanhimmantien puistometsää ei ole myöskään kunnostettu. Esitetyistä reittiparannuksista ovat toteutuneet Kuitupolun suuntainen yhteys Pikkukoskentieltä Veräjämäen metsäalueelle, esteetön reitti Norrtäljentieltä Mäkitorpan- ja Mestarinpuiston läpi Kustaan-kartanoon ja reitti Käskynhaltijantieltä Kisällinpuiston kautta Patolan metsään. Yhteys Käskynhaltijantieltä Risupadonpuiston kautta Patolan metsään on toteutuksessa lähitulevaisuudessa. Toteutumatta on jäänyt käytävä Aidasmäentieltä Veräjämäen metsäalueelle, koska kohdassa sijaitsee jyrkkä rinne. Viheraluesuunnitelmassa esitetyt lukuisat tavoitteet ovat toteutuneet osittain.

Käpylän aluesuunnitelmassa ei esitetty Veräjämäen viheralueille hankkeita. Esitetyistä käyttötalouden toimenpiteistä yksi on toteutunut: Oulunkylän juna-aseman alikulun suojakaiteet on poistettu Käpypuistossa. Veräjämäessä Kotoniitynpuiston ja Käpytien puistikon välistä kaavan mukaista yhteyttä ei ole rakennettu, eikä Käpytien puistikon puustoa ole harvennettu. Myöskään Käpypuiston kenttää ei ole siistitty, maisemoitu nurmella eikä kentälleajoa estetty.

Edellisten aluesuunnitelmien mukaiset luonnonhoidon toteutus suunnitelmat laadittiin Maunulaan ajalle 2012–2021 ja Käpylään ajalle 2010–2019. Oulunkylän ja Koskelan viheraluesuunnitelma 2003–2012 on edellä mainittuja suunnitelmia vanhempi. Näillä alueilla tehtyjä luonnonhoidon toimenpiteitä eli metsien ja niittyjen hoitoa on toteutettu pääsääntöisesti alueiden ylläpidossa.

Katualueet

Maunulan, Pirkkolan ja Metsälän katualueiden hankkeet ovat toteutuneet tai toteutumassa. Toteutunut katuhanke on Puusuutarintien peruskorjaus. Lamputilantien, Haavikkotien ja Suursuonlaidan peruskorjaukset toteutuvat vuonna 2019.

Katujen pienistä kunnostushankkeista Airuetien ajohohde on uusittu, Töyrytien betonireunatuet kunnostettu ja Vesakkotien reunatuet vaihdettu peruskorjauksessa graniittisiin. Kuusikkopolun kunnostus on tehty aluesuunnitelmassa aiotusta poiketen uusimalla asfaltti, rakentamalla graniittiset reunatuet ja luopumalla suunnitellusta ajoesteestä. Rajametsäntien keskikorokkeiden pintauksia ei ole uusittu.

Ensikunnostuskohteista Uunisepäntien ja Läkkipänkujan pollarit on uusittu osittain. Petaksenkujan pollareiden alue rakennetaan uudestaan Raide-Jokerin rakentamisen yhteydessä.

Käpylän aluesuunnitelmassa ei esitetty Veräjämäen katualueille hankkeita. Esitetyt käyttötalouden toimenpiteet eivät ole toteutuneet. Käpylätien ja Kotoniityn puistosta tulevan seudullisen ulkoilureitin risteyksen suojatien hidasteita ei ole toteutettu. Oulunkylätien pohjoisosan poistettujen vaahteroiden tilalle ei ole asennettu kiveystä, mutta katu rakennetaan uudestaan Raide-Jokeria rakennettaessa 2020-luvulla.

2.4 Kulttuuriympäristöt

Oulunkylässä ja Maunulassa on parisenkymmentä muinaisjäännettä ja muinaisjäännosaluetta. Suurin osa jäännöksistä on ensimmäisen maailmansodan aikaisia puolustusvarustuksia, mutta joukossa on myös sotilasleirin ja historiallisen kylän paikka sekä yksi mahdollinen kylänpaikka, josta ei ole täyttä varmuutta.

Suunnittelualueen merkittävimmät kulttuuriympäristöt ovat Pirkkolan omakotialue rintamamiestaloineen ja Maunulan asuntoalue, jotka ovat valtakunnallisesti merkittäviä rakennettuja kulttuuriympäristöjä eli RKY-alueita. Molemmat asuinalueet ovat hyvin säilyneitä ja niiden rakennukset, tontit ja merkittävät viheralueet on suojeltu kaavalla.

Pirkkolan omakotialue ja rintamamiestalot rakennettiin rintamamiemiehiä ja Karjalan siirtolaisia varten 1940-luvulla alkaneella jälleenrakennuskaudella. Ulkoasultaan yhtenäinen ja viehättävän kotoisa alue on hyvin hoidettu ja puutarhamainen. Rakennukset sijoittuvat tonttien kadun puoleiselle laidalle, ja pihojen runsas kasvillisuus sekä pensasaidat rajaavat kaarevia, kapeita katuja. Puutarhalle jää tila tontin takaosaan. Mallipihasuunnitelmat laati Elisabet Koch. Asuinalueen keskellä sijaitsee Kirsikkapuron puisto, joka on aikakaudelle tyypillinen puisto.

Maunulan asumalähiö rakennettiin helpottamaan pääkaupungin asuntopulaa 1950-luvulla. Alueella toteutuvat jälleenrakennuskauden ihanteet arvokkaan arjen puitteista: ihmisläheinen mittakaava, rakennusten maaston mukainen sijoittelu, puistomainen ympäristö ja laadukas arkkitehtuuri sekä materiaalit. Arkkitehti Hilding Ekelundin suunnittelema Sahanmäen asuinalue on yksi Maunulan edustavimmista kokonaisuuksista, ja se kuuluukin kansainvälisen DOCOMOMO-järjestön merkkiteosvalikoimaan, joka edustaa suomalaista modernia arkkitehtuuria.

Kuva 13. Katunäkymä Pirkkolasta.

Kuva 14. Kirsikkapuron puisto.

Maunulan asumalähiön katuverkosto on kapea ja orgaaninen vailla säännönmukaisuutta, mutta rakennukset on ryhmitelty alueelle selkeästi: laidoilla ovat rivitalot, seuraavana lamellikerrostalot sekä pistetalot ja keskellä koulut. Puistot sijoitettiin koulujen ja päiväkotien ympäristöön. Merkittävien puisto on Sorsapuisto, joka on luokiteltu arvoympäristöksi ja joka edustaa aikakautensa tyylipiirteitä. Toinen aikakaudelle tyypillinen puisto on Koivikkopuisto. Alueen vehreyden luomisessa ovat tärkeitä myös suuret puistomaiset ja metsäiset yksityispihat, joiden istutuksia suunnittelivat mm. Paul Olsson ja Elisabet Koch.

Oulunkylän ja Maunulan maakunnallisesti arvokkaita kulttuuriympäristöjä ovat Helsingin keskuspuisto ja Vantaanjokilaakson maisema-alue. Keskuspuisto on aikakaudelleen tyypillinen viheralue ja Vantaanjokilaakson maisema-alue on historiallista kartano- ja tilakeskusten kulttuuriympäristöä. Siellä sijaitsee myös idyllinen Oulunkylän siirtolapuutarha, joka on yleiskaavan Kulttuuriympäristöt teemakartan mukaan kulttuurihistoriallisesti, rakennustaiteellisesti ja maisemakulttuurin kannalta merkittävä alue.

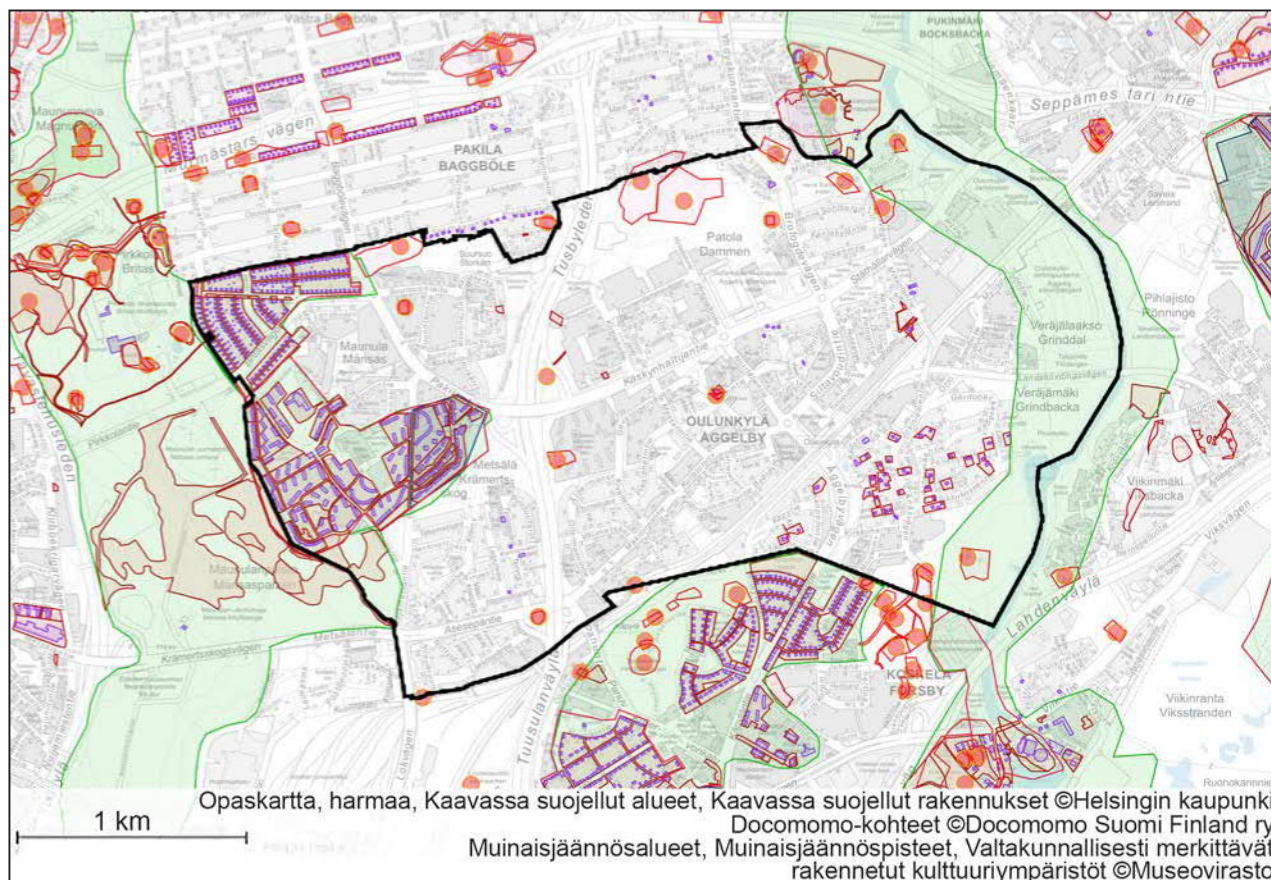
Toinen kulttuurihistoriallisesti, rakennustaiteellisesti ja maisemakulttuurin kannalta merkittävä alue

on Kustaankartano. Kustaankartano rakennettiin 1950-luvulla ja se oli Helsingin kaupungin ensimmäinen vanhainkoti ja aikanaan Suomen suurin. Nykyisin nimenä on Kustaankartanon palvelukeskus. 2000-luvulla rakennetut uudet rakennukset sulautuvat kokonaisuuteen, ja yhdessä rakennukset muodostavat viehättävän, yhtenäisen ja ympäristöstään selkeästi erottuvan miljöön. Alue on edelleen hyvin vihreä ja puistomainen.

Muita kulttuurihistoriallisesti, rakennustaiteellisesti ja maisemakulttuurin kannalta merkittäviä kohteita ovat jälleenrakennuskauden alue Patolassa Käskynhaltijantien pohjoispuolella ja Oulunkylän huvilayhdyskunnan ajoilta peräisin olevat pientaloalueet, jotka sijaitsevat Metsälän pientaloalueen itäosassa ja parhaiten säilyneenä Veräjämäessä Oulunkyläntien itäpuolella. Muutamat alueiden vanhoista puuhuviloista ovat asemakaavassa suojeltuja ja kaupunkikuvallisesti arvokkaita.

2.5 Kaupunkiluonto

Oulunkylä ja Maunula ovat Helsingin mittakaavassa runsasmetsäisiä alueita ja niillä on luonnonläheinen

Kuva 15. Oulunkylän ja Maunulan arvokkaita kulttuurikohteita ja -ympäristöjä. Ote Helsingin karttapalvelun kulttuuriympäristötiedoista 5.10.2019. Tarkemmat tiedot ja karttamerkintöjen selitykset <https://kartta.hel.fi/>. Katso myös ote Helsingin yleiskaavan 2016 Kulttuuriympäristöt-teemakartasta s. 12.

identiteetti. Oulunkylässä luonnonläheisyyden luovat Patolan metsä ja Veräjälakson metsät Vantaanjoen varressa, Vantaanjoki sekä pienemmät metsäalueet ja puistot. Maunulassakin luonto on lähellä Suursuon- ja Pirttipolunpuiston metsissä sekä viereisessä Keskuspuistossa. Luonnonläheisyyttä voimistavat myös Haagan- ja Maunulanpuro sekä alueen puisto- ja puutarhamaiset miljööt vehreine pihoineen.

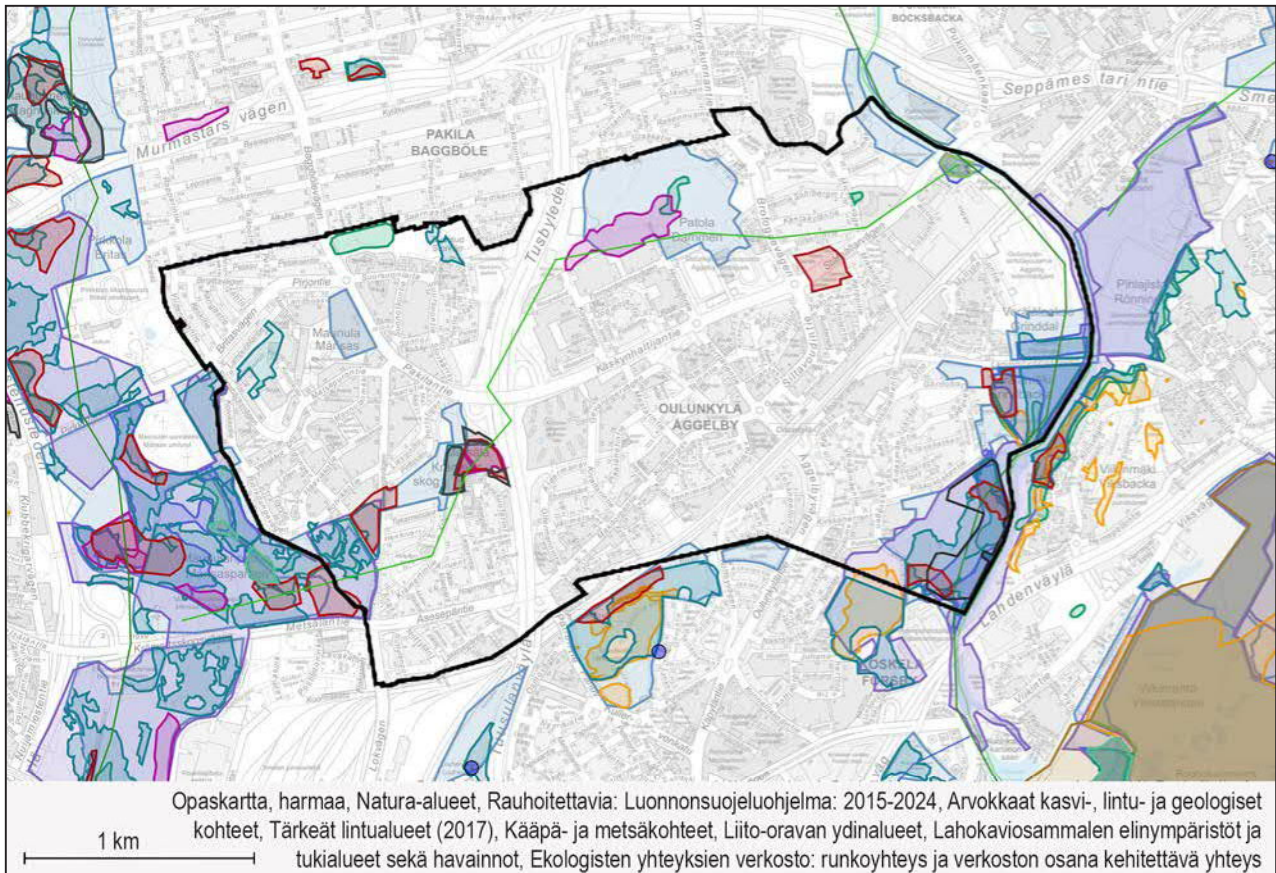
Suunnittelualueella on runsaasti luontoarvoja, joita kuvataan tässä elokuun 2019 tilanteen mukaisesti. Oulunkylän rantapuiston jalopuulehto, jossa kasvaa myös useita harvinaisia kääpiä, on luonnonsuojeluohjelman mukaisesti rauhoitettava kohde. Vantaanjoen varteen ollaan perustamassa uutta Veräjämäen lehtojen suojelualueita. Alueella on runsaasti luontoarvoja, mm. alueella olevat liito-oravan ydinalueet sekä arvokkaita kääpäesiintymiä.

Vantaanjoki on puolestaan Natura-alue, jolla suojellaan joessa elävää, luontodirektiivin liitteeseen II sisältyvää vuollejokisimpukkaa. Joki on merkittävin vuollejokisimpukan esiintymä Suomessa ja myös merkittävä vaelluskalavesistö toimien mm. taimenen kutujokena. Haagan- ja Maunulanpuro ovat myös taimenen kutupaikkoja. Maunulanpuron varsi on

suojeltu asemakaavassa luonnon monimuotoisuuden kannalta erityisen tärkeänä alueena kasvillisuutensa, kääpälaajiston ja taimenten vuoksi.

Luonnonsuojelulla suojellun liito-oravan elinalueita on Oulunkylän ja Maunulan metsissä viidellä muullakin alueella jo mainitun Veräjämäen lehtojen suojelualueen lisäksi. Muut liito-oravan ydinalueet sijoittuvat Veräjälakson metsien pohjois- ja eteläosiin, Patomäen- ja Pirttipolunpuistoon sekä Rajamäentien puistikkoon. Toista suojeltua lajia, erittäin uhanalaista lahokaviosammalta esiintyy Patolan metsässä ja Pirttipolunpuistossa.

Oulunkylän ja Maunulan arvokkaita kasvikohteita ovat Keskuspuiston Maunulanpuiston metsän rinne- ja purolehdot, Suursuonpuiston linnoituskallion keto, Patolan metsän luhtaneva, Oulunkylän sairaalan tontin kulttuurikasvillisuus ja Pirunkallion lehdot sekä vesilaitoksen pohjoispuolinen korpi Veräjälakson metsässä. Arvokkaat kääpäkohteet sijoittuvat puolestaan kokonaan Vantaanjoen varteen, ja niitä ovat edellä mainittujen suojelualueiden lisäksi muut Veräjämäen metsien osat ja Tulvaniitty. Arvokkaat lintukohteet sijoittuvat Keskuspuiston Maunulanpuiston metsään, Pirttipolunpuistoon, Patolan metsään ja Vantaanjokivarren metsiin ja puistoihin.

Kuva 16. Oulunkylän ja Maunulan luontoarvot. Ote Helsingin karttapalvelun luontotiedoista 15.8.2019. Tarkemmat tiedot ja karttamerkintöjen selitykset <https://kartta.hel.fi/>.

3 Yleisten alueiden tarvekartoitus ja suunnitelma

3.1 Yleisten alueiden kehittämisen suunnitelma

Yleisten alueiden kehittämistavoitteet toteuttavat Helsingin kaupungin ylemmän tason strategioita ja suunnitelmia ja tukevat Oulunkylän ja Maunulan ominaispiirteiden säilymistä ja vahvistumista. Keskeisimmät huomioitavat strategiat ja suunnitelmat ovat Helsingin kaupunkistrategia 2017–2021, Helsingin yleiskaava 2016 sekä Helsingin viher- ja virkistysalueiden kehityssuunnitelma VISTRA II.

Oulunkylän ja Maunulan luonnon- ja maisemanhoidon tavoitteena on Helsingin kaupunkistrategian mukaisesti, että ”Helsinki vaalii arvokasta luontoaan ja toimii kaupunkiluonnon monimuotoisuuden lisäämiseksi. Viher- ja sinialueiden ekologinen laatu, saavutettavuus ja terveysvaikutukset turvataan. Metsissä ja metsäisillä alueilla suunnitelmallinen monimuotoisuuden lisääminen on hoidon keskeisin tavoite.”

Seuraavassa kartassa on esitetty koko alueen yleiset kehittämistarpeet sekä vaalittavat arvot yleisellä tasolla. Kartan keskeisimpänä teemana on alueen ekosysteemipalveluverkoston säilyttäminen ja kehittäminen.

Jalankulku-, pyöräily- ja virkistysreitistöjen strategisena tavoitteena ovat sujuvat, turvalliset, hyväkuntoiset ja hyvin opastetut yhteydet. Merkittävimpinä kehitettävänä yhteyksinä korostuvat Oulunkylän rengasreitti ja yhteys rengasreitiltä Keskuspuistoon sekä yhteys Koskelanmetsästä kohti Taivaskallionpuistoa. Lisäksi kaikilla suunnittelualueen laajemmilla viheralueilla kehitetään opastusta ja viitoitusta kulkemisen sujuvoittamiseksi.

Viheralueiden palveluiden strategisena tavoitteena on kattava, tasapuolinen, hyväkuntoinen ja kustannustehokas palveluverkosto. Verkostoa täydennetään uudella leikkipaikalla, kahdella ulkokuntoilupisteellä sekä koira-aitauksella.

Siniverkoston strategisina tavoitteina on kehittää Vantaanjoen, Haagan- ja Maunulanpuron virkistysarvoa, säilyttää niiden monimuotoinen lajistoa, parantaa niiden ekologista tilaa kehittämällä hulevesien hallintaa ja samalla ennaltaehkäistä ilmastonmuutoksen aiheuttamien sään ääri-ilmiöiden seurausten, ennen kaikkea tulvien, vaikutuksia alueella.

Metsä- ja puustoisien verkoston strategisina tavoitteina on säilyttää karttaan merkityt ydinmetsät, metsät, metsiköt ja niiden väliset yhteydet sekä kehittää niiden ekologista tilaa, monimuotoisuutta ja virkistysarvoa. Merkittävimmät ydinmetsät ovat Keskuspuisto, Patolan ja Pikkukosken sekä Koskelan metsät. Merkittävimmät metsä- ja puustoisien verkoston yhteydet ovat Keskus- ja Helsingipuistossa kulkevat runkoyhteydet sekä niiden välinen alueellinen yhteys.

Niittyverkoston strategisina tavoitteina on säilyttää ja kehittää niittyjen ja niiden tukialueiden arvokasta lajistoa sekä vähentää vieraslajien määrää.

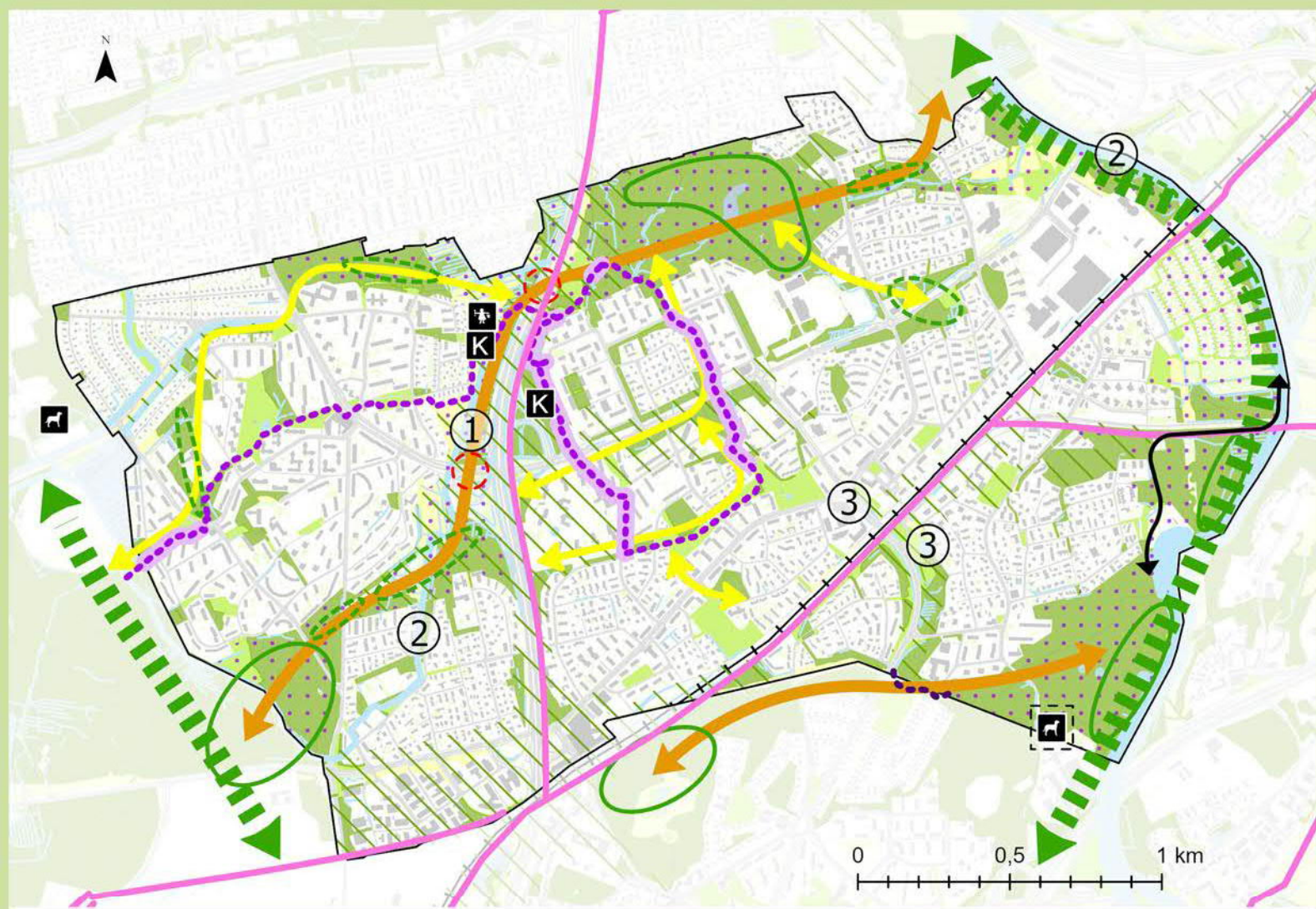
3.2 Verkostotavoitteet

3.2.1 Jalankulku-, pyöräily- ja virkistysreitit

Jalankulku-, pyöräily- ja virkistysreittien nykytila on Oulunkylässä ja Maunulassa hyvä. Reitistö on kattava ja hyväkuntoinen, ja reiteillä on melko vähän katkoksia. Liikenteen solmukohtat, Oulunkylän keskus ja juna-asema, Maunulan keskus sekä Käpylän juna-asema, ovat jalankulkijoiden ja pyöräilijöiden helposti saavutettavissa. Ulkoilureitit ovat monipuolisia maisemiltaan, ja niissä on sekä tasaisia että korkeuseroiltaan vaativia reittejä.

Alueen esteettömistä reiteistä muodostuu melko kattava verkosto. Laajin yksittäinen esteetön alue on Ogelin kauppakeskuksen ja julkisten palvelujen alue. Maunulan palvelutalojen keskittymän lähellä on erityisesti vanhuksille suunniteltu metsäinen esteettömyyden erikoistason polku. Myös Kustaankartanon palvelukeskuksen alueella on esteetön reitti.

Reitistön sujuvuudessa, turvallisuudessa, esteettömyydessä ja opastuksessa on kuitenkin edelleen parantamisen varaa. Pyöräilyn ja kävelyn sujuvuutta ja turvallisuutta vähentävät mm. yhdistetyt pyörätiet ja jalkakäytävät kulkutapojen erottelun sijaan. Lisäksi pyöräilyn sujuvuutta heikentävät mm. korkeat reunakivet suojateiden kohdilla, pyörätien jatkuminen ajoradan toisella puolella, pyöräilyn säilytyksen tilanpuute sekä ilkivalta mm. Oulunkylän juna-asemalla. Jalankulun sujuvuutta ja turvallisuutta heikentävät puutteet esteettömyydessä ja suojatieratkaisuissa. Opastusta tarvitaan lisää etenkin metsäalueiden ulkoilureiteillä, joissa maamerkit ja kadunnimet eivät auta suunnistamisessa.

Yleisten alueiden kehittämistavoitteet

- Aluesuunnitelman raja
- Kehitettävät palvelut**
- K Uusi ulkokuntoilupiste
- * Uusi leikkipaikka
- R Uusi koira-aitaus
- R Tutkittava uusi koira-aitauksen sijainti

Metsä- ja puustoisien verkoston säilytettävät ja kehitettävät yhteydet

- ← → Runkoyhteys
- ← → Alueellinen yhteys
- ← → Paikallinen yhteys
- Yhteyden turvaamisen tarve
- Ydinmetsä (yli 4 ha)
- Metsä tai metsikkö

Sinisen verkoston tavoitteet

1. Maunulanpuroon tukeutuvaa viheryhteyttä kehitetään hulevesien viivytysalueena ja Maunulanpuro pyritään ennallistamaan suorasta mutkittelevaksi.
2. Vantaanjoenranta ja Maunulanpuron ympäristö säilytetään mahdollisimman laajalti kasvipeitteisenä ja luonnonmukaisena, jolloin hulevedet imeytyvät ja puhdistuvat ennen päätymistään vesistöihin. Alueiden veteen liittyviä virkistysmahdollisuuksia kehitetään.
3. Oulunkylän keskuksen suunnittelussa huomioidaan hulevesien laadullinen ja määrällinen hallinta sekä virkistysarvo.

Kehitettävät reitit

- - - Uusi tai kunnostettava reitti
- ↔ Kehitettävä virkistysyhteys
- - - Oulunkylän rengasreitti ja yhteys Keskuspuistoon
- - - Rengasreitin ja Keskuspuisto-yhteyden uudet ja kunnostettavat osuudet
- - - Alue, jonka opastusta ja viitoitusta parannetaan
- Pyöräilyn tavoiteverkosto

Maankäytön muutosalue

- / / / Maankäytön muutosalue seuraavan 10 vuoden aikana

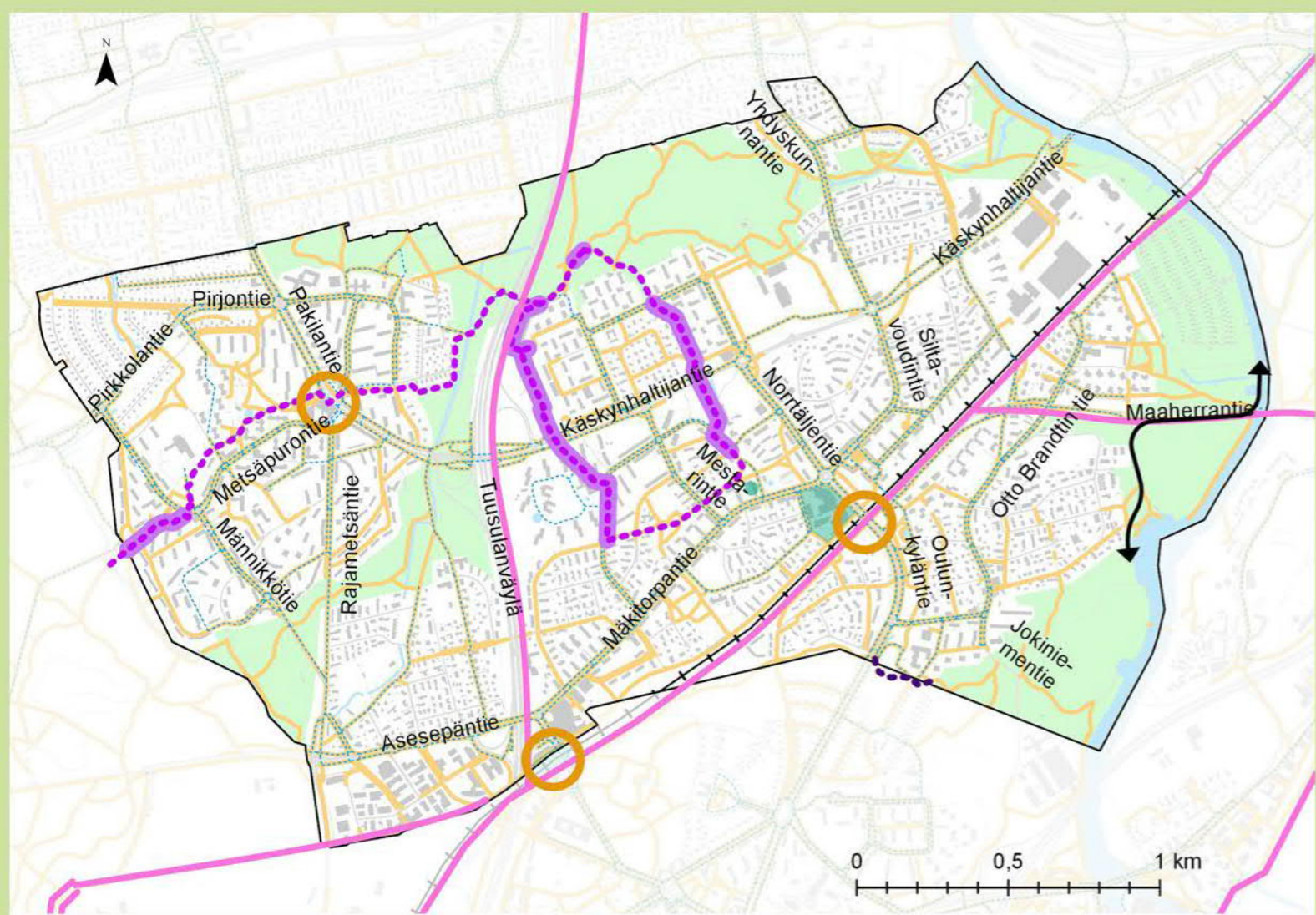
Viherrakenne

- Metsät
- Puistot
- Niityt

Lähteet:

- Metsät, puistot, niityt: YLRE, hoito-luokka A-C, Helsingin Kaupunki 2018
- Metsä- ja puustoisien verkoston yhteydet ja metsät: Metsä- ja puustoinen verkosto. Opas verkoston huomioimiseksi Helsingin kaupunkisuunnittelussa. Kaupunkiympäristön julkaisuja 2019:5.
- Jalankulku-, pyöräily- ja ulkoilureitit: Helsingin kaupungin Reitit-aineisto 2014
- Kaupunkirakenne muuttuu: Valmistuilla olevat kaavat ja suunnitelmat, Helsingin kaupunki 2019
- Rakennus ja tie: Seudullinen maanpeiteaineisto, HSY 2018

Kuva 17. Yleisten alueiden kehittämistavoitteet. Karttaan on koottu kaikkien aluesuunnitelmassa tehtyjen verkostotarkasteluiden merkittävät tavoitteet.

Jalankulku-, pyöräily- ja virkistysreitistöt

□ Aluesuunnitelman raja

Nykyiset reitit

— Jalankulku-, pyöräily- ja ulkoilureitti

--- Esteetön reitti

● Esteetön paikka

■ Esteetön alue

○ Liikenteen solmukohdat

Kehitettävät reitit

--- Uusi tai kunnostettava reitti

... Oulunkylän rengasreitti ja yhteys Keskuspuistoon

— Rengasreitin ja Keskuspuisto-yhteyden uudet ja kunnostettavat osuudet

↔ Kehitettävä virkistysyhteys

— Pyöräilyn tavoiteverkosto

■ Alue, jonka opastusta ja viitoitusta parannetaan

Lähteet:

Esteetön paikka, reitti ja alue: Helsingin kaupunki 2018
Jalankulku-, pyöräily ja ulkoilureitit: Helsingin kaupungin Reitit-aineisto 2014

Pyöräilyn tavoiteverkosto: Pyöräiliikenteen tavoiteverkko, Helsingin kaupunki 2016
Rakennukset, tiet ja vesi: Seudullinen maanpeiteaineisto, HSY 2018

Kuva 18. Jalankulku- pyöräily- ja virkistysreitistöt ja niiden kehittämistavoitteet

Kuva 19. Maunulanpolku on jalankulun ja pyöräilyn reitti.

Jalankulun reiteistä monille asukkaille ja koiranulkoluttajille merkittäviä ovat myös metsiin tallatut polut. Niiden vetovoima on ilmeinen metsäpolkuverkoston tiheydestä ja kattavuudesta päätellen. Paikoin metsänpohja on jopa haitallisen kulunutta. Osa poluista toimii oikoreitteinä, mutta polut kertovat myös siitä, etteivät leveät, rakennetut käytävät riitä täyttämään kaupunkilaisten tarvetta olla läheisessä kosketuksessa luontoon. Tulevaisuudessa lähimetsien pinta-ala pienenee ja toisaalta Oulunkylän ja Maunulan asukasmäärä kasvaa, jolloin metsäpolkujen käyttöpaineikin kasvaa. Ulkoilureittiverkoston selkeän opastuksen avulla kulkua voidaan kuitenkin ohjata kestävästi ylläpidetyille reiteille.

Jalankulku-, pyöräily- ja virkistysreitistöjen tavoitteena ovat selkeät, sujuvat, hyväkuntoiset ja hyvin opastetut yhteydet. Reitistöjen yleispiirteinen tavoitela on esitetty Helsingin viher- ja virkistysalueiden kehityssuunnitelmassa VISTRA II:ssa. Aluesuunnitelmassa kehitettäväksi valittuja reittejä ovat Oulunkylän rengasreitti, reitti Patolan metsästä Keskuspuistoon ja reitti Koskelan metsästä kohti Taivaskallionpuistoa.

Oulunkylän rengasreitti yhdistää Oulunkylän keskustan Patolan metsään, josta voidaan jatkaa sujuvasti matkaa kohti Keskus- tai Helsingipuistoa. Rengasreitti ja yhteys Keskuspuistoon ovat monin paikoin jo olemassa, mutta muutamassa kohdassa vaaditaan uuden käytävän rakentamista tai olevan käytävän kunnostusta ja opastuksen parantamista. Valmistuksessaan reitti kulkee pääasiassa viheralueiden käytäviä pitkin muodostaen turvallisen, vihreän ja viihtyisän reitin keskelle kaupunkirakennetta.

Reitti Koskelan metsästä Taivaskallionpuistoon vaatii täydentävän reittiosuuden rakentamista Myrskyläntien ja Oulunkyläntienkentän välillä. Lisäksi reitti vaatii kunnostusta Myrskyläntien ja ulkoilureitin risteyksessä Koskelanmetsässä, jossa nykytilanne on asemakaavan vastainen paikoitusalueen katkaistessa ulkoilureitin.

Edellä mainittujen reittien kehitystarpeiden lisäksi aluesuunnitelmassa esitetään laajempaa reitistön opastushanketta alueen suurimpien metsien ja puistojen muodostamalle ulkoilureitistöille.

3.2.2 Viheralueiden palvelut

Oulunkylän ja Maunulan viheralueiden palvelut ovat hyvät ja kattavat, ja palveluverkostossa havaittavat puutteet ovat korjaantumassa lähivuosina. Viheralueiden palveluiden tavoitteena on kattava, tasapuolinen, hyväkuntoinen ja kustannustehokas palveluverkosto.

Alueella on kaksi leikkipuistoa, leikkipuisto Mäkitorppa ja Maunula. Leikkipaikkoja on seitsemän, ja Suursuonpuistoon on suunnitteilla uusi leikkipaikka. Virallisten leikkipuistojen- ja paikkojen lisäksi lähimetsät ja muut luonnonmukaiset alueet toimivat kaikkialla Oulunkylässä ja Maunulassa tärkeinä leikkipaikkoina lapsille, ja ne palvelevat myös kokonaisia päiväkotiryhmiä. Lasten rakentamia majoja löytyy muun muassa Maunulanpuistosta, Suursuonpuistosta ja Hankkijanmäeltä. Luonnon leikkipaikkojen merkitys lasten luontosuhteen kehittymisessä on tärkeä, ja tämänkin vuoksi lähimetsiä ja luonnonmukaisia alueita on tärkeää säilyttää osana kaupunkirakennetta. Oulunkylän ja Maunulan täydennysrakentaminen pienentää kuitenkin lähimetsiä jonkin verran lähitulevaisuudessa, ja säilyville viheralueille rakentuvat puistot ovat luonteeltaan rakennetumpia ja intensiivisemmin hoidettuja.

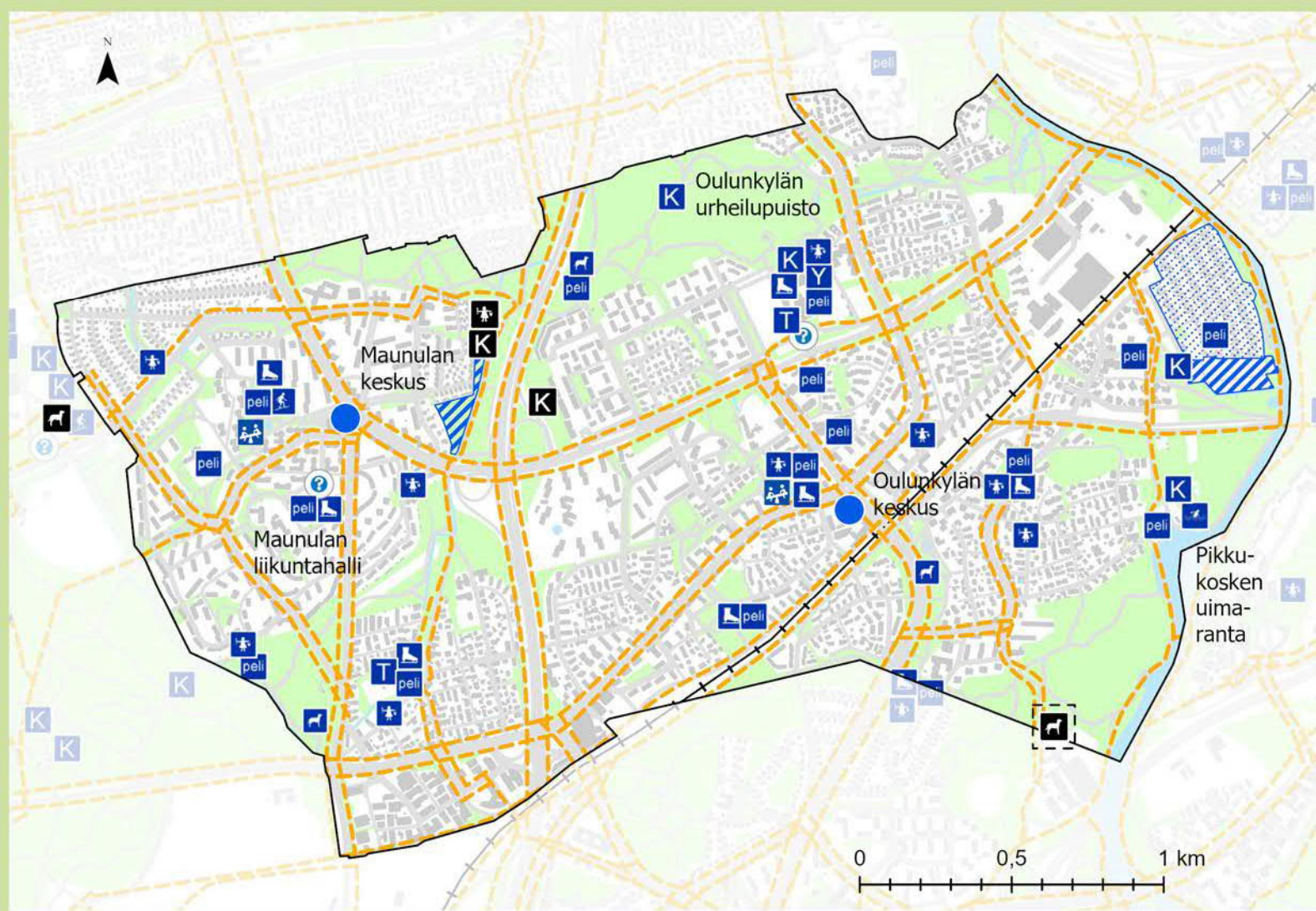
Oulunkylän ja Maunulan alueella on nykyisin kaksi viljelypalsta-aluetta ja yksi siirtolapuutarha, jotka ovat monelle asukkaalle tärkeitä puutarhaharrastuksen ja vapaa-ajan keskittymiä. Tulvaniityn viljelypalsta ja Oulunkylän idyllinen siirtolapuutarha sijaitsevat Veräjäläaksossa. Suursuon viljelypalsta sijaitsee Maunulassa.

Oulunkylän liikuntapuisto on alueen merkittävin urheilukeskittymä, jossa voi harrastaa monipuolisesti yleisurheilua ja monia muita lajeja sekä sisällä halleissa että ulkokentillä. Oulunkylän ja Maunulan kattavan ulkoilureitistön lisäksi ulkoliikuntaa voi harrastaa useilla pallo- ja luistelukentillä sekä ulkoilureittien ulkokuntoilupisteillä, joita on yhteensä neljä. Suursuonpuistoon ja Tanhumäkeen on suunnitteilla lisäksi uudet ulkokuntoilupisteet. Leikkipuisto Maunulassa on myös skeittauspaikka ja Vantaanjoen varrella suositettu Pikkukosken uimaranta.

Oulunkylässä ja Maunulassa on kolme koira-aitausta, ja aluesuunnitelman rajauksen ulkopuolelle on suunnitteilla uusi koira-aitaus Pirkkolan urheilupuistoon Plotinrinteen viereen. Nykyisistä koira-aitauksista Maexmontanipuiston aitaus saattaa poistua tulevaisuudessa alueen täydennysrakentamisen vuoksi. Mikäli näin tapahtuu, korvaava aitaus pyritään suunnittelemaan Jokiniementien varteen.

Kuva 20. Leikkipuisto Mäkitorppa.

Viheralueiden palvelut

□ Aluesuunnitelman raja

■ Viheralueet

Nykyiset palvelut

● Palvelukeskus

⊕ Opastuspiste

⊕ Leikkipuisto

⊕ Leikkipaikka

⊕ Koira-aitaus

⊕ Pallokenttä

⊕ Yleisurheilu

⊕ Ulkokuntoiluvälineet

⊕ Uimaranta

⊕ Tenniskenttä

⊕ Skeitti- ja rullaluistelukenttä

⊕ Luistelukenttä

▨ Siirtolapuutarha

▨ Viljelypalsta

Kehitettävät palvelut

⊕ Uusi ulkokuntoilupiste

⊕ Uusi leikkipaikka

⊕ Uusi koira-aitaus

⊕ Tutkittava uusi koira-aitauksen sijainti

--- Pyöräilyn tavoiteverkko

Lähteet:

Rakennukset, tiet, vesi: Seudullinen maanpeiteaineisto, HSY 2018

Palvelut ja urheilupaikat: Helsingin palvelukartta 2018

Pyöräilyn tavoiteverkko: Pyöräiliikenteen tavoiteverkko, Helsingin kaupunki 2017

Siirtolapuutarhat ja viljelypalstat: YLRE viheralueet, Helsingin kaupunki 2018

Viheralueet, uimaranta, viljelypalstat, siirtolapuutarha, koira-aitaukset: YLRE, Helsingin kaupunki 2018

Kuva 21. Viheralueiden palvelut ja niiden kehittämistavoitteet

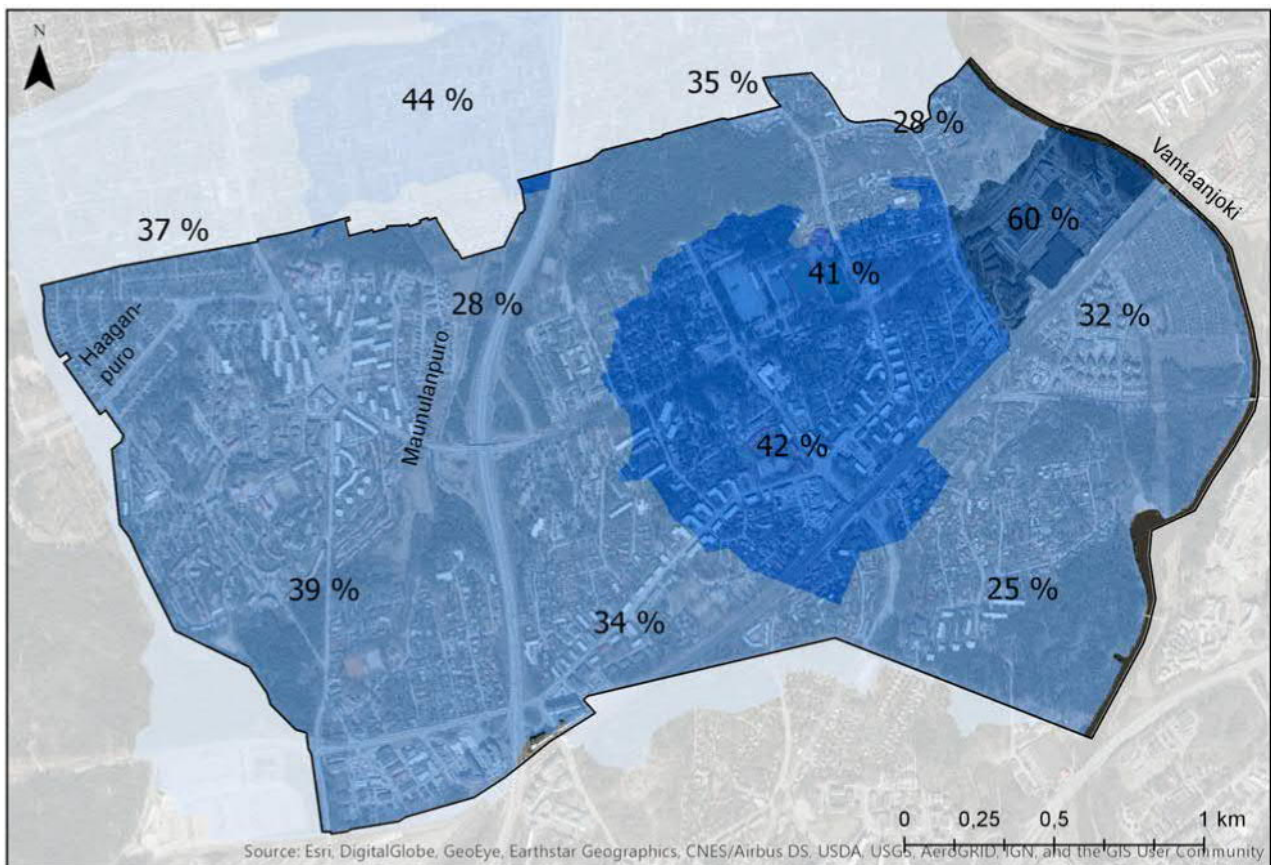
3.2.3 Ekologiset verkostot

Sininen verkosto

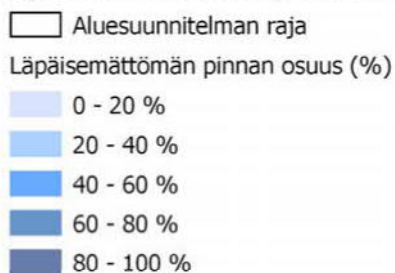
Alueen vedet laskevat idässä Vantaanjokeen ja lännessä Haagan- ja Maunulanpuroon. Joen ja purojen lisäksi alueella on neljä pientä rakennettua vesiaihetta: kaksi kallioulouhoslampea Koskelan metsässä sekä Maexmontaninpuiston ja Sorsapuiston lammet. Patolan metsässä on arvokas suo, Patolan neva. Pirttipolun-, Itsenäisyyden- ja Kylänvanhimmanpuistossa on olemassa hulevesien hallintarakenteita. Veturi- ja Asesepäntien risteyksen kaakkoispuolelle on rakentamassa hulevesiä suodattava biohiilirakenne. Lisäksi Oulunkylän siirtolapuutarhan ja Tulvaniityn alueelle

Vantaanjoen rantaan on rakennettu tulvavalli vuonna 2016.

Veteen liittyvät virkistysarvot ovat alueella tärkeitä. Vantaanjoen ja purojen rannoilla kulkee useita suosittuja ulkoilureittejä, ja joen varrella on myös Pikkukosken uimaranta. Vesistöihin liittyy myös runsaasti luontoarvoja. Vantaanjoen Natura-alueella elää vuollejokisimpukka ja joki on merkittävä vaelluskalavesistö. Sekä Vantaanjoki että Haagan- ja Maunulanpuro ovat taimenen kutupaikkoja. Puroihin on tehty kunnostustoimia taimenen elinolosuhteiden parantamiseksi mm. lisäämällä suisteita ja kutusoraikkoja. Haaganpuron putkitus Hämeenlinnanväylän kohdalla vaikeuttaa kuitenkin taimenen nousua Maunulaan.

Sininen verkosto - läpäisemättömän pinnan osuus

Lähteet:
Valuma-alue: Helsingin kaupunkiympäristön toimittama 2018: Hulevesitulvariskien arviointi (2011) HSY:n 2018 maanpeiteaineisto
Haaganpuron valuma-alue: Helsingin kaupunki 2019

Kuva 22. Vettä läpäisemättömien pintojen osuus Oulunkylässä ja Maunulassa. Eniten vettä läpäisemättömiä pintoja kuten rakennuksia ja asfalttia, on Oulunkylän keskustassa, jossa noin 40 % maa-alasta on vettä läpäisemätöntä. Oulunkylän ja Maunulan täydennysrakentamisen vuoksi läpäisemättömän pinnan määrä lisääntyy, mikä edellyttää hulevesien hallinnan tarkempaa suunnittelua.

Hulevesien laadun arviointi StormTac-analyysillä

Oulunkylän ja Maunulan aluesuunnitelman osavalmu-alueilla suoritettiin hulevesien laadullisen hallinnan tarpeen arviointi StormTac-ohjelmalla. StormTaclaskennassa hyödynnettiin HSY:n maanpeiteaineistoja, jonka avulla arvioitiin alueita, joiden hulevesien laatu olisi tarpeen selvittää tarkemmilla tutkimuksilla ja joiden hulevesien laatu mahdollisesti tarvitsisi parannusta.

Nykytilanteen kuormitustason arvioinnissa käytettiin Tukholman hulevesien haitta-aine ja ravinnepitoisuuksien viitearvoja, joista alempi raja-arvo on suoraan pieneen vesistöön, kuten puroon, laskevan huleveden raja-arvo ja ylempi raja-arvo on suureen järveen tai mereen laskevan huleveden raja-arvo.

StormTac-mallinnuksen perusteella Vantaanjoen valuma-alueella hulevesien laatu on huonointa Oulunkylän toimitila- ja teollisuusalueella junaradan pohjoispuolella sijaitsevalla teollisuusalueella. Teollisuusalue sijaitsee Vantaanjoen rannassa, minkä vuoksi sieltä purkavien valumavesien laatu olisi syytä selvittää tarkemmin ja tarvittaessa parantaa hulevesien laatua.

Haaganpuron valuma-alueella sijaitsevat tarkastellut osavalmu-alueet ovat kohtalaisen metsäisiä, minkä vuoksi puroihin laskevan huleveden laadussa ei ole mallinnuksen perusteella merkittäviä ongelmia. Puroihin päätyvän huleveden merkittävimmät ongelmat ovat kiintoaines ja raskasmetallit, jotka ovat molemmat peräisin kaduilta ja paikoitusalueilta. Kiintoaines on pääasiassa hiekoitushiekkaa, johon on usein sitoutunut myös raskasmetalleja.

StormTac-mallinnustulokset ovat linjassa Helsingissä hulevesien laadusta tehdyn tutkimuksen kanssa (HEL/YMK 12/2014), jossa havaittiin laadunhallinnan olevan tarpeellista lähinnä paikallisten päästölähteiden kohdalla.

Taulukko 1. Päästölähteitä ja päästöjä

Päästölähde	Päästö
Liikennealueet	Raskasmetallit, öljyt, PAH-yhdisteet ja typpi
Katu- ja paikoitusalueet	Kiintoaines esim. hiekoitushiekka, öljyhiilivedyt
Asuinalueet, viljelypalstat	Ravinteet

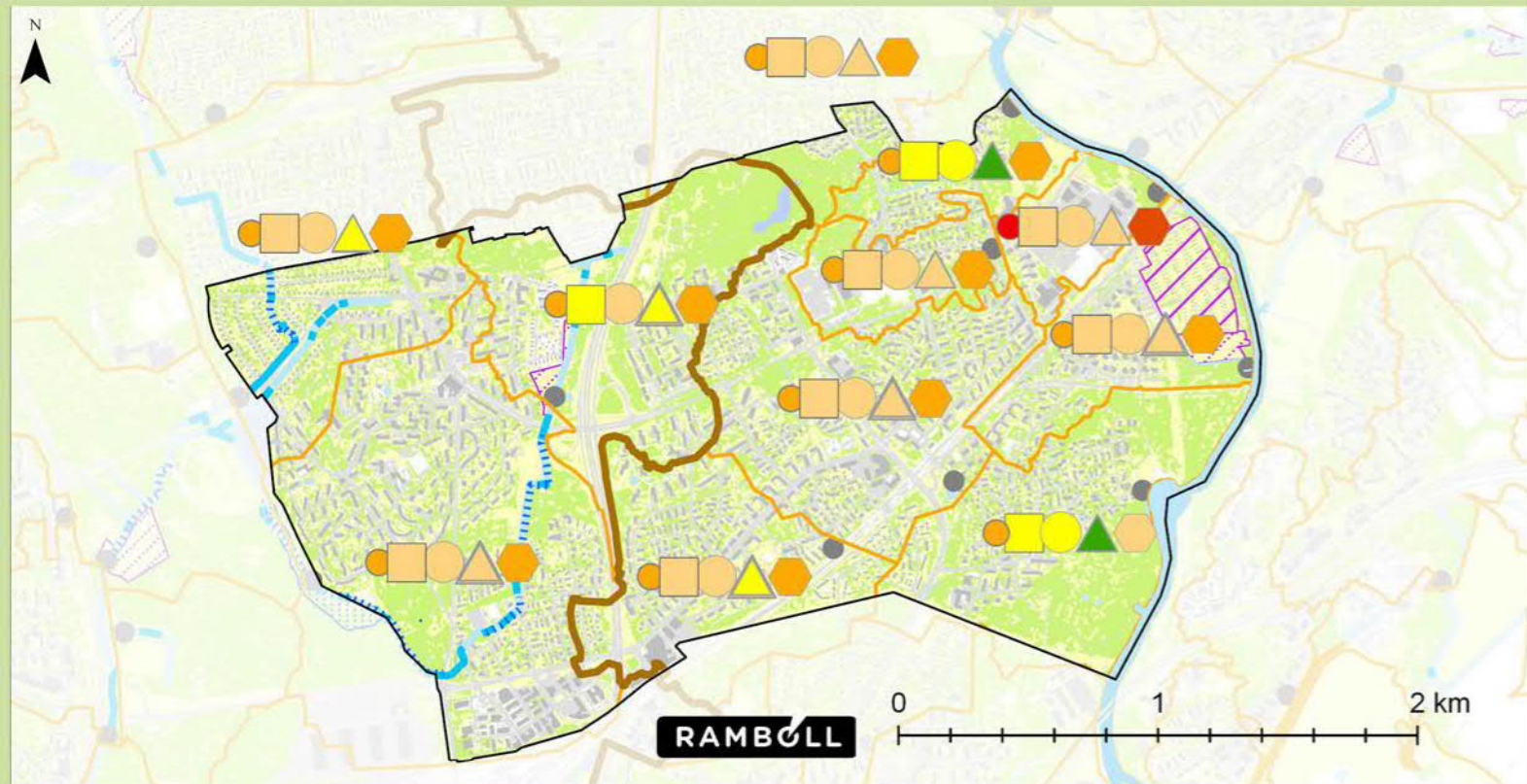
Tavoitteet

Merkittävien luonto- ja virkistysarvojen vuoksi Vantaanjoen ja Haaganpuron valuma-alueiden hulevesien laadullinen hallinta on erityisen tärkeää. Laadullinen hallinta onkin asetettu tavoitteeksi Helsingin kaupungin hulevesiohjelmassa (2018) Vantaanjokeen suoraan purkautuville vesille. Puroihin purkautuville vesille on puolestaan sekä laadun että määrällisen hallinnan tarve, jotta virtaamia voidaan tasata ja lajien elinolosuhteet säilyttää hyvinä. Virtaamapiikit lisäävät päästöjen kulkeutumista ja uomaeroosiota heikentäen veden laatua.

Hulevesien hallinnassa tulee huomioida myös ilmastomuutos sekä Oulunkylän ja Maunulan täydennysrakentaminen ja kehittäminen. Ilmastomuutoksen myötä sään ääri-ilmiöt lisääntyvät, ja täydennysrakentaminen voi edistää tulvien lisääntymistä ja virtaamien äärevöitymistä vähentämällä vettä läpäiseviä ja viivyttäviä pintoja. Rakennettaville ja kehitettävälle alueille tarvitaan kaavamääräyksiä hulevesien imeytämisen ja viivytyksen lisäämiseksi ja laadun parantamiseksi. Esimerkiksi Oulunkylän keskustan kehitystyössä voitaisiin selvittää, olisiko mahdollista hyödyntää Maexmontaninpuiston lampea hulevesien käsittelyssä, sillä lampi sijaitsee lähellä valuma-alueen purkupistettä.

Edellä mainittujen syiden vuoksi Vantaanjoen, purojen ja ojien varret tulisi säilyttää mahdollisimman luonnonmukaisina ja edellyttää kaikelta rakentamiselta riittäviä suojaetäisyyksiä vesistöihin. Tällöin hulevedet imeytyvät ja suodattuvat kasvillisuuden ja maaperän läpi puhdistuen ennen vesistöön päätymistään. Luonnonmukaiset joen- ja purovarret toimivat myös merkittävinä ekologisina yhteyksinä. Lisäksi rantapuiden varjostus vähentää etenkin puron alivesiuoman haitallista kasvillisuutta, ja putoavat oksat luovat suoja- paikkoja kaloille ja muulle eliöstölle.

Purojen ja ojien putkituksia tulisi välttää, ja Haagan- ja Maunulanpuron ylitykset olisi suotavaa hoitaa silloilla putkituksen sijaan etenkin viheralueilla. Suursuonpuistossa Maunulanpuron uoma olisi hyvä kunnostaa luonnonmukaisemmaksi ja mutkittlevammaksi nykyisen ojamaisen, suoran linjauksen sijaan. Tämä parantaisi myös alueen virkistysarvoa. Luonnollisten tulvavarastojen, kuten purovarsien kosteikkojen ja Patolan suon, säilyttäminen on tärkeää, ja puroihin voidaan rakentaa myös uusia tulvatasanteita. Kosteikkojen ja suon vesitase on tärkeää säilyttää ennallaan myös alueiden arvokkaan lajiston vuoksi.

StormTac-analyysi

Sininen verkosto

- Vantaanjoki
- Puro
- Putkitettu puro
- ⋯ Kalastokohteet

Hulevesialue

- Vedenjakaja, jonka länsipuolella on Haaganpuron valuma-alue ja itäpuolella Vantaanjoen valuma-alue

Valuma-alue

- Valuma-alueen purkupiste

Vettä läpäisemättömät pinnat

- Rakennus
- Tiet ja muut vettä läpäisemättömät pinnat

Vettä läpäisevät pinnat

- Avoimet, matalan kasvillisuuden alueet

Puustoiset alueet

- Siirtolapuutarha
- Viljelypalsta

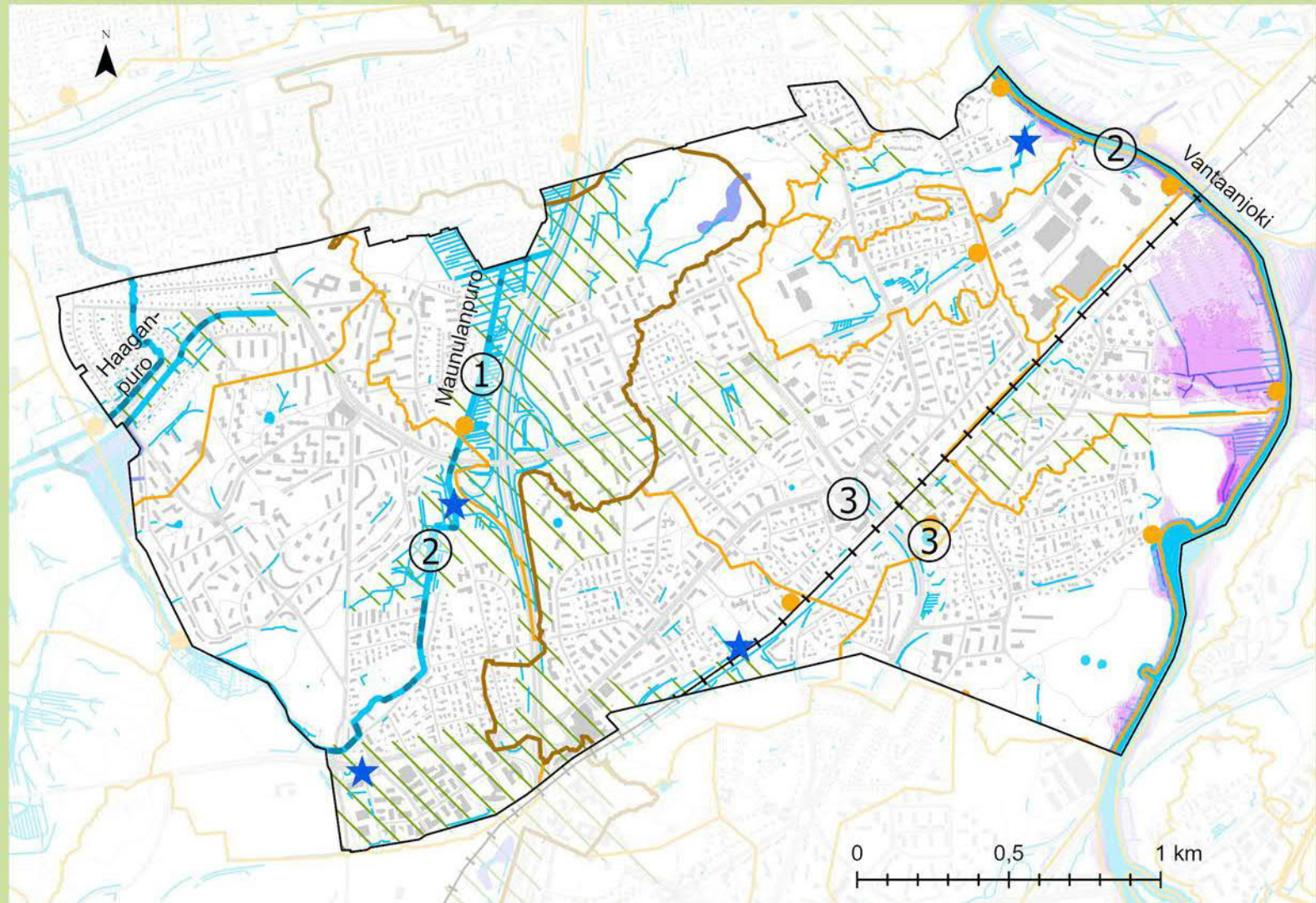
StormTac-analyysi: Haitallisten aineiden symbolit

- Kiintoaines
- Typpi
- Fosfori
- △ Öljyhiilivedyt
- Raskasmetallit

StormTac-analyysi: Kuormitustilanne

- Erittäin hyvä
- Hyvä
- ≤Tukholman raja-arvo
- ≤Tukholman ylempi raja-arvo
- Huono

Kuva 23. Hulevesien laatu Oulunkylän ja Maunulan osavalmu-alueilla StormTac-analyysin perusteella.

Sininen verkosto

Aluesuunnitelman raja

Nyk. hulevesien hallintarakenteet

Vesistöt

Oja

Puro

Putkitettu puro

Vantaanjoki

Lampi

Suo (Patolan neva)

Lähde (alueen länsirajalla Maunulanpuron varrella)

Valuma-alueet

Vedenjakaja, jonka länsipuolella on Haaganpuron valuma-alue ja itäpuolella Vantaanjoen valuma-alue

Valuma-alueen purkupiste

Valuma-alueen raja

Vantaanjoen tulvariskialueet 1/250 a

0 - 0.5 m

0.5 - 1 m

1 - 2 m

2 - 3 m

Maankäytön muutosalueet

Sininen verkosto kehittyä

Sinisen verkoston kehittämistavoitteet

1. Maunulanpuroon tukeutuvaa viheryhteyttä kehitetään hulevesien viivytyksalueena ja Maunulanpuro pyritään ennallistamaan suorasta mutkittelevaksi.
2. Vantaanjoenranta ja Maunulanpuron ympäristö säilytetään mahdollisimman laajalti kasvipeitteisenä ja luonnonmukaisena, jolloin hulevedet imeytyvät ja puhdistuvat ennen päätymistään vesistöihin. Alueiden veteen liittyviä virkistysmahdollisuuksia kehitetään.
3. Oulunkylän keskuksen suunnittelussa huomioidaan hulevesien laadullinen ja määrällinen hallinta sekä virkistysarvo.

Lähteet:

Hulevesialue: Helsingin huleveden varassa olevien luonto- ja virkistysarvojen kartoitus 2014

Puro, putkitetut purot, lampi, lähde: Helsingin luontotietojärjestelmän vesistökohteet 2018

Rakennukset ja tiet: Seudullinen maanpeiteaineisto, HSY 2018

Valuma-alueet, purkupisteet: Helsingin kaupunki 2018

Vantaanjoen tulvariskialueet: Suomen ympäristökeskus, tulvariskialueet 250 vuoden välein, 2019

Kuva 24. Sinisen verkoston tavoitteet

Metsä- ja puustoinen verkosto

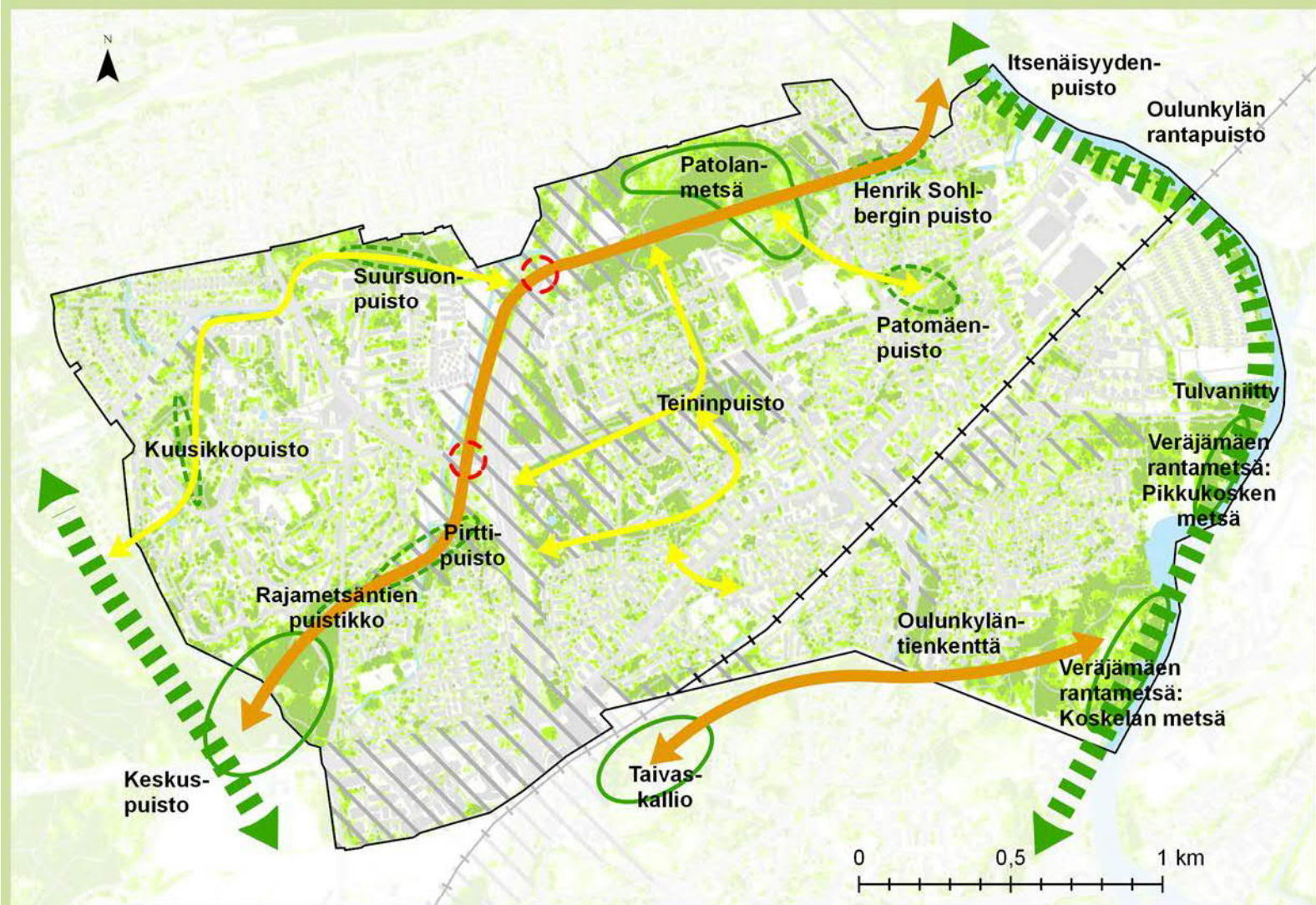
Oulunkylän ja Maunulan metsät ovat nykyisellään lajirikkaita ja monimuotoisia. Moniin Helsingin kaupunginosaan verrattuna Oulunkylässä ja Maunulassa on erityisen runsaasti laajoja metsiä, joita ovat Patolan metsä ja Veräjämäen rantametsät. Pienempiä metsiä ovat mm. Suursuon-, Pirttipolun-, Kuusikko- ja Patomäenpuiston metsät ja lukuisat muut pienialaisemmat lähimetsät ja metsiköt. Näiden lisäksi alue rajautuu laajaan Keskuspuiston metsään. Metsäisen verkoston tukialueina toimivat puistot, katupuut ja pihojen puustoiset alueet.

Oulunkylän ja Maunulan merkittävimmät metsä- ja puustoinen verkoston yhteydet ovat pohjois-eteläsuuntaiset runkoyhteydet Keskuspuistossa sekä Helsingipuistossa. Keskus- ja Helsingipuiston välillä kulkee tärkeä itä-länsisuuntainen alueellinen yhteys, joka kulkee Suursuon- ja Pirttipolunpuiston sekä Patolan metsän kautta. Lisäksi alueella on paikallisesti merkittäviä yhteyksiä, jotka täydentävät kokonaisverkostoa.

Helsingin kaupunkistrategian 2017–2021 tavoitteina on säilyttää viher- ja sinialueiden ekologinen laatu, saavutettavuus ja terveysvaikutukset sekä vahvistaa metsäverkostoa. Strategiaa tukien Oulunkylän ja Maunulan metsä- ja puustoinen verkoston tavoitteina on säilyttää ja kehittää metsien ja puustoisten alueiden ekologista laatua sekä koko ympäristöä hyödyttäviä ekosysteemipalveluita, joita ovat virkistys, viihtyvyyden lisääminen, estetiikka ja terveyttä hyödyttävät palvelut kuten melun vaimentaminen, vesien suodattaminen ja ilman puhdistaminen sekä viilentäminen. Virkistykseen kannalta metsiä halutaan kehittää veto-voimaisina paikkoina, joihin sopii monenlaisia aktiviteetteja lasten leikeistä marjastukseen ja lenkkeilyyn. Toisaalta metsät halutaan säilyttää jatkossakin myös rauhan ja hiljaisuuden tarjoajina. Kaupunkirakenteen tiivistyessä ja asukasmäärän kasvaessa virkistyskäytön ohjaus ja metsiin kohdistuvan kulutuksen ehkäiseminen ovat tärkeitä. Virkistyskäyttöä ohjataan paitsi selkeästi opastetulla ulkoilureittiverkostolla, myös luonnon- ja maisemanhoidon keinoin.

Ekologisten ja virkistysellisten tavoitteiden toteuttaminen vaatii ydinmetsien, metsien ja metsiköiden säilyttämistä ja kehittämistä. Tavoitteena on elinvoimaiset, monimuotoiset, monikerroksiset metsät, joissa kasvaa eri-ikäistä puustoa. Tämä tavoite tukee myös alueen metsien ja puustoisten alueiden hiilinielujen ylläpitoa sekä parantaa niiden sopeutumiskykyä ilmastonmuutokseen. Lisäksi on tärkeää huolehtia metsäalueiden välisten yhteyksien säilyttämisestä ja kehittämisestä.

Yhteyksistä tärkein kehityskohde on alueellisesti merkittävä metsä- ja puustoinen verkoston yhteys Keskuspuiston ja Helsingipuiston välillä. Yhteys kaivetaan Suursuon- ja Pirttipolunpuistossa mikäli Tuusulanbulevardi rakennetaan kuten yleiskaavassa esitetään. Alueellisen yhteyden turvaamiseksi Suursuon- ja Pirttipolunpuiston länsireunan puustoisuutta esitetään vahvistettaviksi täydennysistutuksin. Alueellisen puustoinen yhteyden kehittäminen tukee nykyistä yhteyttä ja varmistaa sen toimivuutta mikäli rakentaminen tehdään.

Metsä- ja puustoinen verkosto

□ Aluesuunnitelman raja

Puusto

- Puusto 2-10 m
- Puusto 10-15 m
- Puusto 15-20 m
- Puusto yli 20 m

Metsä- ja puustoinen verkoston säilytettävät ja kehitettävät yhteydet

- ◄■■■■► Runkoyhteys
- ↔ Alueellinen yhteys
- ↔ Paikallinen yhteys
- ⊠ Yhteyden turvaamisen tarve
- Ydinmetsä (yli 4 ha)
- Metsä tai metsikkö

Maankäytön muutosalue

- ▨ Alue, jonka puustoisuus vähenee maankäytön muutoksen vuoksi. Puustoinen verkoston kytkeytymistä parannetaan puustojen, katujen ja aukioiden metsiköillä, puuryhmillä ja -rivistöillä.

Lähteet:

Alue, jonka puustoisuus vähenee: Valmisteilla olevat kaavat ja suunnitelmat, Helsingin kaupunki 2019
 Metsä- ja puustoinen verkoston yhteydet ja metsät: Metsä- ja puustoinen verkosto. Opas verkoston huomioimiseksi Helsingin kaupunkisuunnittelussa. Kaupunkiympäristön julkaisuja 2019:5.
 Puusto: Seudullinen maanpeiteaineisto, HSY 2018
 Rakennukset, tiet ja vesi: Seudullinen maanpeiteaineisto, HSY 2018

Kuva 25. Metsä- ja puustoinen verkoston tavoitteet

Niittyverkosto

Niittylajistossa on suuria eroja sen suhteen, kuinka lähellä niiden elinympäristöjen tulee olla toisiaan, jotta elinympäristöistä muodostuisi yhtenäinen verkosto. Jotkut lajit siirtyvät helposti pitkiä matkoja, ja joidenkin lajien elämä keskittyy hyvin pienelle alueelle. Hitaasti leviävien lajien kannalta Oulunkylän ja Maunulan niityistä ei muodostu verkostomaista rakennetta alueen sisällä, eivätkä niityt ole suorassa yhteydessä myöskään alueen ulkopuolisiin niittyihin. Maunulassa Suursuon- ja Pirttipolunpuisto muodostavat alueen sisäisen niitykselin, mutta se ei yhdisty muihin niittyihin. Toinen katkonaisempi niittyjen sarja on havaittavissa Oulunkylässä Vantaanjoen rannassa. Vaikka rannan viheralueet ovat pääasiassa metsää, niittylajiston tukialueet yhdistävät niittyjä toisiinsa paikoitellen. Tukialueita ovat kaikki matalan kasvillisuuden alueet Vantaanjoen rannassa, pientareilla, puistoissa, yksityispihoissa, siirtolapuutarhassa ja viljelypalstoilla. Myös metsät toimivat niittylajistolle elintärkeänä tukialueena, koska merkittävä osa niittyjen hyönteislajeista tarvitsee metsää jossain elämänsä vaiheessa.

Oulunkylän ja Maunulan merkittävin niittylajisto kasvaa Suursuonpuiston linnoituskallioiden kedolla, joka on luokiteltu kasvillisuudeltaan arvokkaaksi. Muuten niittyjen lajisto painottuu ravinteikkaan maaperän tavanomaisiin lajeihin. Niityillä ja niiden tukialueilla kasvaa paikoin runsaastikin vieraslajeja kuten lupiineja ja jättipalsamia.

Niittyverkoston kehittämisen mahdollisuudet Oulunkylässä ja Maunulassa eivät ole merkittävät, koska metsäisillä viheralueilla on tärkeämpää pyrkiä säilyttämään ja kehittämään metsä- ja puustoista verkostoa. Lisäksi Tuusulanbulevardiin liittyvä täydennys-

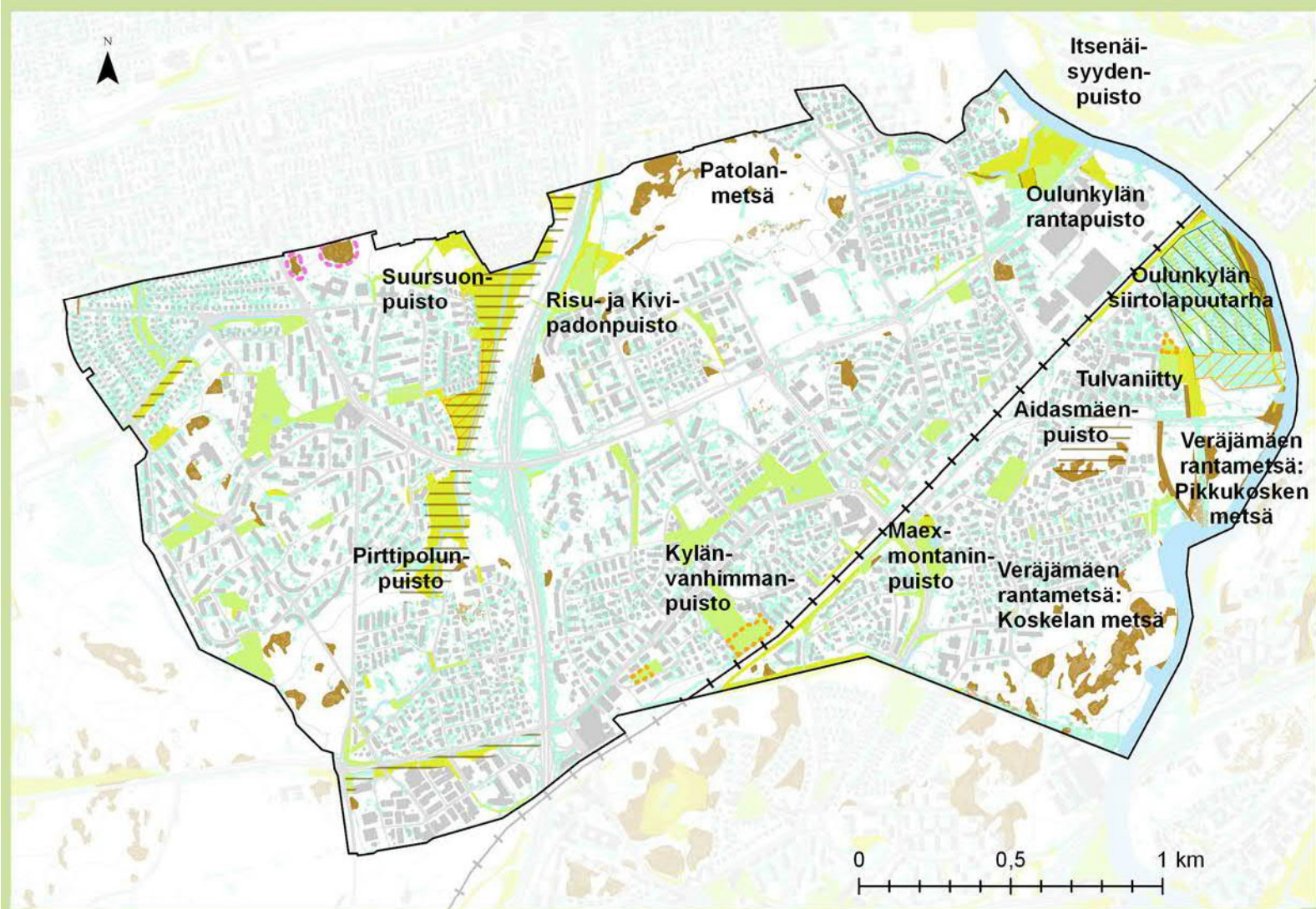
rakentaminen vähentää alueen niittyjä Suursuon- ja Pirttipolunpuistossa. On kuitenkin tärkeää säilyttää nykyiset niittyalueet mahdollisimman laajoina ja mahdollisuuksien mukaan yhdistää erillisiä niittyjä toisiinsa ekologisina käytävinä toimivilla tukialueilla. Nykyisistä puistojen leikatuista nurmikoista kehitetään mahdollisuuksien mukaan uusia niittyjä täydentämään verkostoa. Uusien ja nykyisten niittyjen sekä niittyverkostoa yhdistävien alueiden arvokas lajisto säilytetään, ja lajistoa myös kehitetään hoitotoimenpiteillä entistä niitymäisemmäksi ja monimuotoisemmaksi.

Niittyverkostoa täydentäviä uusia niittyjä perustetaan kartassa esitetyille kahdelle alueelle, joita ovat vähällä käytöllä olevat nykyiset nurmikot Kylänvanhimman- ja Värjärinpuistossa. Värjärinpuisto osoitetaan kuitenkin myös tonttimaaksi, joten niitty on väliaikainen. Uusien niittyjen perustamisen toimenpiteenä on hoitoluokan vaihto A-luokan rakennetuista viheralueista B-luokan niittyihin, valikoiva niitto ja niittojätteen keräys. Katuun rajautuvilla niityillä jalkakäytävien ja pyöräteiden reunassa säilytetään nurmikaista koirien ulkoilutusta varten ja jotta alueen ulkonäkö säilyisi siistinä. Niittyverkoston laajentaminen on taloudellisesti kannattava toimenpide pienilläkin aloilla, koska niityt vaativat vähemmän hoitoa kuin kasvukaudella viikoittain leikattavat nurmikot.

Ekologisten arvojen parantamisen lisäksi niittyjen kehittämisellä voidaan vaikuttaa positiivisesti Oulunkylän ja Maunulan viihtyisyyteen kohottamalla virkistysellisiä ja esteettisiä arvoja. Monimuotoinen, perhosia ja muita hyönteisiä kuhiseva kukkiva niitty on elämyksellinen monotonisiin nurmikoihin tai pelkkiä heiniä kasvaviin suojaviheralueisiin verrattuna.

Kuva 26. Pirttipolunpuistossa on laajoja niittyjä.

Niittyverkosto

□ Aluesuunnitelman raja

Niityt

■ Niityt

■ Avokallio ja kalliokedot

■ Kalliomaa tai hietikko, muu matala kalliokasvillisuus

□ Arvoniitty

Niitylajiston tukialueet

■ Muu avoin matala kasvillisuus

■ Nurmipintainen puisto

□ Siirtolapuutarha

□ Viljelypalsta

Niittyverkoston kehittäminen

□ Nurmikosta niityksi kehitettävä alue

Maankäytön muutosten vaikutus niittyverkostoon

□ Niittyala vähenee

Lähteet:

Avoin puisto: YLRE, hoitoluokka A, Helsingin Kaupunki 2018

Avokallio ja kalliokedot: Seudullinen maanpeiteaineisto, HSY 2018, Helsingin kaupungin metsäaineistot 2018

Niityt: YLRE, hoitoluokka B, Helsingin Kaupunki 2018

Rakennukset, tiet ja vesi: Seudullinen maanpeiteaineisto, HSY 2018

Siirtolapuutarhat ja viljelypalstat: YLRE viheralueet, Helsingin kaupunki 2018

Vähenevä avoin puistoalue: Valmisteilla olevat asemakaavat: Helsingin kaupunki 2018

Kuva 27. Niittyverkoston tavoitteet

3.3 Toimenpidetarpeet

Oulunkylän ja Maunulan yleisten alueiden toimenpidetarpeet kerättiin asukaskyselyiden vastauksista sekä muista asukaspalautteista ja lisäksi niitä inventoitiin aluesuunnitelman laatimiseen kuuluneilla maastokäynneillä, joiden havainnot on kirjattu kaupungin sisäiseen maastotiedon ylläpito- ja kartoitusjärjestelmään. Merkittävimmiksi arvoitetuista toimenpidetarpeista laadittiin hanke-esitykset, jotka voidaan toteuttaa aluesuunnitelman kymmenvuotiskauden aikana ja jotka esitellään kohdassa 4. Hanke-esitykset.

3.3.1 Katualueet

Oulunkylän ja Maunulan kadut ovat suurimmaksi osaksi hyväkuntoisia. Toimenpidetarpeiden suurimmat ryhmät ovat ongelmat hulevesien johtamisessa ja huonokuntoinen asfaltti. Niiden lisäksi havaittiin mm. epäselviä ja/tai vaarallisia liikennejärjestelyjä, käsikaitteiden puutetta jyrkillä kaduilla, rikkinäisiä reunatukia, puuttuvia jalkakäytäviä ja pyöriteitä sekä kaupunkikuvallisia puutteita.

Hulevesien johtamisen ongelmia ovat veden virtaaminen kaduilta tonteille ja veden kertyminen pyöriteille ja jalkakäytävälle. Ongelmia raportoitiin asukaskyselyssä ja havaittiin maastokäynneillä yhteensä kymmenellä kadulla. Huonokuntoisia asfalttipintoja on etenkin useilla asuntokaduilla kuten Kinkeripolulla, Kengittäjäntiellä, Töllintieellä ja Töllinmäessä. Hulevesiongelmat, yksittäisten katujen päällystevauriot ja tiedot rikkinäisistä reunatuista on välitetty Helsingin kaupungin katujen ylläpidolle, ja tarvittavat korjaukset tehdään katujen yllä- ja kunnossapitotoimien yhteydessä.

Epäselviä liikennejärjestelyjä havaittiin erityisesti asunto- ja kokoojakatujen risteyksissä. Pirjonaukion ja Pirjontien liittymä on vaikeasti hahmotettava kuten myös Ruutanatien ja -kujan sekä Torivoudintien risteys. Pirjontien ongelma on kuitenkin korjaantumassa Raide-Jokeria rakennettaessa. Asesepäntien pohjoislaidan meluaidan useisiin päättymiskohtiin syntyy kulkimia, joiden taakse on mahdotonta nähdä, mikä vaatii varovaisuutta kaikilta kulkijoilta. Männikkötien pohjoispäässä Saunabaarin kohdalla tunnistettiin vaarallinen linja-autopysäkkijärjestely asukaspalutteen perusteella. Lisäksi Maunulan asumalähiön alueella haasteina ovat kapeiden katujen kadunvarsipysäköinti ja siitä johtuvat murtuneet ja mutaiset asfaltinreunat.

Jalkakäytävän ja käsikaiteen tarve havaittiin Töyrytiellä, jossa asuu paljon vanhuksia. Katu on paikoin jyrkkä ja kauttaaltaan kapea, mutta kapeakin jalkakäytävä jommallakummalla puolen tietä voisi olla hyvä. Myös

Kengittäjäntien jyrkässä rinteessä olisi kaide tarpeen. Pikalähetintieellä jalkakäytävä loppuu epäloogisesti kadun puolivälin tienoilla. Käskynhaltijantiellä sekä pyörätie että jalkakäytävä katkeavat tien etelälaidalla Mestarin- ja Norrtäljentien välillä, mutta liikennejärjestelyihin on tulossa parannuksia Raide-Jokeria rakennettaessa.

Kaupunkikuvallinen puute havaittiin mm. Männikkötien ja Metsäpurontien risteuksen aukiolla, jossa pysäköintialue ja pinnoitteet eivät ole alueen arvon mukaisia. Aukion kunnostamisesta on kuitenkin laadittu jo alustavia suunnitelmia. Kaupunkikuvallisia puutteita on myös Oulunkylän torilla, jossa vanhan asemarakennuksen ja Tapio Rautavaaran puiston välinen pysäköintialue ei ole alueen arvon mukainen. Ongelman ratkaisemiseksi alueella onkin asemakaavamuutos meneillään.

3.3.2 Viheralueet

Oulunkylän ja Maunulan viheralueet ovat pääosin vehreitä ja kauniita ja luonnonläheisiä. Viheralueilla havaitut puutteet liittyvät mm. käytävien, varusteiden ja rakenteiden kuntoon ja poistettujen leikkipaikkojen tai muiden toimintojen jäljeltä jääneisiin suunnitelmattomiin alueisiin.

Viheralueiden käytävillä havaittuja toimenpidetarpeita ovat portaiden korjaukset, huonokuntoisten asfalttikäytävien uusimiset, kivituhkapintojen eroosio-ongelmat ja puuttuvat kulkuyhteydet. Korjausta vaativia portaita ovat Veräjämäen- ja Larin Kyöstintien väliset portaat sekä Männikköpuiston portaat, joista ensimmäisten korjaus on järjestymässä aluesuunnitelmas- ta erillisessä hankkeessa. Uusi pinnoite tarvittaisiin Männikkö- ja Töyrypuiston asfalttikäytävälle, jotka ovat kuluneita ja kupruilevat paikoin puiden juurten vuoksi.

Kivituhkakäytävien eroosio on yleinen ongelma, ja sitä esiintyi mm. Teininpuistossa ja Töllinmäen päässä puistokäytävällä. Eroosioaurioiden korjaus kuuluu käytävien normaaliin kunnossapitoon, ja tieto puutteista on välitetty Helsingin kaupungin ylläpidolle. Joillain käytävillä rinne on kuitenkin niin jyrkkä, että kivituhkapinnoitteen tilalle voisi harkita luiskaportaita. Tämä tilanne on esimerkiksi Pellavakaskentien ja Pikkukosken uimarannan välisellä reitillä.

Puuttuva kävelyn ja pyöräilyn yhteys on mm. Oulunkylän siirtolapuutarhan halki Vantaanjoen varteen johtava reitti, joka on tällä hetkellä suljettu aidalla. Lisäksi viheralueiden käytävien varrella on jonkin verran huonokuntoisia ilkivallankin kohteeksi joutuneita kalusteita ja varusteita kuten penkkejä, roska-astioita ja opasteita.

Myrskyläntien keskivaiheilla, Koskelanmetsän ulkoilureitin risteyksessä tunnistettiin asemakaavan vastainen tilanne asukaspalautteen avulla. Puistoksi kaavoitettu alue on nykyisellään pysäköintipaikkana, ja ulkoilureitti katkeaa pysäköintipaikalla kaavan vastaisesti, eikä jalankululle ja pyöräilylle ole osoitettu toimivaa ja turvallista reittiä alueen poikki.

Puistojen toimenpidetarpeiden suurin yksittäinen ryhmä on kunnostaa tai maisemoida ne tilat, joista on poistettu aiemmin jokin toiminto kuten leikki- tai liikuntavälineitä ja joihin on jäänyt toiminnon poistamisen jälkeen suunnitteleman ja tarkoitukseton avoin tila. Henrik Sohlbergin puistossa on metsän keskellä jäljellä aidoin ja pensain rajatut kivituhkakentät, kaksi penkkiä ja rikkinäinen koripalloteline. Puistossa on käynnissä asemakaavan muutos, joka määrittelee entisen leikki- ja liikuntapaikan tulevaisuuden. Mestaripuistossa on muutamia vähäisellä käytöllä olevia pieniä, varjoisia nurmialueita ja kivituhka-aukio käytävien risteyksessä. Puiston kaikille käytävilläkään ei ole välttämättä tarvetta. Kisällinpuistossa käytävän sivussa on leikkipaikan jäljiltä tyhjä, varjoisa nurmikenttä, ja puiston kunnostamiseksi on tehty jo viite-suunnitelma. Värjäripuistossa on tyhjä pensasaitojen rajaama kivituhkakenttä ja vieressä taimettunut, epätasainen nurmikenttä, joka ei vastaa enää hoitoluokkaansa. Hankkijanmäellä on puolestaan ollut aiemmin graniittirunkoisia oleskelupenkkiryhmiä, mutta penkeistä puuttuu istuinosa, mäelle on kertynyt roskaa, ja alue on hoitamaton.

Muita puistoissa havaittuja toimenpidetarpeita ovat huonokuntoisten Allinpuiston ja Kaarlo Haltian puiston kunnostustarpeet, joista jälkimmäisestä on lähetetty myös asukaspalautetta. Maexmontaninpuistossa vanha, epäsiisti terassirakenne ei sovi ympäristöönsä ja kaipaa suunnittelua ja uusimista. Tästäkin ovat myös asukkaat huomauttaneet ja puiston kunnostus tullaan toteuttamaan omana hankkeenaan. Pikkukosken uimarannalla on taas kunnostusta kaipaava leikkipaikka, jonka käyttäjämäärät ovat keuhkaisiin runsaat.

Koirapalveluiden puutteet ovat olleet esillä sekä alue-suunnitelman asukaskyselyssä että muissa asukaspalautteissa. Koira-aitauksia kaivataan lisää ja parempi varustelutaso, kuten valaistus, lisääisi aitausten käyttömahdollisuuksia.

3.3.3 Luonnon- ja maisemanhoito

Viheralueiden laatu ja hoitoluokitus

Oulunkylän ja Maunulan viheralueiden hoitoluokat kuvaavat niiden tavoitteellista laatua. Hoitoluokat on määritelty valtakunnallisen Viheralueiden hoi-

toluokitusoppaan (2007) mukaisesti. Hoitoluokitus 2019 esitetään kappaleessa 3.3.4. Hoitoluokitusta on mahdollista tarkentaa metsä- ja niittyalueiden osalta seuraavassa suunnitteluvaiheessa, luonnon- ja maisemanhoitosuunnitelmassa.

Oulunkylän ja Maunulan viheralueista suurin osa on asuinalueiden läheisyydessä sijaitsevaa lähivirkistysmetsää (hoitoluokka C1.2), jossa ulkoillaan paljon. Luonnon monimuotoisuudeltaan arvokkaimmat metsäalueet on rajattu arvometsiksi hoitoluokkaan C5. Näitä alueita hoidetaan kohteen luontoarvoja ylläpitäen tai ne jätetään hoidon ulkopuolelle. Arvokkaat luontokohteet otetaan huomioon, vaikka niitä ei rajata arvometsiksi. Vantaanjoen varteen Veräjämäen rantametsään tullaan perustamaan uusi luonnonsuojelualue Veräjämäen lehdot, joka on hoitoluokassa S, suojelualueet. Käskynhaltijantien varrella olevat viheralueet tulevat muuttumaan asuinalueiksi, mistä syystä niiden hoitoluokka on R, maankäytön muutos-alue.

Suurimpien katujen ja teiden reunavyöhykkeillä olevat puustoiset viheralueet toimivat suojametsinä (hoitoluokka C3) mm. vähentäen haitallisten pienhiukkaspäästöjen kulkeutumista asuinalueille. Tuusulanväylän länsipuolelle on yleiskaavassa esitetty asuinrakentamista nykyisten suojametsien tilalle. Suursuonpuiston ja Pirttipolunpuiston niittyalueiden (hoitoluokka B3) länsireunaan on tarve perustaa metsä- ja puustoista verkostoa vahvistava uusi puustovyöhyke hoitoluokkaan C1.2.

Suursuonpuiston eteläosassa palstaviljely jatkuu toistaiseksi, ja alue on hoitoluokassa E. Suunnittelualueen laajin arvoniitty B5 sijaitsee Suursuonpuistossa olevalla kallioedellä. Vantaanjoen varrella on laajoja joenvarsiniittyjä, joissa on sekä avoimia, puoliavoimia että metsäisiä osuuksia. Ne toimivat merkittävänä tulvaniittyinä.

Luonnon monimuotoisuuden lisääminen ja luontoarvot

Oulunkylän ja Maunulan luonnon- ja maisemanhoidon tavoite on Helsingin kaupunkistrategian mukaisesti, että ”Helsinki vaalii arvokasta luontoaan ja toimii kaupunkiluonnon monimuotoisuuden lisäämiseksi. Viherialueiden ekologinen laatu, saavutettavuus ja terveysvaikutukset turvataan. Metsissä ja metsäisillä alueilla suunnitelmallinen monimuotoisuuden lisääminen on hoidon keskeisin tavoite. Luonnon- ja maisemanhoidossa tämä tarkoittaa sitä, että luonnon monimuotoisuutta lisätään suunnitelmallisesti mm. jättämällä lahoppua metsiin sopiviin kohtiin. Tässä yhteydessä on todettava, että luonnon monimuotoisuuden lisääminen ei tarkoita samaa asiaa kuin hoidon ulkopuolelle jättäminen, joka on vain yksi

keino lisätä luonnon monimuotoisuutta. Luonnon monimuotoisuutta voidaan lisätä lukuisin eri keinoin viheralueilla. Luonnon monimuotoisuuden ja luontoarvojen turvaaminen tulivat esiin myös suunnittelun aikana saadussa asukkaiden ja asukasjärjestöjen palautteissa.

Niityt, maisemapellot, joenranta sekä pienvesien lähiympäristöt ovat luonnon monimuotoisuudelta arvokkaita ympäristöjä, joita ylläpidetään. Ranta-alueiden, niittyjen ja lehtojen sekä muiden rehevien puustoisten alueiden haitallisten vieraslajien torjunta on tärkeä osa luonnon monimuotoisuuden turvaamista.

Karttapalvelussa esitetyt arvokkaat luontokohteet on otettu suunnitelmassa huomioon kesäkuun 2019 tilanteen mukaisesti, mm. Pirttipolunpuistossa ja Patolan metsässä esiintyvä liito-orava. Tiedossa olevat luontoarvot huomioidaan myös seuraavassa toteutustason suunnitteluvaiheessa. Arvokkaita luontokohteita on kuvattu aluesuunnitelman kappaleessa 2.5.

Metsät

Oulunkylän ja Maunulan metsäalueilla on keskeisenä tavoitteena lisätä luonnon monimuotoisuutta, ja se tulee lisääntymään jättämällä metsäalueita hoidon ulkopuolelle sekä aluesuunnitelmassa esitettävän luonnon- ja maisemanhoidon myötä. Metsissä on kuollutta ja lahonnutta puuta sekä maapuina että pystyssä olevina kuolleina puina. Lahopuuta on muodostunut ja muodostuu jatkossakin luontaisesti metsiin kuolevien puiden myötä. Lisäksi lahopuuta kertyy maastoon luonnon- ja maisemanhoidon toimenpiteiden yhteydessä, kun osa kaadettavista puista jätetään maapuiksi.

Monimuotoisuudeltaan arvokkaita metsäalueita jätetään hoitotoimenpiteiden ulkopuolelle kehittämään luonnontilaisina tai niitä hoidetaan kohteen luontoarvoja ylläpitäen. Arvokkaat luontokohteet otetaan suunnitelmassa huomioon, vaikka niitä ei rajata arvometsiksi. Monimuotoisuutta turvataan jättämällä hoidettaviin metsiin tiheiköitä eläinten suoja- ja pesimispaikoiksi. Kosteikot ja pienpurojen varret tullaan säilyttämään mahdollisimman luonnontilaisina. Suurella osalla alueen metsistä ei ole hoitotoimenpidetarvetta suunnitelmakauden aikana. Hoitotoimenpidetarpeessa olevilla metsäalueilla käytettäviä luonnon monimuotoisuuden lisäämisen keinoja on esitelty tarkemmin metsien hoidon työohjeessa ”[Luonnonhoidon työohje – Metsät](#)”.

Patolan metsä ja Veräjämäen rantametsät ovat ekologisesti arvokkaita laajoja ydinmetsiä ja osa kappaleessa 3.2.3 esitettyä metsä- ja puustoista verkostoa. Metsäalueiden säilyminen puustoisina, peitteisinä, kestävinä ja uudistuvina myös tulevaisuudessa on

ensiarvoisen tärkeää alueen metsäluonnon ja sen monimuotoisuuden kannalta.

Niityt

Valoisat, ruohojen ja heinien vallitsevat niityt ja niiden vuorottelu muiden kasvillisuusalueiden kanssa lisäävät luonnon monimuotoisuutta. Niittyalueiden luonnon monimuotoisuutta lisätään hoidon keinoin. Mm. Pirttipolunpuiston kunnostettuja maisemaniittyjä hoidetaan säännöllisesti. Katujen ja käytävien pientareiden säännöllinen hoito ylläpitää niiden niitylajistoa ja täydentää alueen niittyverkostoa.

Tärkeimpänä työkaluna niittyjen lajiston kehittämisessä toimii valikoiva niitto. Valikoivan niiton periaatteena on niittää epätoivottuja lajeja usein ja aina ennen niiden kukintaa ja siementämistä. Toivottuja lajeja suositetaan niittämällä ne vasta kukinnan jälkeen ja antaen niiden siementen pudota maahan. Hoitoa tehostetaan keräämällä niittojäte pois, jolloin maaperä köyhtyy pitkällä tähtäimellä niittyrajistolle otollisemmaksi.

Haitallisten vieraslajien määrää vähennetään niityillä ja niiden leviäminen pyritään estämään. Lisäksi niittyjen ja metsäisten alueiden monimuotoisuudeltaan merkittävien vaihettumisvyöhykkeiden rikasta lajistoa tuetaan kehittämällä reunavyöhykkeitä monikerroksisina. Niittyjen hoidon keinoja on esitelty tarkemmin niittyjen hoidon työohjeessa ”[Luonnonhoidon työohje – Niityt ja maisemapellot](#)”

Virkistykelliset ja maisemalliset tavoitteet

Oulunkylän ja Maunulan lähivirkistysmetsiä, niittyalueita sekä pienvesi- ja jokimaisemia ylläpidetään turvallisina ja viihtyisinä asukkaiden ulkoilu ympäristöinä, mitä toivottiin aluesuunnitelman asukaskyselyssä ja asukastilaisuuksissa. Luonnon- ja maisemanhoidossa tämä tarkoittaa sitä, että aluesuunnitelmassa esitettävät hoitotoimenpidetarpeet kohdistuvat ulkoilureittien lähiympäristöön ja muille ulkoiluun runsaammin käytettäville alueille sekä tonttien reunoille. Näitä alueita hoidetaan tarpeen mukaan. Samalla huolehditaan puuston uudistumisesta ja kasvusta sekä pienpuuston ja vesakon harvennuksesta umpeen kasvaneilla ulkoiluun käytetyillä alueille. Katualueiden reunavyöhykkeiden metsien hoidon tavoitteena on turvallisuuden lisäksi ylläpitää puustojen suojavaikutusta. Mitään laajoja hakkuita ei olla alueelle esittämässä. Niittyalueiden umpeenkasvua ehkäistään säännöllisillä niitoilla tai vesakon poistoilla.

Suunnittelualueen viherympäristön hoidon maisemallisia tavoitteita on kuvattu aluekortteissa (Aluesuunnitelman liite 1). Yhtenä tavoitteena on tarve ylläpitää ulkoilureittien varsien näkymiä esimerkiksi Vantaanjoen varrella kulkevalta ulkoilureitiltä.

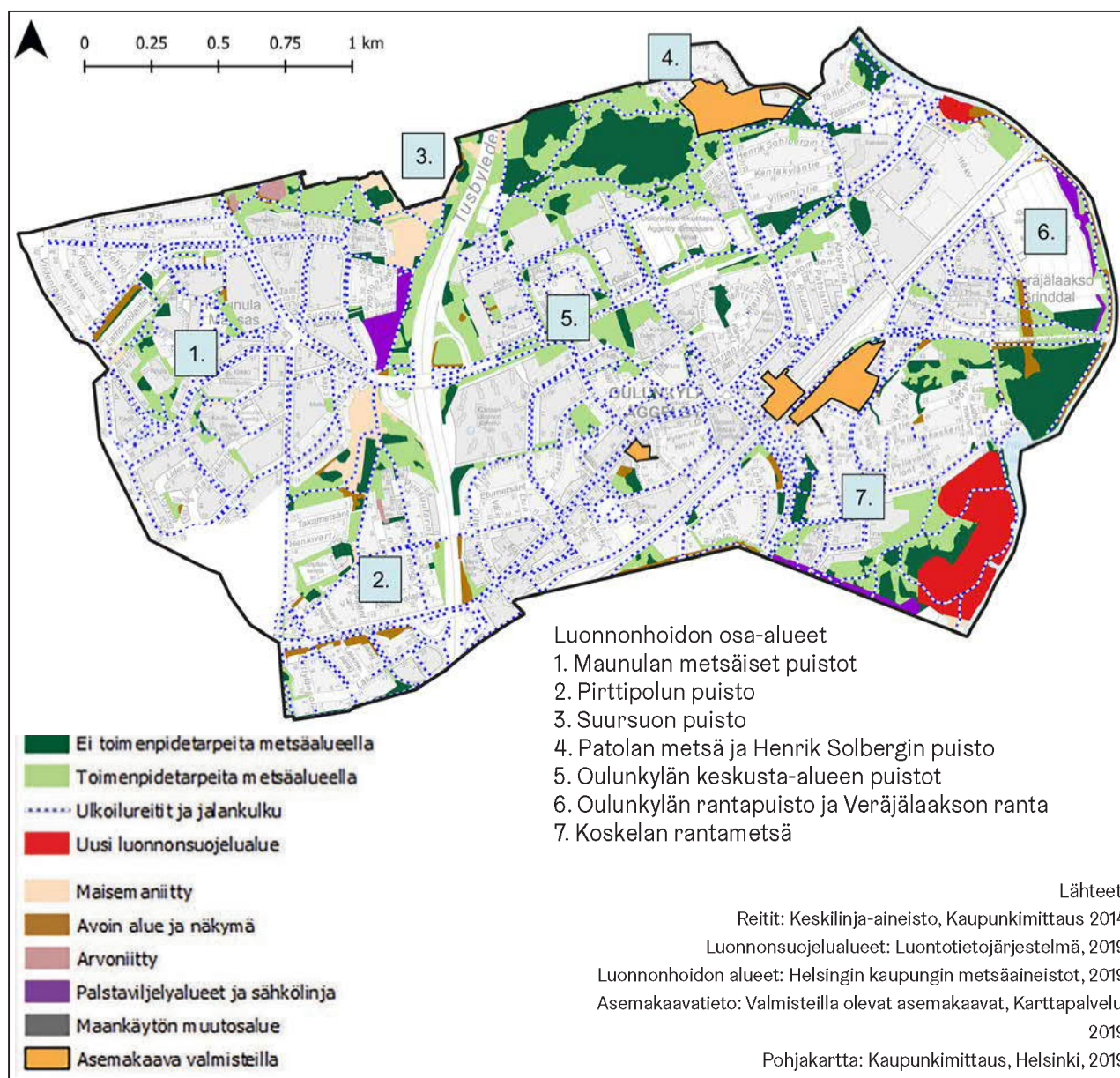
Metsät hiilinieluna ja ilmastomuutokseen sopeutuminen

Oulunkylän ja Maunulan metsät ovat runsaspuustoisia ja arvokkaita hiilivarastoja ja -nieluja ilmastomuutoksen torjunnassa. Tämän turvaaminen myös tulevaisuudessa tarkoittaa metsäisten ja puustoisten alueiden ylläpitämistä kasvullisina, peitteisinä, puustollisesti monilajisina sekä eri-ikäisinä luonnon- ja maisemanhoidollisin keinoin. Tavoite on samalla myös yksi Hiilineutraali Helsinki 2035-ohjelman toimenpiteistä. Aluesuunnitelmassa esitettävä luonnon- ja maisemanhoito toteuttaa tätä tavoitetta.

Luonnon- ja maisemanhoidon alueelliset toimenpiteet

Aluetasoiset luonnon- ja maisemanhoidon toimenpidetarpeet on määritelty kaupunginhallituksen hyväksymien Luonnonhoidon linjausten ja LUMO-ohjelman mukaisesti. Toimenpidetarpeet perustuvat edellisissä kappaleissa kuvattuihin tavoitteisiin, maastoinventointeihin sekä asiantuntija-arvioihin alueen luonnonympäristön ja maiseman tilasta. Tarpeiden määrittelyssä on otettu erityisesti huomioon aluesuunnitelmassa saatu asukas- ja sidosryhmäpalaute.

Oulunkylän ja Maunulan alueella kohdistetaan luonnon- ja maisemanhoidon toimenpiteitä ainoastaan niille viheralueille, joiden käyttö tai sijainti osana muuta kaupunkirakennetta sitä edellyttää. Toimenpidetarpeita esitetään ulkoilu- ja asuinalueiden turvallisuuden ylläpitämiseksi. Suurella osalla metsäalueista ei ole hoitotarvetta tällä suunnitelmakaudella. Toimenpi-

Kuva 28. Luonnon- ja maisemanhoidon toimenpidetarpeet.

detarpeita kuvaavassa teemakartassa (kuva 28.) on esitetty vaalean vihreällä sellaiset inventoidut metsä-alueet, joilla on tunnistettu toimenpidetarvetta. Toimenpiteet sijoittuvat näiden alueiden kautta kulkevien ulkoilureittien ja alueisiin rajautuvien tonttien ja katujen reuna-alueille. Tumman vihreällä esitetyillä metsäalueilla ei ole hoitotoimenpidetarvetta.

Aluesuunnitelmassa esitettävät toimenpidetarpeet tarkentuvat kuviotasoisiksi luonnon- ja maisemanhoitosuunnitelmaksi seuraavassa suunnitteluvaiheessa, jossa tarkistetaan myös mahdolliset luontotietojärjestelmässä tapahtuneet muutokset. Luonnon- ja maisemanhoitosuunnitelma tullaan tekemään vuorovaihteisesti asukkaiden ja asukasjärjestöjen kanssa.

Toimenpidetarpeet on määritelty osa-alueittain. Keskuspuiston alueelle ei esitetä tässä toimenpidetarpeita, koska sinne laaditaan erillinen luonnon- ja maisemanhoidon yleissuunnitelma.

1. Maunulan metsäiset puistot

Maunulan metsäisiin puistoihin kuuluvat Kuusikko-puisto ja Männikköpuisto. Ne rajaavat koulujen ja kerrostalojen pihoja alueen katuverkosta ja ulkoilureitit kulkevat niiden kautta. Puistoalueiden hoidon tavoitteena on ylläpitää niitä kestävinä ja turvallisina sekä monimuotoisina lähivirkistysmetsinä. Puistoalueiden metsäisten rinteiden vanhempi lehtipuuvaltainen puusto on paikoin heikentynyttä, mistä syystä metsissä on tarvetta yksittäisten puiden poistoon ja vanhempien kuusiryhmien uudistamiseen. Maunulanpuistossa olevan metsäalueen vanhat kuuset ovat heikentyneet ja osa niistä on kuollut, mistä syystä myös tässä puistossa on tarve poistaa yksittäisiä puita ja uudistaa metsiköitä pienialaisesti.

2. Pirttipolun puisto

Pirttipolun puisto on monipuolinen ja monimuotoinen luontokokonaisuus. Se on osa ekologista yhteyttä, virkistysyhteyttä sekä metsä- ja puustoisen verkoston alueellista yhteyttä Keskuspuistosta Patolan metsään. Tätä alueellista yhteyttä on tarve vahvistaa täydennysistuttamalla niittyalueen länsireunaan, tonttien reunavyöhykkeelle sekametsä, jossa rauduskoivun taimikon sekaan sijoitetaan muutamia kuusentaimiryhmiä. Niittyalueita on tarve hoitaa edelleen säännöllisesti, mikä ylläpitää niiden monimuotoista kasvi- ja hyönteislajistoa. Haitallisten vieraslajien, kuten jättipalsamin, kanadanpiiskun, jättitattarien ja idänkanukoiden, torjuntaa on tärkeä jatkaa. Kokonaisuutta täydentää alueen kautta kulkeva Maunulanpuuro, jota on kunnostettu luonnonmukaisemmaksi.

Puiston eteläosa on rehevää lehtoa ja lehtomaista kangasmetsää, joiden kautta kulkevia ulkoilureittejä käytetään runsaasti. Rinnemetsän vanha kuusivaltainen sekametsä on puustoltaan osin heikentynyttä ja alueella on tarvetta yksittäisten puiden poistoon ulkoilureittien varsilta sekä tonttien reunasta. Samalla metsäisellä mäki-alueella on liito-oravan ydinalue sekä lahojaviosammaleen esiintymä, jotka tulee ottaa huomioon.

Puiston lounaisosan lehto on entistä peltoaluetta. Alueen kuusivaltainen sekametsä on paikoin hyvin tiheäkasvuista ja lehtokasvillisuus on niukkaa. Runsaasti käytetty ulkoilureitti kulkee metsän läpi yhdistäen Pirttipolun puiston Keskuspuistoon. Ulkoilureitin reunametsissä on tarvetta yksittäisten puiden poistoon. Alueen länsipuoli kuuluu laajempaan Keskuspuistossa olevaan liito-oravan ydinalueeseen, mikä tulee ottaa hoitotoimenpiteissä huomioon. Krämerintietä ja Metsälän kenttää reunustavassa reheväkasvuudessa lehtipuustossa on tarvetta yksittäisten puiden poistoon ja pienpuuston harvennukseen.

3. Suursuon puisto

Suursuon puiston metsä on lehtomaista kuusivaltaista sekametsää, karumpia kallioalueita ja kallioketoa. Alueen ulkoilureitistöä osa on tehty esteettömäksi erityisesti läheistä vanhusten hoitolaitoksen asukaskuntaa palvelemaan.

Tuusulanväylän länsipuolinen puusto on tärkeä alueellinen metsä- ja puustoisen verkoston yhteys sekä virkistysreitityhteys Keskuspuistosta Patolan metsään. Tätä yleiskaavassa esitettyä viheryhteyttä vahvistetaan, koska Tuusulanbulevardin uusi asuinalue rakentuisi yleiskaavan mukaan moottoritien länsireunaan. Em. syystä Suursuonpuiston poikki pohjois-eteläsuunnassa virtaavan Maunulanpuron länsipuolelle on tarve perustaa metsä- ja puustoisen verkoston alueellista yhteyttä vahvistava metsitys, jolle istutetaan rauduskoivua, kuusiryhmiä sekä ojan puoleiselle reunalle tervaleppää. Alueen kautta kulkeva uuden maakaasuputken 5 m leveä, avoin niittymäisenä hoidettava linjaus sijoittuu metsitettävälle alueelle.

Suursuonpuiston pohjoisosan metsässä on pienialaisia myrskyn kaatamia aukkoja, joiden puuston uudistumista varmistetaan tarvittaessa täydennysistutuksin. Vanhemmissa metsiköissä on tarvetta ylläpitää ulkoilureittien turvallisuutta yksittäisiä puita poistaen, jolloin saadaan samalla nuoremmalle puustolle kasvutilaa.

Kuva 29. Kuusikkopuistoa hoidetaan turvallisena ja viihtyisenä metsäisenä puistona.

Kuva 30. Pirttipolun puuston puustoista yhteyttä vahvistetaan täydennysistutuksin niityn länsireunaan.

Kuva 31. Suursuonpuiston pohjoisosan myrskytuhoalue.

Kuva 32. Patolan metsäalueen keskiosat jätetään kehittymään luonnontilaisina (kuva viereisellä sivulla).

Kuva 33. Henrik Sohlbergin puiston porttikohdan maisema muuttuu nykyistä avarammaksi.

4. Patolan metsä ja Henrik Sohlbergin puisto

Patolan metsä on laaja ja yhtenäinen metsäalue ja tärkeä paikallinen ulkoilualue. Ulkoilureitistö sijoittuu metsäalueen reunoille. Alueelle rakennettava uusi maakaasuputki sijoittuu alueen pohjoisosan kautta kulkevan ulkoilureitin viereen. Ulkoilureitin ja maakaasuputken aluetta hoidetaan luonnonmukaisena osana metsäaluetta. Putkilinjan kohdalla kasvillisuus on matalakasvuista metsän pohjakasvillisuutta. Patolan nevan arvokas pienialainen suopainanne, lahokaviosammaleen esiintymisalue sekä liito-oravan ydinalueet ovat alueen arvokkaita luontokohteita, jotka otetaan huomioon. Metsäalueen kasvupaikat koostuvat pääasiassa tuoreista kangasmetsistä ja karummista kallioisista metsistä. Metsät ovat mänty- ja rauduskoivuvaltaisia ja melko iäkkäitä. Vanhempia kuusikoitakin kasvaa alueen kosteammassa painanteissa.

Patolan metsän luonnon- ja maisemanhoidon tavoitteena on lisätä metsäluonnon monimuotoisuutta samalla, kun huolehditaan ulkoilureittien lähiympäristöjen käyttöturvallisuudesta ja lähimaisemasta. Metsän keskiosat jätetään kehittymään luonnontilaisina. Toimenpidetarpeina esitetään ainoastaan aluetta kiertävien reittien varsien sekä tonttien reunojen yksittäisten heikentyneiden puiden poistoa sekä pienpuuston hoitoa.

Henrik Sohlbergin puiston ulkoilureitistö kytkeytyy Patolan metsän ulkoilureitteihin ja edelleen itään

Vantaanjoen varren reitistöön. Puiston metsät ovat reheviä lehtoja, joiden puustossa on eri-ikäistä lehtisekametsää, mm. rauduskoivua, vaahteraa ja harmaaleppää. Luonnon- ja maisemanhoidon tavoitteena on lisätä lehtokasvillisuuden monimuotoisuutta jättämällä osa metsiköistä luonnontilaan. Uusi maakaasuputki rakennetaan ulkoilureitin reunaan, ja samalla reitin lähiympäristö kunnostetaan nykyistä puistomaisemmaksi kuitenkin alueen lehtoluontoon sopivaa lajistoa käyttäen erillisen suunnitelman mukaisesti. Ulkoilureittien ja tonttien reuna-alueilla on tarvetta poistaa yksittäisiä heikentyneitä puita ja avartaa umpeen kasvaneita reittien varsien näkyviä pienpuustoa hoitamalla.

5. Oulunkylän keskusta-alueen puistot

Käskynhaltijantien varrella kasvavat metsiköt ja puustoiset alueet tulevat muuttumaan asemakaavan mukaisesti rakennetuiksi asuinalueiksi. Myös kadun itäpään varressa sijaitsevat metsiköt on yleiskäytössä osoitettu asuinrakentamiseen. Alueelle jäävät pienialaiset puistikot ja kadunvarsi puusto muodostavat paikallisen puustoisesta verkoston, joka on tärkeää lähimaisemaa ja virkistysreittien reunavyöhykettä. Näitä kapeita puustoisia vyöhykkeitä hoidetaan tarvittavin yksittäisten heikentyneiden puiden poistoin ja pienpuustoa hoitamalla.

Kuva 34. Pikkukosken rannan reitillä umpeen kasvanutta näkymää avataan joelle.

6. Oulunkylän rantapuisto ja Veräjälakson ranta

Vantaanjoen varren ulkoilureitin reunassa on pieni-alaisia lehtometsiä, joiden varttuneissa ja sitä nuoremmissa lehtisekametsissä kasvaa mm. vaahteraa, rauduskoivua, haapaa, harmaaleppää, pihlajaa, lehmusta ja tuomea. Samalle vyöhykkeelle sijoittuu luonnonsuojelualueena rauhoitettava Oulunkylän rantapuiston jalopuulehto. Paikoin ulkoilureitin ja palstaviljelyalueiden välinen vyöhyke on hyvin kapea.

Pirunkallion kohdalla Vantaanjoen varrella on laajempi lehtometsäalue, joka on kasvanut entiselle pelto-alueelle. Pirunkallion länsipuolella oleva vanha kuusi-valtainen metsä on liito-oravan ydinaluetta ja kosteaa lehtoa. Pirunkallio itsessään on jyrkkärinteinen avokallio. Edellä mainituilla alueilla ei ole luonnon- ja maisemanhoidon toimenpidetarvetta. Alueen siisteydestä ja roskattomuudesta tulee huolehtia, sillä mm. kallioalue on suosittu oleskelupaikka.

Luonnon- ja maisemanhoidon tarpeet keskittyvät Veräjälaksoon joenrannassa kulkevan ulkoilureitin lähiympäristöön, josta tulee poistaa heikentyneitä puita ja avata umpeen kasvaneita näkymiä Vantaanjoelle. Patolan lämpölaitoksen kohdalla olevissa nuoremmissa istutetuissa kuusi- ja lehtisekametsissä on tarve harvennukselle, jolla ylläpidetään niiden erikäisrakennetta, monimuotoisuutta ja maisemakuva.

Aidasmäenpuiston metsäalue ja Pikkukoskenpuiston pohjoisosan metsäalue ovat mäntyvaltaista vanhempaa sekametsää, joka toimii asuinalueiden lähivirkistysmetsänä. Alueet on osoitettu yleiskaavassa asuinrakentamiseen. Kadun ja tonttien varsilla on tarvetta yksittäisten heikentyneiden puiden poistoon ja pienpuuston hoitoon.

Kuva 35. Vantaanjoen rantaan on jätetty lahoppua Veräjämäessä.

Kuva 36. Koskelan metsän ulkoilureittien turvallisuutta ja lähimaisemaa ylläpidetään.

7. Koskelan rantametsä

Koskelan ja Pikkukosken välinen Koskelan rantametsän alue on maastonmuodoiltaan jyrkkää kalliomaastoa. Metsäalueen runsas ulkoilukäyttö näkyy maaston kulumisena. Joen puoleiset rinteet ovat rehevää lehtoa. Alueen metsät ovat vanhaa ja paikoin järeäpuustoista sekametsää, jossa mänty ja kuusi vaihtelevat pääpuulajeina. Rantavyöhykkeen lehtisekametsät ovat nuorempia. Alueen metsäluonto on monimuotoista, ja metsiin on kertynyt paikoin runsaasti lahoppua, jonka vuoksi alueen kääpä- ja orvakkalajisto on rikasta. Metsässä on korpipainanteita. Alueelle perustetaan luonnonsuojelualue, Veräjämäen lehdot, joka on pinta-alaltaan puolet koko alueesta. Liito-oravia esiintyy metsässä kahdessa paikassa. Alueen läntiset osat on yleiskaavassa osoitettu asuinrakentamiseen.

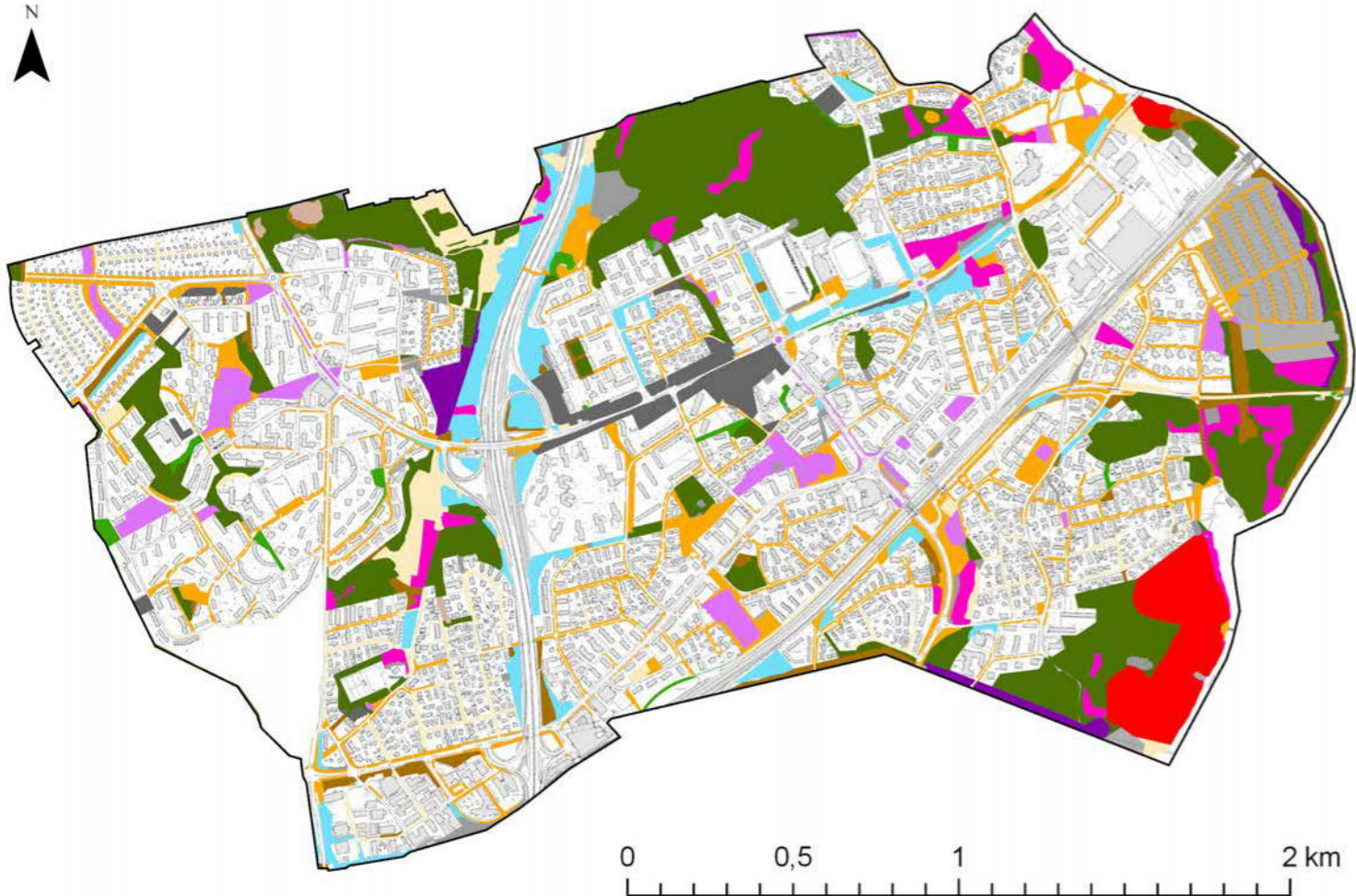
Luonnon- ja maisemanhoidon toimenpidetarpeet kohdistuvat ulkoilureittien ja tonttien reuna-alueille. Näillä alueilla on tarvetta yksittäisten puiden poistoon ja pienpuuston harvennukseen. Toimenpiteillä ylläpidetään ulkoilureittien turvallisuutta ja lähimaisemaa, ja kehitetään puuston eri-ikäisrakennetta. Liito-orava otetaan em. toimenpiteissä huomioon. Luonnon monimuotoisuutta lisätään metsissä mm. jättämällä lahoppua. Suurella osalla ulkoilualueiden metsiä, kuten kallioalueilla, ei ole hoitotoimenpidetarvetta tällä suunnitelmakaudella.

3.3.4 Uudet hoitoluokat

Oulunkylän ja Maunulan viheralueiden hoitoluokat kuvaavat niiden tavoitteellista laatua. Hoitoluokat on määritelty valtakunnallisen Viheralueiden hoitoluokitusoppaan (2007) mukaisesti.

Rakennetut puistot kuuluvat A-hoitoluokkaan. Oulunkylässä ja Maunulassa on A2-hoitoluokan käyttöviheralueita ja A3-luokan käyttö- ja suojaviheralueita. Luonnonmukaiset viheralueet on luokiteltu hoitoluokkiin niityt ja avoimet viheralueet B1-B3 ja taajamametsät C1-C5. Niittyjen, avointen viheralueiden ja metsien hoitoluokkia kuvataan tarkemmin kappaleessa 3.3.3 Luonnon- ja maisemanhoito.

Aluesuunnitelmassa on päivitetty aiempaa hoitoluokitusta. Suunnittelualueelle on tulossa kaksi uutta luonnonsuojelualueita, jotka on luokiteltu hoitoluokkaan S (suojelualue). Käskynhaltijantien reunassa olevat viheralueet tulevat asemakaavan mukaisesti rakentumaan, mistä syystä niiden hoitoluokka on R (maankäytön muutosalue).

Uudet hoitoluokat

0 Hoidon ulkopuolella oleva alue	B5 Arvoniitty	C5 Arvometsä
A2 Käyttöviheralue	C1.1 Puistometsä	E Eriyisalue
A3 Käyttösuojaviheralue	C1.2 Lähivirkistysmetsä	R Maankäytön muutosalue
B3 Maisemaniitty ja laidunalue	C2 Ulkoilu- ja virkistysmetsä	S Suojelualue
B4 Avoin alue ja näkymä	C3 Suojametsä	

Kuva 37. Uudet hoitoluokat

3.3.5 Jatkoselvitys- ja muut suunnittelutarpeet

Seuraavassa suunnitteluvaiheessa laaditaan aluesuunnitelma-alueelle luonnon- ja maisemanhoitosuunnitelma, joka on toteutustason suunnitelma. Lisäksi esitetään jatkoselvitys- ja muut suunnittelutarpeet, jotka ovat nousseet esille aluesuunnitelmaa laadittaessa, mutta jotka eivät muodosta sellaisenaan selvää hanke-esitystä vaan edellyttävät lisäselvityksiä.

Oulunkylän ja Maunulan luonnon- ja maisemanhoitosuunnitelma

Kun kaupunkiympäristölautakunta on hyväksynyt aluesuunnitelman, Helsingin kaupunkiympäristön toimialan puisto- ja viheraluesuunnitteluyksikössä laaditaan aluesuunnitelman tavoitteiden ja toimenpidetarpeiden mukainen toteutustasoinen ja kuviokohtainen luonnon- ja maisemanhoitosuunnitelma. Suunnitelma laaditaan vuorovaikutteisesti asukkaiden ja asukasjärjestöjen kanssa, ja sen hyväksyy Helsingin maankäyttöjohtaja.

Oulunkylän teollisuusalueen hulevesien käsittely

StormTac-analyysin perusteella Vantaanjoen valuma-alueen hulevesien laatu on huonointa Oulunkylän teollisuusalueella. Teollisuusalue sijaitsee lähellä Vantaanjoen rantaa, minkä vuoksi sieltä purkavien valumavesien hallintaan olisi todennäköisesti syytä etsiä keinoja. Koska StormTac-analyysi perustuu mallinnukseen, ja tulokset ovat teoreettisia, hulevesien laatu tulisi ensin tarkistaa tutkimuksilla. Sen jälkeen teollisuusalueelta vesiä keräävään uomaan voitaisiin tarvittaessa suunnitella ja rakentaa suodattavia ja mahdollisesti myös viivyttäviä rakenteita.

Hankkijanmäen viitesuunnitelma

Hankkijanmäki on Mikkolantien varressa sijaitseva metsäinen kallioalue, jossa kasvaa myös runsaasti puutarhakasvillisuutta kalliolla sijainneen asuintalon jäljiltä. Kallion laella sijaitsee kolme graniittipenkkiryhmää, joiden istuinosat ovat rikkoutuneet. Lisäksi alueella on lasten rakentamajaja ja jätettä. Viitesuunnitelmalla selvitetään Hankkijanmäen vaihtoehtoisia siistimis- ja kunnostustapoja.

Maexmontaninpuiston koira-aitauksen uuden sijainnin kartoittaminen

Maexmontaninpuiston koira-aitaus poistuu 2020-luvulla asemakaavamuutoksen valmistuttua. Koira-aitaukselle esitetään uutta sijaintia Veräjämäestä, jonka koirapalveluverkosto jäisi muuten vajavaiseksi. Mahdollinen uusi sijainti on Jokiniementien varrella johtokadun kohdalla, jossa jo nyt sijaitsee koirien harjoituskenttä.

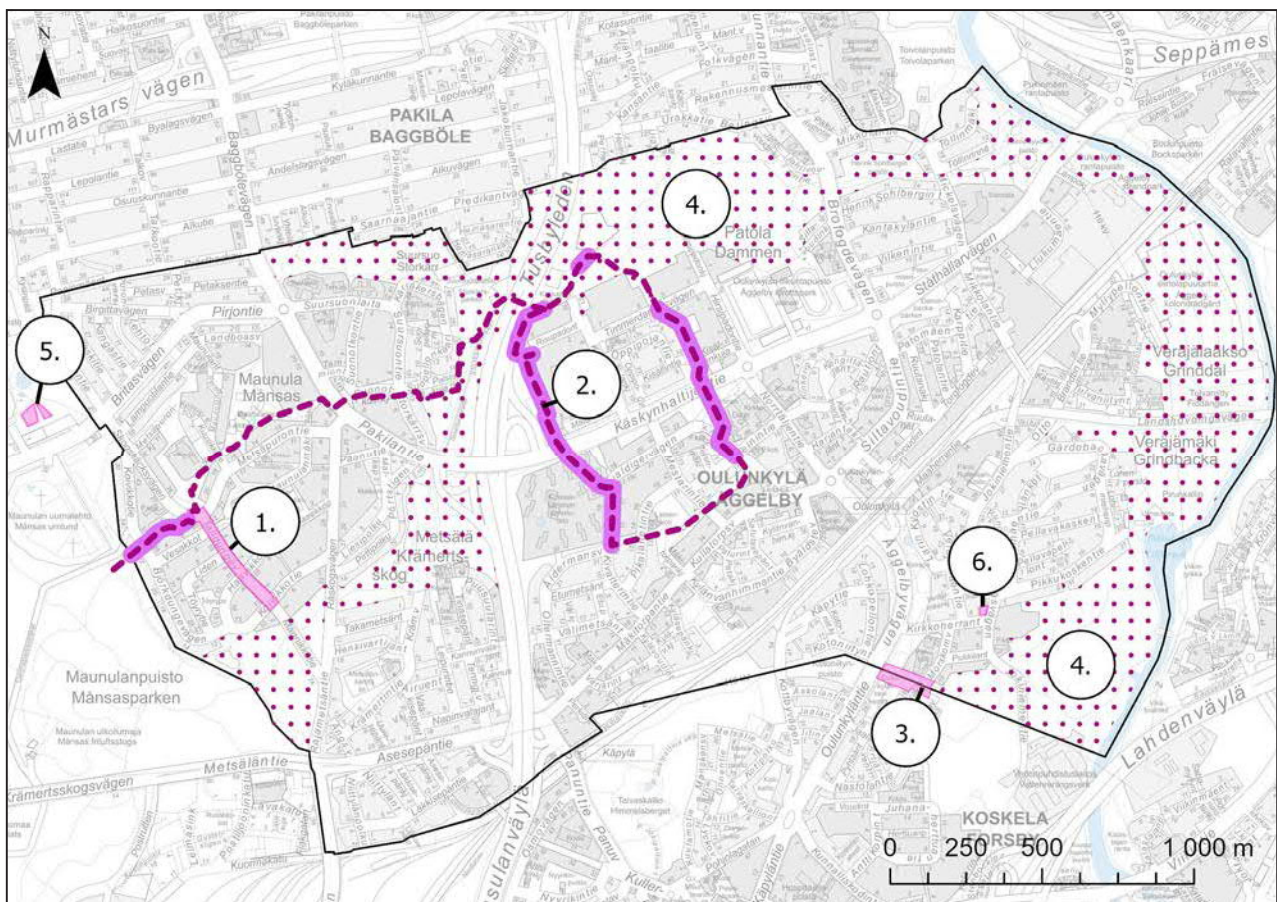
4 Hanke-esitykset

4.1 Hankkeiden valinnan perusteet

Aluesuunnitelman maastoinventoinneissa ja asukkaiden sekä yhdistysten vuorovaikutuksessa tunnistettiin useita eritasoisia ja laajuisia kunnostus- ja kehittämiskohteita. Kuusi kohdetta valittiin aluesuunnitelman hankeohjelmaan seuraavalle kymmenvuotiskaudelle. Hankkeiden valintaperusteita olivat kohteiden kunto ja turvallisuus, asukaspalaute sekä mahdollisuus toteuttaa Oulunkylälle ja Maunulalle asetettuja strategisia tavoitteita. Valituista hankkeista laadittiin hankeohjelmat, joiden tiivistelmät esitetään tässä luvussa.

Valitut hankkeet ovat priorisointijärjestyksessä:

1. Männikkötien katusuunnitelma ja Saunabaarin aukio
2. Oulunkylän rengasreitti ja yhteys Keskuspuistoon
3. Myrskyläntien pysäköintipaikan muuttaminen puistoksi
4. Oulunkylän ja Maunulan ulkoilureittien opastussuunnitelma
5. Uusi koira-aitaus Pirkkolan liikuntapuistoon
6. Kaarlo Haltian puiston kunnostus

Kuva 38. Hankkeiden sijainnit

4.2 Hankkeiden kuvaukset

4.2.1 Männikkötien ja Saunabaarin aukion katusuunnitelma

Nykytila

Männikkötien linja-autopysäkillä on ollut toimivuus- ja turvallisuusongelmia. Pysäkillä ei ole syvennystä linja-autoa varten, vaan linja-auto joutuu pysähtymään ajoradalle asiakkaita varten. Samalla linja-auto pysäyttää samansuuntaisen ajoneuvoliikenteen hetkeksi kokonaan. Vaarallisia tilanteita on aiheutunut siitä, kun takaa tulevat ajoneuvot ovat ohittaneet pysähtyneen linja-auton keskisaarekkeellisen suojatien kohdalta vastaantulevien kaistaa pitkin. Alueella liikkuu paljon koululaisia, ja lisäksi liikekiinteistöille on runsaasti huoltoajoa. Pinnoitteeltaan Männikkötien alkupää on tyydyttävässä kunnossa, mutta pinnantasaudessa ja hulevesien johtamisessa on ongelmia.

Asukastalona toimivan Saunabaarin edustan aukio Männikkö- ja Metsäpurontien risteyksessä on nykyisellään asfalttipintainen ja toimii pysäköintialueena. Alun perin julkisena saunana toimineen rakennuksen edustalla oli betonilaattapintainen aukio puusutuksineen. Maunulan korjaustapaohjeen (2012) mukaan *”Metsäpurontien ja Männikkötien risteys on 1950-luvun Maunulan tärkein julkinen tila, jonka maamerkkeinä toimivat Saunabaari edustoineen sekä Saunabaaria vastapäätä, kadun toisella puolella Metsäpurontie 23:n liike- ja myymälärakennus.”* Täten voidaan todeta, ettei aukio ole nykyisellään arvonsa mukainen.

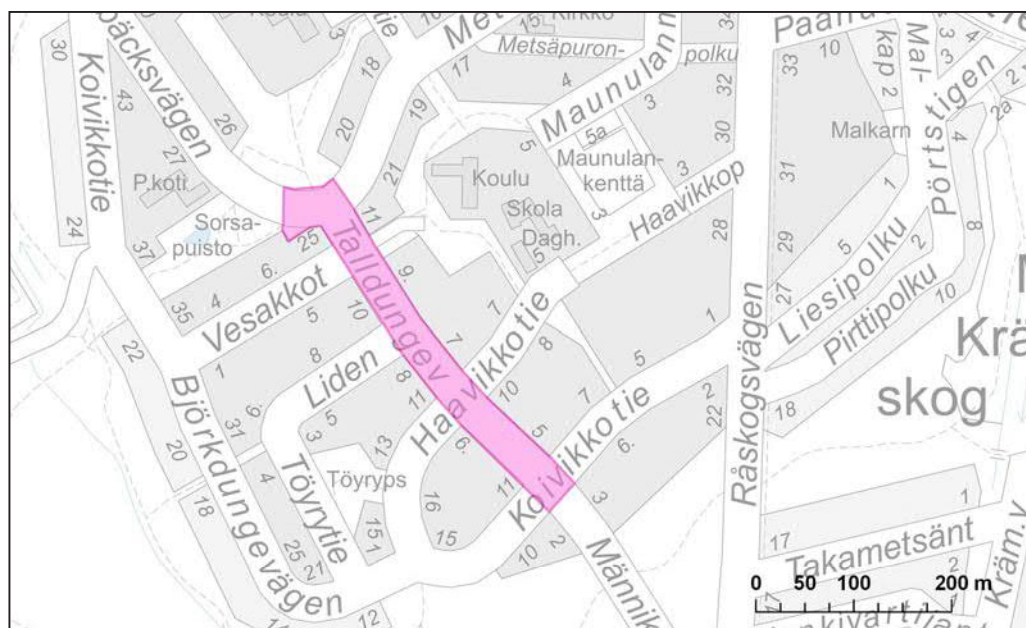
Asukaspalaute

Männikkötien linja-autopysäkin toimimaton liikennejärjestely tunnistettiin asukaspalautteen perusteella. Metsäpurontien ja Männikkötien risteuksen sekä Saunabaarin aukion korjaaminen perustuu asiantuntijahavaintoon, sillä risteuksen ja aukion peruskorjauksista on ehdotettu jo Maunulan korjaustapaohjeessa vuonna 2012.

Tavoitteet ja toimenpiteet

Hankkeen tavoitteena on parantaa liikennejärjestelyjen sujuvuutta ja janlankulkijoiden turvallisuutta Männikkötiellä välillä Metsäpurontie–Koivikkotie ja peruskorjata Männikkö- ja Metsäpurontien risteys ja Saunabaarin aukio alkuperäistä suunnitelmaa ja Maunulan ihmisläheistä mittakaavaa kunnioittaen. Liikennejärjestelyt vaativat tarkempaa suunnittelua.

Maunulan korjaustapaohjeen mukaisesti risteuksen ja Saunabaarin aukion toiminnot, rakenteet ja pinnoitteet palautetaan mahdollisuuksien mukaan alkuperäiseen asuunsa. Aukiosta on jo laadittu kaksi vaihtoehtoista viitesuunnitelmaa, joiden pohjalta suunnittelua jatketaan. Aukiolle istutetaan yksittäispuu tai useampia puita ja itälaidalle perennoja ja/tai pensaita. Sisäänkäyntejä voidaan korostaa istutusastioilla ja aukiolle tarvitaan myös penkki tai penkkejä sekä pyörätelineitä. Aukion pinnoite on jalkakäytävällä asfaltti ja aukion puolella liuskekiveys tai luonnonkivilaatta. Aukion pysäköintipaikat poistetaan, mutta Metsäpurontien varteen rakennetaan kadunvarsipysäköintiä.

Kuva 39. Männikkötien sijainti

Kuva 40. Männikkötie Metsäpurontien risteyksestä kuvattuna

Kuva 41. Saunabaarin aukio Männikkö- ja Metsäpurontien risteyksessä

4.2.2 Oulunkylän rengasreitti ja yhteys Keskuspuistoon

Nykytila

Oulunkylässä on tarve sujuvalle ja turvalliselle kävelyn ja pyöräilyn yhteydelle viheralueita pitkin Oulunkylästä Patolan metsään ja sieltä Keskuspuistoon Maunulanpuiston kautta. Tarve on merkitty osittain myös Helsingin viher- ja virkistysalueiden kehitys-suunnitelmaan VISTRA II:een. Tällä hetkellä yhteys on jo monin paikoin olemassa, mutta karttaan merkityillä osuuksilla vaaditaan uutta käytävää tai vanhan reitin kunnostusta. Nykyinen reitti ei täytä kaikilta osiltaan esteettömyyden perustason vaatimuksia. Se on myös paikoin liian kapea, eikä se jatku aina sujuvasti ja loogisesti katujen yli. Rengasreitille ja sen puistoille on jo laadittu viitesuunnitelma Käskynhaltijantien ympäristön asemakaavan ja asemakaavan muutoksen 12445 yhteydessä vuonna 2016.

Asukas palaute

Aluesuunnitelman asukaskyselyssä (2018) toivottiin ulkoilureittiä Oulunkylästä Kustaankartanolta Keskuspuistoon. Kolmessa kommentissa toivottiin myös Kuusikkopuiston osuuden kehittämistä alueen häiriö-

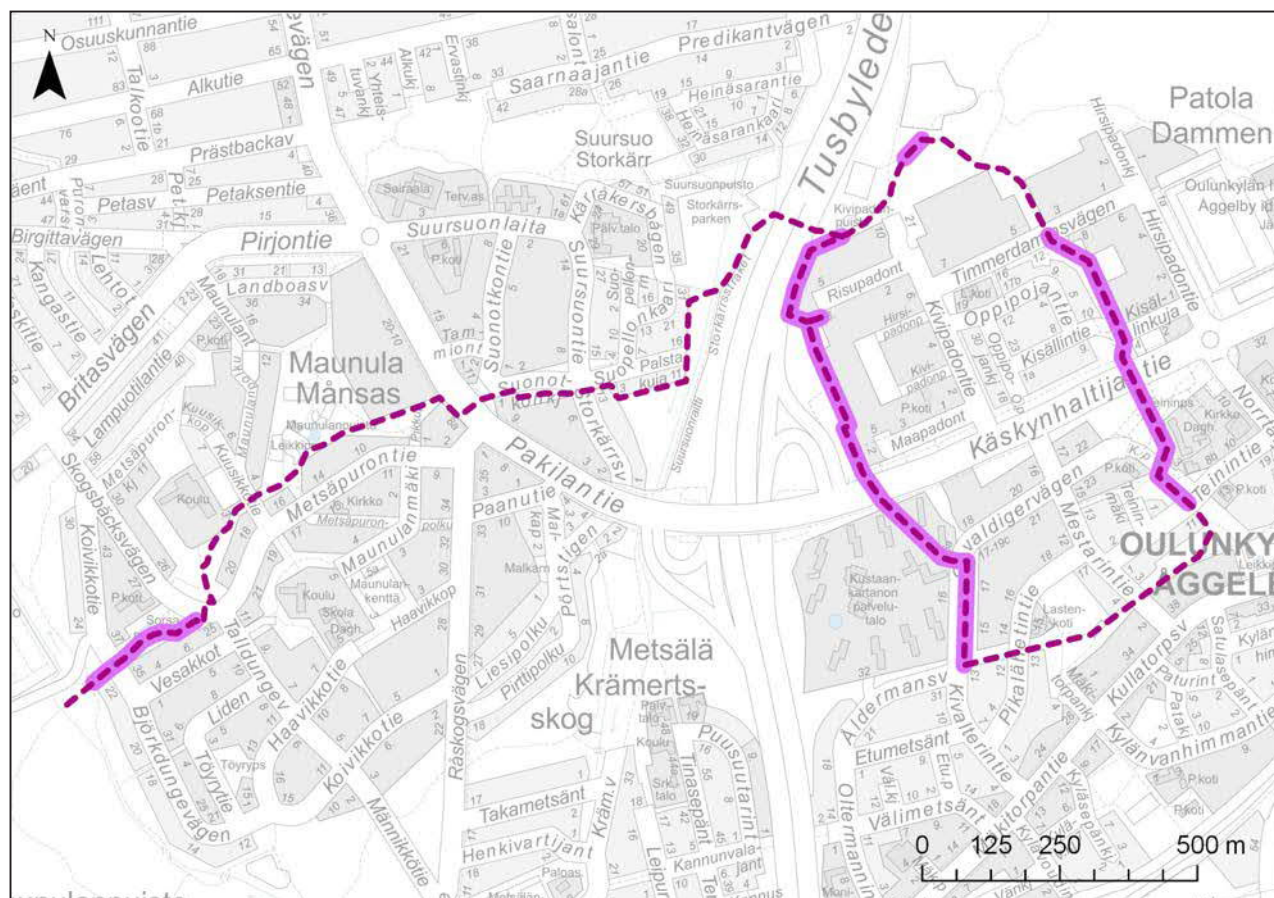
käyttäytymisen vähentämiseksi, jotta yhteys Sorsa-puistosta Maunulanpuistoon olisi toimivampi.

Tavoitteet

Hankkeen tavoitteena on muodostaa esitetyistä reiteistä esteettömyyden perustason reitit. Reitit muodostavat yhdessä ja erikseen tärkeää kaupunkirakenteen sisäistä viher- ja virkistysverkostoa ja yhdistävät Oulunkylän ja Maunulan viher- ja virkistysalueita sekä reitistöjä laajempiin viheraluekokonaisuuksiin, Patolan metsään ja Helsingin Keskuspuistoon.

Toimenpiteet

Koko reitin turvallisuus ja esteettömyys tarkistetaan ja reitille rakennetaan opasteet. Oulunkylässä reitin varrelle rakennetaan korotetut suojatiet Teinin- ja Kivalterintien yli. Teinintien suojatielle on jo olemassa suunnitelma, kun taas Kivalterintien suojatie vaatii suunnittelua. Kivalterintien jalkakäytävä levennetään ja linja-autopysäkin järjestely uusitaan. Kustaankartanon palvelukeskuksen halki rakennetaan toinen uusi käytäväosuus hyödyntäen vanhoja käytäviä mahdol-

Kuva 42. Oulunkylän rengasreitin ja Keskuspuisto-yhteyden sijainti. Reitit uudet ja kunnostettavat osuudet on korostettu vaaleanpunaisella.

Kuva 43. Kivalterintien jälkeen rengasreitti jatkuu Kustaankartanon palvelutalon alueelle.

lisuuksien mukaan. Risupadonpuistoon rakennetaan toinen uusi käytäväosuus. Koko reitin lisäpenkkien tarve tarkistetaan.

Maunulassa Keskuspuistoon saapuva käytävä levennetään esteettömyyden perustason reitiksi ja sen alkupää käännetään liittymään Sorsapuistoon päin. Levennetyn reitin jatkeeksi rakennetaan uusi yhdysreitti liittymään olevaan reitistöön.

4.2.3 Myrskyläntien pysäköintialueen muuttaminen puistoksi

Nykytila

Myrskyläntien keskivaiheilla sijaitsevan Koskelanmet-
sän ulkoilureitin risteys on asemakaavan vastainen.
Puistoksi kaavoitettu alue on pientä nurmialuetta
lukuunottamatta asfalttipintainen ja toimii pysäköin-
tipaikkana. Autoilijat käyttävät toisinaan tilannetta
hyväkseen oikaisemalla puiston yli jalkakäytävää
pitkin. Kaavan vastaisesta pysäköintipaikasta huoli-
matta alueella on toisinaan pulaa pysäköintipaikoista.
Ulkoilureitti katkeaa pysäköintipaikalla asemakaavan
vastaisesti, eikä jalankululle ja pyöräilylle ole osoitettu
toimivaa ja turvallista reittiä alueen poikki. Myrskylän-
tien länsipuolella sama ulkoilureitti tekee lenkin poh-
joiseen ennen jatkumistaan Kotoniitynpuistoon, mikä
osaltaan hankaloittaa viheralueiden välistä yhteyttä.

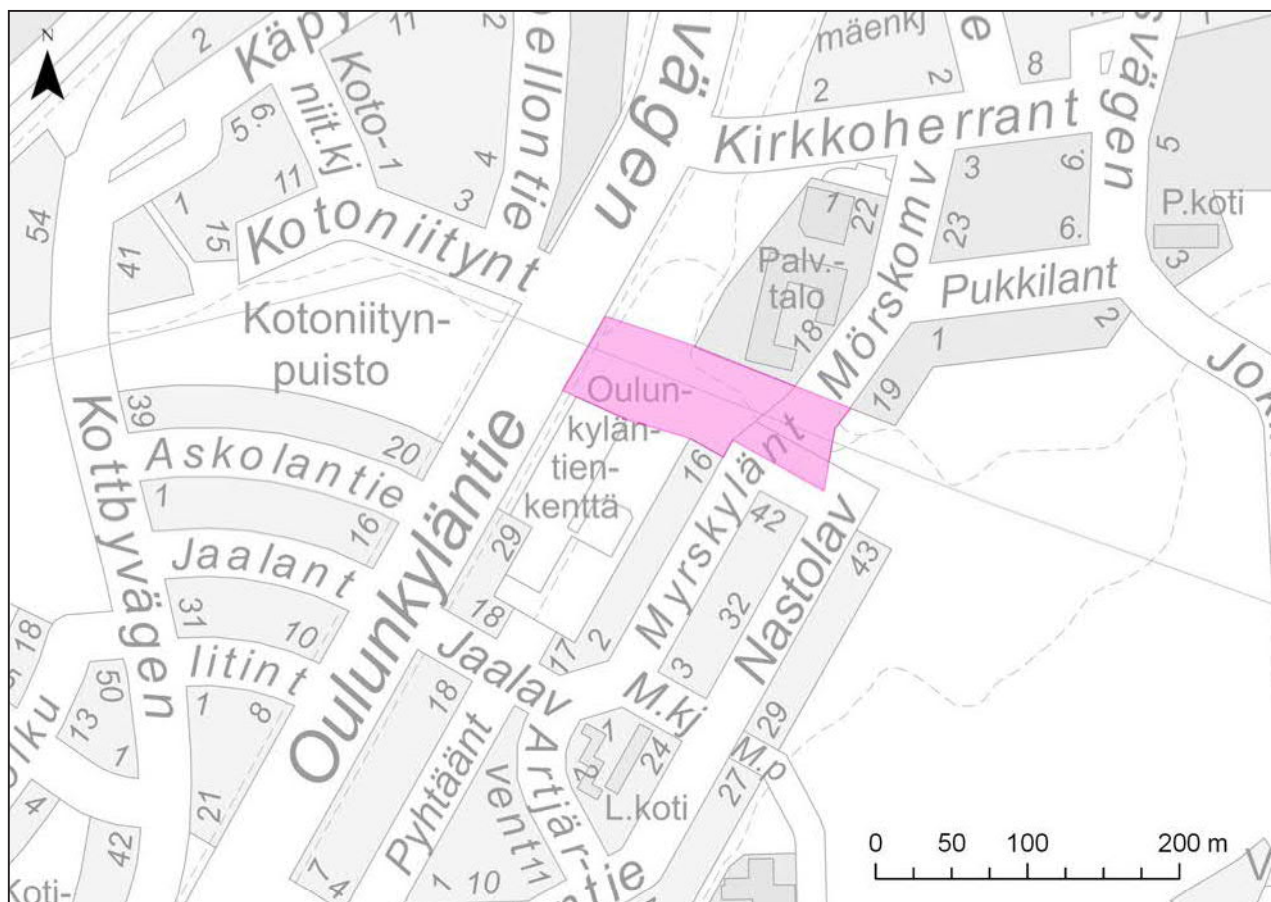
Asukaspalaute

Tilanteen korjaustarpeesta on lähetetty asukaspalau-
te, ja asiasta huomautettiin myös aluesuunnitelman
asukaskyselyssä (2018).

Tavoitteet ja toimenpiteet

Puistoalue suunnitellaan asemakaavan mukaiseksi
siten, että ulkoilureitti ja metsä- ja puustoisien verkos-
ton yhteys jatkuvat Myrskyläntien ylitse. Asfalttipin-
taa korvataan kasvillisuudella ja puuryhmillä kaavan
osoittamalta leveydeltä siten, että ne kasvaessaan
varmistavat ekologisen yhteyden Myrskyläntien yli.
Pysäköintipaikat poistetaan puistoalueelta, ja nii-
den siirtämistä toiseen paikkaan tutkitaan. Alueen
pysäköintipaikkojen riittävyys selvitetään. Ajoneuvo-
liikenne puiston poikki kielletään, mutta jalankulun
ja pyöräilyn reitit Myrskyläntietä pitkin säilytetään.
Ulkoilureitti rakennetaan jatkumaan suuremmin kohti
länttä ja Kotoniitynpuistoa Oulunkyläntienkentän
kautta. Suunnittelussa huomioidaan ja säilytetään
alueella sijaitseva suosittu lasten pulkkamäki.

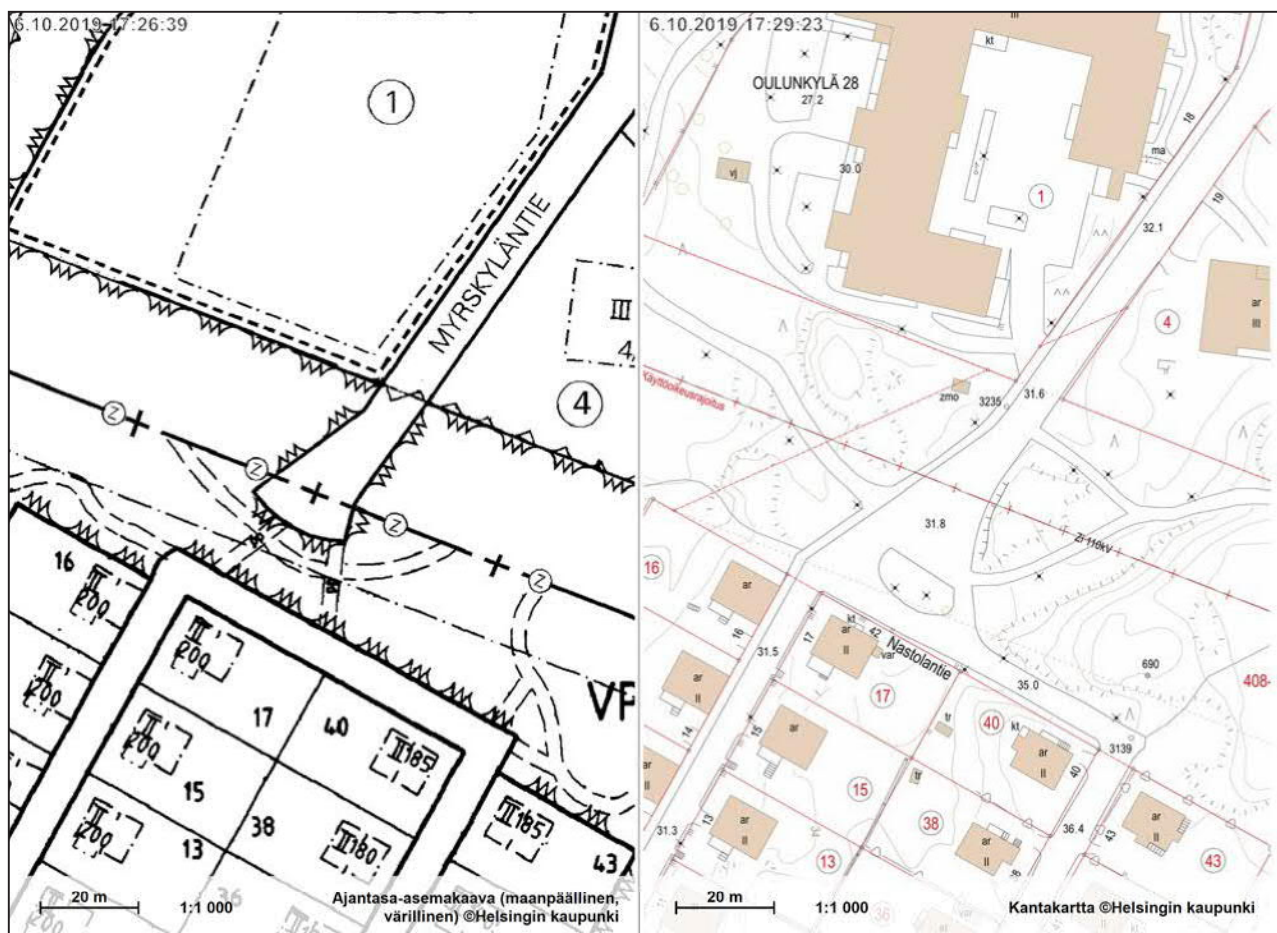
Aluesuunnitelmassa hankkeelle laaditaan hankeohjel-
ma, jonka mukaan tilataan varsinainen suunnittelutyö.

Kuva 44. Myrskyläntien sijainti

Kuva 45. Asemakaavan puistoalueella sijaitsee nykyisellään pysäköintipaikka.

Kuva 46. Myrskyläntien ajantasainen asemakaava ja nykytilanne kantakartassa esitettyinä. Karttaotteet Helsingin kaupungin karttapalvelusta kartta.hel.fi/ 6.10.2019.

4.2.4 Oulunkylän ja Maunulan ulkoilureittien opastussuunnitelma

Nykytila ja asukas palaute

Suunnittelualueen ulkoilureitistö on puutteellinen, mistä saatiin asukaspalautetta asukaskyselyssä 2018 ja -tilaisuuksissa syksyllä 2019. Ulkoilualueilta toisille ohjaava opastus ja viitoitus puuttuvat. Erityisesti tämä korostuu laajojen metsäisten ulkoilualueiden kohdalla.

Tavoitteet

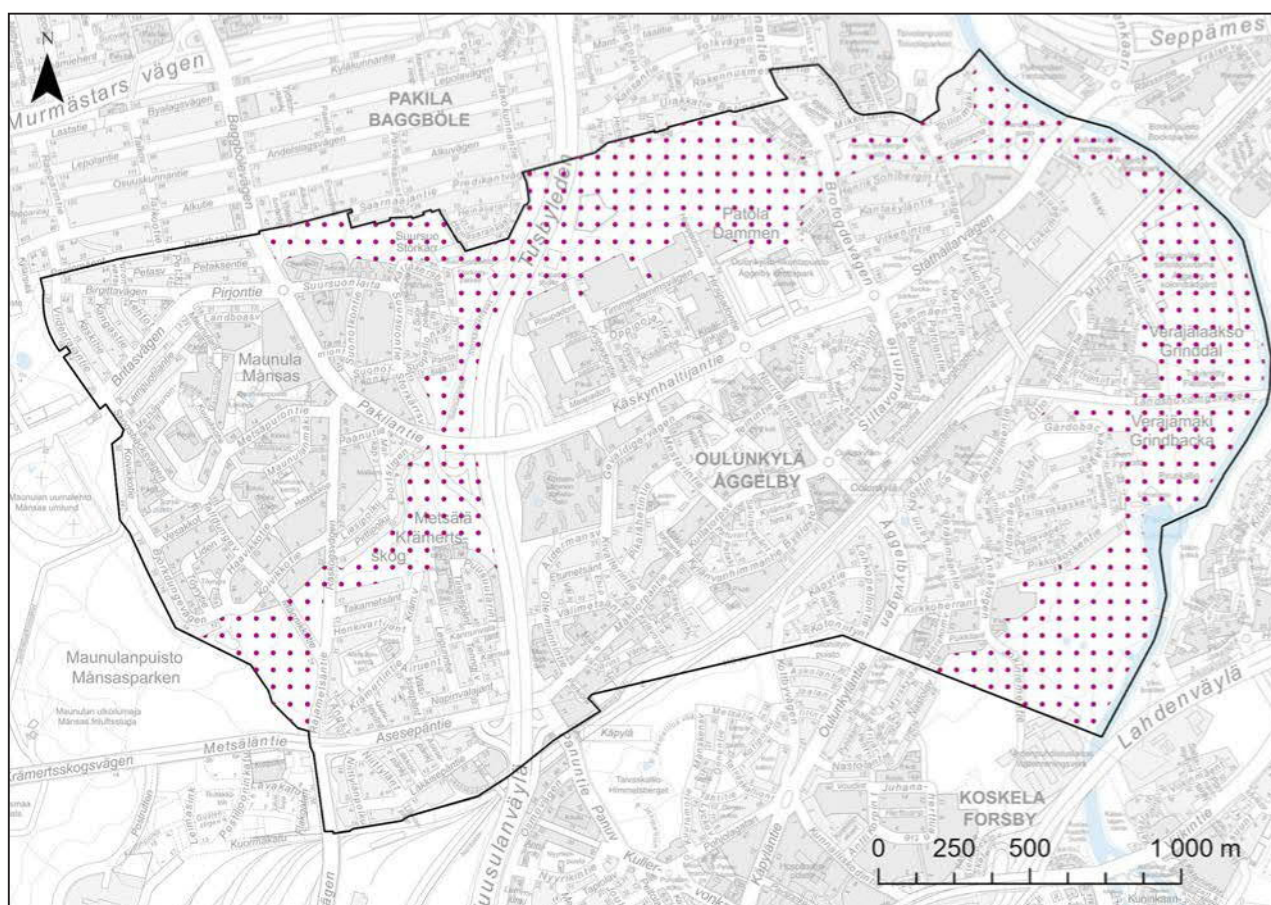
Oulunkylän ja Maunulan ulkoilureitistölle rakennetaan selkeä opastus ja viitoitus, joka palvelee ympärivuotisesti sekä asukkaita että vierailijoita. Opastus sijoituu alueen laajoille metsäalueille, puistoihin ja niiden rajoille ja etenkin Keskus- ja Helsingipuiston välille. Tarkoituksena on kytkeä alueen ulkoilureitiverkosto toimivaksi osaksi lähialueiden kävelyn ja pyöräilyn reitiverkostoa. Opastus ja viitoitus parantavat ulkoilureitistöillä liikkumisen käytettävyyttä ja turvallisuutta. Suunnistamisen helpottamisen lisäksi tavoitteena

on vähentää metsämaaston kulumista kanavoimalla kulkua ylläpidettäville ulkoilureiteille. Opastussuunnitelman yhteydessä on mahdollista opas reitti myös maastopyöräilijöille.

Helsingin kaupungin kaupunkiympäristön toimialalla suunnitellaan parhaillaan uutta opastusjärjestelmää Keskuspuistoon, jonka periaatteita on tarkoitus hyödyntää myös Oulunkylän ja Maunulan viheralueiden opastuksen suunnittelussa. Tavoitteena on kehittää yhdenmukainen ja tunnistettava opastusjärjestelmä, jota voidaan edelleen käyttää myös muilla ulkoilureitistöillä.

Toimenpiteet

Oulunkylän ja Maunulan ulkoilureittien opastus – suunnitteluhankkeelle laaditaan hankeohjelma, jonka mukaan tilataan varsinainen opastusjärjestelmän suunnittelutyö.

Kuva 47. Oulunkylän ja Maunulan ulkoilureitit, joiden sisällä ja rajoilla opastushanke toteutetaan.

4.2.5 Uusi koira-aitaus Pirkkolan liikuntapuistoon

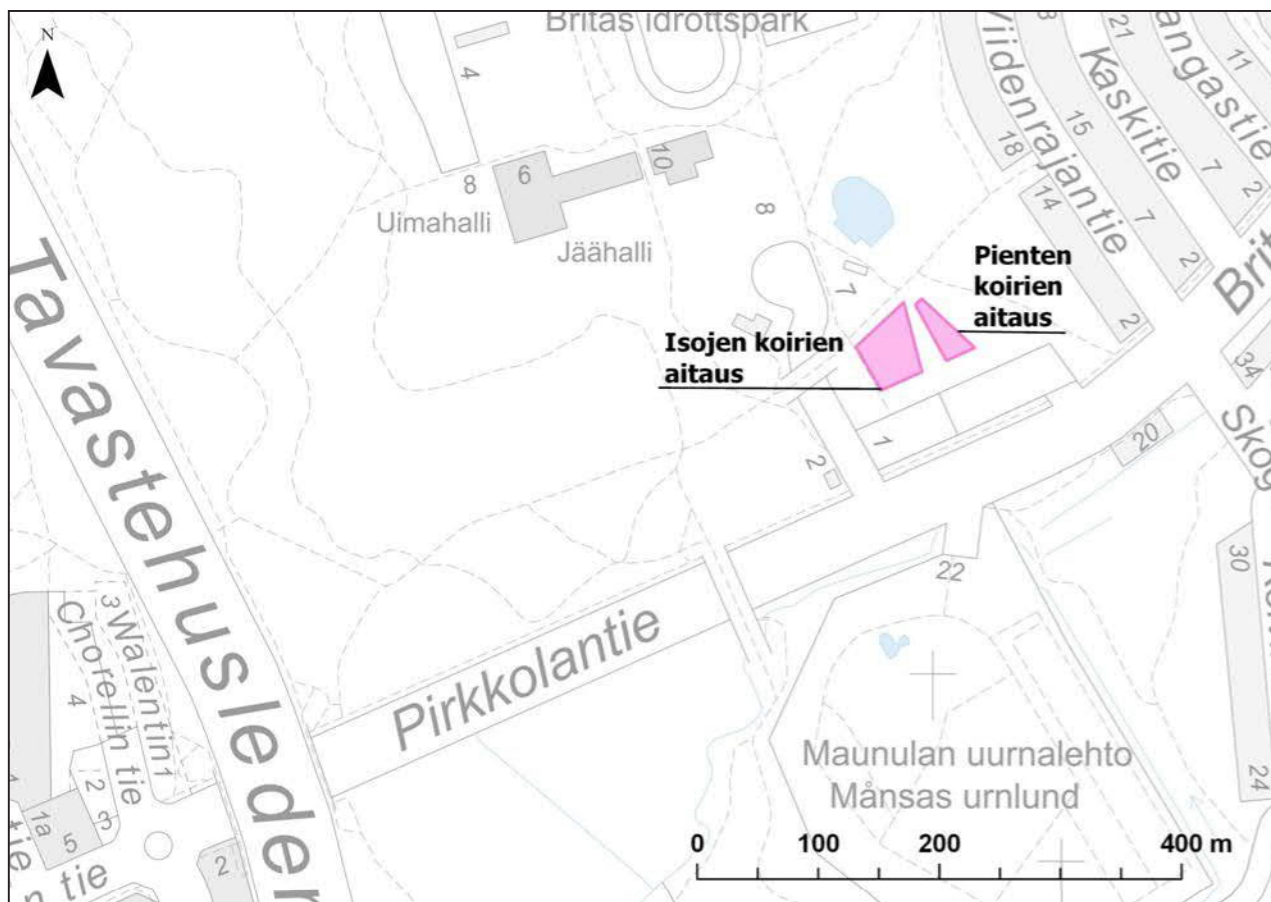
Nykytila

Koira-aitaus on merkitty vuonna 2014 voimaantulleeseen Keskuspuiston keskiosan asemakaavaan vlk-merkinnällä. Kaavamerkinnän pinta-ala on noin 3970 m². Hankealue sijaitsee tasaisesti laskevassa rinteessä, joka on osittain niittyä ja osittain rehevää lehtipuuvaltaista metsää. Metsäaluetta halkoo puro-uoma, joka on alueen ylälaidalla huomattavan jyrkkärinteinen ja useamman metrin syvyinen. Syvän uoman alapäässä uoma kulkee lyhyen matkan rummussa, jonka yli on mahdollisesti aiemmin kulkenut tie alueen koillisosasta lounaisosan avoimelle alueelle. Alajuoksulla uoma on samassa tasossa ympäröivän maanpinnan kanssa, ja se muodostaa alaspäin levenevän kosteikkoalueen. Puro-uoma ja sen alapuolinen kosteikko eivät sovellu koira-aitauksen alueeksi. Hanke-alue rajautuu länsilaidassa kävely- ja pyörätiehen ja muilta laidoiltaan retkeily- ja ulkoilualueen metsään. Metsää rajaavat kävely- ja pyöräilyreitit itä- ja pohjoispuolilla, ja eteläpuolella sijaitsevat Pirkkolan liikuntapuiston pysäköintialue ja rullaluistelurata. Pohjoispuolen kävely- ja pyöräilyreitti on asemakaavassa suojeltu ja muinaismuistolaila rauhoitettu ensimmäisen maailmansodan aikainen tykkitie.

Hanke-alueen lähimmät nykyiset koira-aitaukset ovat Heinämiehentien koira-aitaus Länsi-Pakilassa 1,3 km päässä, Maunulanpuiston koira-aitaus 1,8 km päässä ja Aino Ackten koirapuisto 1,9 km päässä ja Risupadontien koira-aitaus 2,4 km päässä. Helsingin koira-palvelulinjauksen tavoitteena on koira-aitauksen verkosto, jossa kävelymatka asunnoilta lähimpään aitaukseen on enintään kolme kilometriä.

Asukaspalaute

Asukaspalautteen mukaan Maunulan ja Pirkkolan alueella on tarvetta uudelle koira-aitaukselle. Alue-suunnitelman asukaskyselyssä (2018) toivottiin uutta koira-aitausta lähemmäksi Itä-Pakilaa. Lisäksi aluesuunnitelman asukastilaisuuksissa syksyllä 2018 toivottiin lisää koira-aitauksia useassa kommentissa. Koirapalveluita koskevia toiveita tuli runsaasti myös osallistuvan budjetoinnin kautta.

Kuva 48. Pirkkolan uuden koira-aitauksen sijainti.

Kuva 49. Koirapuiston keskellä virtaavan puron alajuoksulla on kosteikko.

Tavoitteet ja toimenpiteet

Asemakaavan osoittamalle alueelle rakennetaan eriliset aitaukset pienille ja suurille koirille. Aitaukset varustetaan ja pohjamateriaali suunnitellaan Helsingin koirapalveluiden kuvauksen mukaisesti. Em. kuvauksen mukaisesti kaksiosaisen aitauksen tavoitekoko on 3 000 m², josta pienille koirille varataan vähintään 600 m². Pirkkolassa suurten koirien aitaus sijoitetaan purooman länsipuolelle, jolloin pinta-ala on n. 2200 m². Pienten koirien aitaus sijoitetaan purooman itäpuolelle, jolloin aitauksen pinta-ala on n. 850 m². Puro-uoma ja sen alapuolinen kosteikko rajataan vähintään neljä metriä aitauksen ulkopuolelle siten, että kaunis puro-uoma ja kosteikko säilyvät ja koira-aitauksen maapohja on luonnostaan riittävän kuiva. Puroalueelle määritellään tarvittavat kunnostus- ja hoitotoimet. Puron rummun säilyttämisestä tai poistamisesta päätetään jatkosuunnittelussa.

Aitauksille rakennetaan omat sisäänkäyntinsä. Suurten koirien aitauksen sisäänkäynti on alueen länsireunalla ja pienten koirien aitauksen sisäänkäynti alueen itäreunalla. Lisäksi molempiin aitauksiin rakennetaan omat eteisaitaukset, joissa koira voidaan päästää vapaaksi ennen varsinaiseen aitaukseen menoa. Aitauksien puustoa säästetään mahdollisimman paljon, mutta aitauksiin luodaan myös avointa tilaa koirien leikkimistä ja juoksemista varten. Koira-aitaukset ovat saavutettavissa kävely- ja pyöräilyreittejä pitkin sekä myös autolla.

4.2.6 Kaarlo Haltian puiston kunnostus

Nykytila

Kaarlo Haltian puisto on hieman alle 500 m² kokoinen pieni puisto kahden kokoojakadun risteyksessä kakikerroksisen liikerakennuksen edustalla. Liikerakennuksessa toimivat ravintola ja putkiliike. Puiston luoteispuolella on omakotitalo, mutta muuten risteystä ympäröivät korkeat asuinrakennukset avarine pihoineen. Risteuksen rakennuksissa sekoittuvat neljä eri aikakautta, ja risteys on tilana jäsentymätön. Yleiskaavassa Kirkkoherrantien varteen osoitetaan ympäristöä tehokkaampaa rakentamista, joten tulevaisuudessa puiston ääreen on mahdollista sijoittaa korkeampaakin asuin- ja liiketilarakentamista.

Puistossa on kymmenisen lehti- ja havupuuta nurmikolla sekä muutama pieni vuorimänty. Puiston hoitoluokka on A3, käyttö- ja suojaviheralue. Osan alueesta lohkaisee ravintolan pysäköintialue. Puiston kadunpuoleisella laidalla on vaatekeräyskontteja, jotka heikentävät puiston ulkoasua. Konttien sijainti jalkakäytävän ja puiston rajalla ei ole niiden käytön ja tyhjennyksen kannalta toimivin.

Asukaspaute

Aluesuunnitelman asukaskyselyssä (2018) Kaarlo Haltian puistoon oli merkitty korjaustarpeita kahdessa karttamerkinnässä. Yksi karttamerkintä oli laitettu osoittamaan puisto alueen parhaaksi paikaksi. Lisäksi puiston peruskorjaustarpeesta on lähetetty myös sähköpostipalautte.

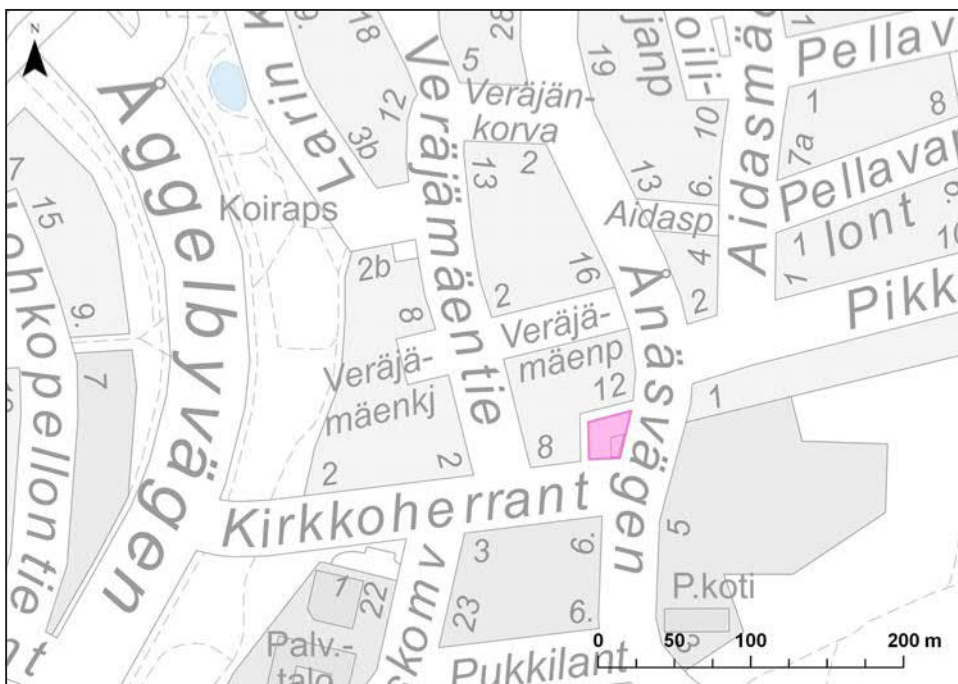
Tavoitteet ja toimenpiteet

Puisto peruskorjataan yleiskaavan mahdollistama täydennysrakentaminen huomioiden. Tavoitteena on kehittää puistosta vihreä ja kaunis viheralue, joka korostaa viereisiä liikerakennuksia, kohentaa alueen ulkoasua, toivottaa asuinalueelle tulijat tervetulleiksi ja auttaa alueella suunnistamisessa. Puiston hoitoluokka nostetaan A2:een, käyttöviheralueeksi.

Puisto on nimetty kuvanveistäjä Kaarlo Haltian (1863–1938) mukaan. Hän vaikutti elinaikanaan merkittävästi Oulunkylän elämään ja hänen vanha ateljeensa sijaitsee Jokiniementiellä. Puistoon sijoitetaan ympäristötaideteos tai maisema-arkkitehtoninen elementti, josta ohitse kulkevat kävelijät, pyöräilijät ja autoilijat voivat nauttia. Teoksen ei ole tarkoitus olla Kaarlo Haltian muistomerkki, mutta se voisi viitata Haltiaan jollain hienovaraisella tavalla.

Puiston ensisijainen tehtävä ympäristönsä kaunistajana säilytetään, eikä sinne tavoitella muita toimintoja pienimuotoisen oleskelupaikan lisäksi. Nykyistä puustoa säilytetään mahdollisimman paljon. Tila jäsenetään uudelleen lisääntymisellä ja muilla pinnoitteilla. Tilan muodostuksessa huomioidaan puiston suhde ympäristöönsä: katuhiin, risteykseen, rakennuksiin ja pihoihin. Vaatekeräyskonteille etsitään puiston ulkopuolelta käytön ja tyhjennyksen kannalta toimivampi sijainti.

Aluesuunnitelmassa hankkeelle laaditaan hankeohjelma, jonka mukaan tilataan varsinainen suunnittelutyö.

Kuva 50. Kaarlo Haltian puiston sijainti

Kuva 51. Kaarlo Haltian puisto

Kuva 52. Kaarlo Haltian puisto Jokiniementieltä päin kuvattuna

4.3 Hankkeiden rahoitustarve

Suunnitelma-alueelle esitetään kuutta hanketta. Näiden arvioidut rahoitustarpeet ovat:

• Männikkötien katusuunnitelma ja Saunabaarin aukio	870 000 € Alv. 0 %
• Oulunkylän rengasreitti ja yhteys Keskuspuistoon	580 000 € Alv. 0 %
• Myrskyläntien pysäköintipaikan muuttaminen puistoksi	150 000 € Alv. 0 %
• Oulunkylän ja Maunulan ulkoilureittien opastussuunnitelma	300 000 € Alv. 0 %
• Uusi koira-aitaus Pirkkolan liikuntapuistoon	140 000 € Alv. 0 %
• Kaarlo Haltian puiston kunnostus	220 000 € Alv. 0 %

Hankkeiden arvioitu rahoitustarve on yhteensä noin 2 260 000 € Alv. 0 %

Lähteet

Erävuori, L.; Oksman, S. & Suominen, H. 2019. Met-
sä- ja puustoinen verkosto. Opas verkoston huomioid-
miseksi Helsingin kaupunkisuunnittelussa. Kaupun-
kiympäristön julkaisuja 2019:5. Helsingin kaupunki,
kaupunkiympäristön toimiala. [https://www.hel.fi/
static/liitteet/kaupunkiymparisto/julkaisut/julkaisut/
julkaisu-05-19.pdf](https://www.hel.fi/static/liitteet/kaupunkiymparisto/julkaisut/julkaisut/julkaisu-05-19.pdf)

Helsingin kaupunki. 2018. Tuusulan bulevardi.
Bulevardikaupungin suunnitteluperiaatteet. [htt-
ps://dev.hel.fi/paatokset/media/att/Of/Of86beca-
4f4a01eee65aad997f54b72d8d5a3e74.pdf](https://dev.hel.fi/paatokset/media/att/Of/Of86beca-4f4a01eee65aad997f54b72d8d5a3e74.pdf)

Helsingin kaupungin karttapalvelu, [http://kartta.hel.
fi](http://kartta.hel.fi).

Helsingin kaupunki & Maptionnaire. 2018. Oulun-
kylän ja Maunulan aluesuunnitelma. Asukaskysely.
Karttamerkintöjen avovastaukset. [https://www.hel.
fi/static/hkr/aluesuunnitelmat/oulunkyla_maunu-
la_alsu/oulunkyla_avokomentit.pdf](https://www.hel.fi/static/hkr/aluesuunnitelmat/oulunkyla_maunula_alsu/oulunkyla_avokomentit.pdf)

Helsingin kaupunki & Maptionnaire. 2018. Oulun-
kylän ja Maunulan aluesuunnitelma. Asukaskyselyn
tuloksia. Kooste. [https://www.hel.fi/static/hkr/alue-
suunnitelmat/oulunkyla_maunula_alsu/oulunkyla_
maunula_kooste.pdf](https://www.hel.fi/static/hkr/aluesuunnitelmat/oulunkyla_maunula_alsu/oulunkyla_maunula_kooste.pdf)

Helsingin kaupunki & Maptionnaire. 2018. Oulun-
kylän ja Maunulan aluesuunnitelma. Tekninen raportti.
Asukaskysely 2018. [https://www.hel.fi/static/hkr/
aluesuunnitelmat/oulunkyla_maunula_alsu/oulun-
kyla_tekninenraportti.pdf](https://www.hel.fi/static/hkr/aluesuunnitelmat/oulunkyla_maunula_alsu/oulunkyla_tekninenraportti.pdf)

Helsingin kaupunkisuunnitteluvirasto. 2011. Ou-
lunkylän renessanssi. Lähtötiedot ja kehittämis-
tavoitteet. [https://www.hel.fi/static/public/hela/
Kaupunkisuunnittelulautakunta/Suomi/Esitys/2011/
Ksv_2011-11-22_Kslk_30_EI/A6ECEE30-5FB4-4FEF-
AE96-740E74660E18/Liite.pdf](https://www.hel.fi/static/public/hela/Kaupunkisuunnittelulautakunta/Suomi/Esitys/2011/Ksv_2011-11-22_Kslk_30_EI/A6ECEE30-5FB4-4FEF-AE96-740E74660E18/Liite.pdf)

**Helsingin seudun aluesarjat tilastokanta ja Tilasto-
keskus.** Työpaikat Helsingissä (alueella työssäkäyvät)
toimialan (TOL 2008, 2-3-nro) mukaan 31.12.2016.
<http://www.aluesarjat.fi/>

Helsingin yleiskaava 2016. <http://www.yleiskaava.fi/>

Käpylän aluesuunnitelma 2009–2018. Helsingin
kaupungin rakennusviraston julkaisuja 2009:7 / Katu-
ja puisto-osasto. [https://www.hel.fi/static/hkr/julkai-
sut/2009/kapyla_2009_7.pdf](https://www.hel.fi/static/hkr/julkaisut/2009/kapyla_2009_7.pdf)

**Käpylän luonnonhoidon toteutussuunnitelma
2010–2019.** Helsingin kaupungin rakennusvirasto,
Katu- ja puisto-osasto. [https://www.hel.fi/hel2/hkr/
Luonnonhoitosuunnitelmat/Kapylan_lhs/K%C3%A-
4pyl%C3%A4_luonnonhoitosuunnitelma.pdf](https://www.hel.fi/hel2/hkr/Luonnonhoitosuunnitelmat/Kapylan_lhs/K%C3%A4pyl%C3%A4_luonnonhoitosuunnitelma.pdf)

**Luonnonhoidon työohje – Metsät; Helsingin kaupun-
gin Rakennusviraston julkaisut 2013:9** [https://www.
hel.fi/static/hkr/luonnonhoitosuunnitelmat/luonnon-
hoidon_tyohje_18032016.pdf](https://www.hel.fi/static/hkr/luonnonhoitosuunnitelmat/luonnonhoidon_tyohje_18032016.pdf)

**Luonnonhoidon työohje – Niityt ja maisemapellot;
Helsingin kaupungin Rakennusviraston julkaisut
2016:7** [https://www.hel.fi/static/hkr/julkaisut/2016/
tyohje_niityt_ja_maisemapellot_web.pdf](https://www.hel.fi/static/hkr/julkaisut/2016/tyohje_niityt_ja_maisemapellot_web.pdf)

**Maunula. Arjen kestävää arkkitehtuuria. Arvotta-
minen ja kehittämisperiaatteet.** Helsingin kaupunki-
suunnitteluviraston julkaisuja 2007:3.

Maunulan 1950-luvun arkitaide. Korjaustapaohje.
Helsingin kaupunkisuunnitteluviraston julkaisuja
2012:7.

Maunulan aluesuunnitelma 2012–2021. Helsingin
kaupungin rakennusviraston julkaisut 2012:1. [https://
www.hel.fi/static/hkr/aluesuunnitelmat/maunulan_
alsu/Maunulan_aluesuunnitelma_web.pdf](https://www.hel.fi/static/hkr/aluesuunnitelmat/maunula_alsu/Maunulan_aluesuunnitelma_web.pdf)

**Maunulan luonnonhoidon toteutussuunnitelma
2012–2021.** Helsingin kaupungin rakennusvirasto.
[https://www.hel.fi/static/hkr/luonnonhoitosuunnitel-
mat/Maunulan_lhs/Maunulan_lhs_web.pdf](https://www.hel.fi/static/hkr/luonnonhoitosuunnitelmat/Maunulan_lhs/Maunulan_lhs_web.pdf)

Museovirasto. 2009. Valtakunnallisesti merkittä-
vät rakennetut kulttuuriympäristöt RKY. Maunulan
asuntoalue. [http://www.rky.fi/read/asp/r_
kohde_det.aspx?KOHDE_ID=1567](http://www.rky.fi/read/asp/r_kohde_det.aspx?KOHDE_ID=1567)

**Oulunkylän ja Koskelan viheraluesuunnitelma
2003–2012.** Helsingin kaupungin rakennusvirasto.

Museovirasto. 2009. Valtakunnallisesti merkittävät
rakennetut kulttuuriympäristöt RKY. Pirkkolan oma-
kotialue ja rintamamiestalon. [http://www.rky.fi/read/
asp/r_kohde_det.aspx?KOHDE_ID=1564](http://www.rky.fi/read/asp/r_kohde_det.aspx?KOHDE_ID=1564)

Vuori, P.; Kaasila, M. 2018. Helsingin ja Helsingin
seudun väestöennuste 2018–2050. Ennuste alueittain
2018–2030. Tilastoja - Helsingin kaupunki, kaupungin-
kanslia, kaupunkitutkimus ja -tilastot 2018:18. [https://
www.hel.fi/hel2/tietokeskus/julkaisut/pdf/18_10_30_
Tilastoja_18_Vuori_Kaasila.pdf](https://www.hel.fi/hel2/tietokeskus/julkaisut/pdf/18_10_30_Tilastoja_18_Vuori_Kaasila.pdf)

Liitteet

1 Aluekortit

2 Teemakartat

3 Vuorovaikutusraportti

Kuvailulehti

Tekijät	Ramboll Finland Oy: Elina Kalliala, Heta Seppälä, Kaisa Kärkkäinen, Elina Puhjo, Inna Ampuja, Mervi Kokkila, Sini Miettinen, Johanna Jalonen, Emilia Vainikainen ja Hanna Keskinen
Yhdyshenkilö	Helsingin kaupunki: Tiina Saukkonen, Laura Kakkola, Heikki Takainen
Nimeke	Oulunkylän ja Maunulan aluesuunnitelma 2020–2029
Sarjan nimeke	Helsingin kaupungin kaupunkiympäristön julkaisuja 2019:24
Sarjanumero	2019:24
Julkaisu aika	10/2019
Sivuja	63
Liitteitä	3 kpl
ISBN	978-952-331-669-0 (verkkoversio), 978-952-331-670-6 (painettu versio)
ISSN	2489-4257 (verkkoversio), 2489-4249 (painettu versio)
Kieli, koko teos	Suomi
Kieli, yhteenveto	Suomi, ruotsi, englanti

Tiivistelmä:

Aluesuunnitelmat ovat kaupunkiympäristön toimialan työväline yleisten alueiden ylläpitämiseksi ja kehittämiseksi. Suunnitelmassa määritellään nykytila-analyysin ja vuorovaikutuksen pohjalta alueen kehittämis- ja kunnostamistarpeet seuraavalle kymmenvuotiskaudelle. Aluesuunnitelmat mahdollistavat alueiden kehittämisen tasapuolisesti koko kaupungissa.

Suunnittelualue kattaa Oulunkylän kaupunginosan Maunulanpuiston osa-alueita ja Pirkkolan läntisiä osia lukuun ottamatta. Aluesuunnitelman strategisena tavoitteena on turvata alueen tulevassa kehityksessä ja täydennysrakentamisessa kaupunkirakenteen kestävyys kannalta merkittäviä ekosysteemipalveluita ja luontoarvoja sekä parantaa katu- ja viheralueiden reitistöjä ja palveluita.

Aluesuunnitelma on laadittu vuorovaikutuksessa alueen asukkaiden ja käyttäjien kanssa. Vuorovaikutukseen sisältyy internet-kysely ja kaksi asukastilaisuutta. Aluesuunnitelmaluonnos on ollut internetissä nähtävillä 22.10.–12.11.2019. Alueen yhdistyksille lähetettiin sähköinen tiedote ja kommentointipyyntö aluesuunnitelmaluonnoksesta.

Oulunkylän ja Maunulan aluesuunnitelmassa esitetään seuraavan kymmenen vuoden aikana toteutettavaksi kuutta hanketta:

- Oulunkylän rengasreitti ja yhteys Keskuspuistoon
- Uusi koira-aitaus Pirkkolan liikuntapuistoon
- Männikkötien katusuunnitelma ja Saunabaarin aukio
- Kaarlo Haltian puiston kunnostus
- Myrskyläntien pysäköintialueen muuttaminen puistoksi
- Oulunkylän ja Maunulan ulkoilureittien opastussuunnitelma

Avainsanat Aluesuunnitelma, Oulunkylä, Maunula, Pirkkola, Metsälä, Patola, Veräjämäki, Veräjälakso

Presentationsblad

Författare	Ramboll Finland Ab: Elina Kalliala, Heta Seppälä, Kaisa Kärkkäinen, Elina Puhjo, Inna Ampuja, Mervi Kokkila, Sini Miettinen, Johanna Jalonen, Emilia Vainikainen och Hanna Keskinen
Kontaktperson	Helsingfors stad: Tiina Saukkonen, Laura Kakkola, Heikki Takainen
Titel	Oulunkylän ja Maunulan aluesuunnitelma 2020–2029 (Områdesplan för Äggelby och Månsas 2020–2029)
Serie	Helsingin kaupungin kaupunkiympäristön julkaisuja 2019:24 (Helsingfors stads stadsmiljös publikationer 2019:24)
Serienummer	2019:24
Publikationsdatum	10/2019
Sidantal	65
Bilagor	3 st
ISBN	978-952-331-669-0 (nåtpublikation), 978-952-331-670-6 (tryckt)
ISSN	2489-4257 (nåtpublikation), 2489-4249 (tryckt)
Språk, hela verket	Finska

Språk, sammanfattning, Finska, svenska, engelska

Sammanfattning:

Områdesplanen är ett verktyg som stadsmiljösektorn använder för att upprätthålla och utveckla allmänna områden. Baserad på en analys av nuläget samt delaktighet definierar planen områdets utvecklings- och renoveringsbehov för den kommande tioårsperioden. Områdesplanen möjliggör en jämn områdesutveckling i hela staden.

Planeringsområdet täcker stadsdelen Äggelby, exklusive Månsasparkens delområde och Britas västra delar. Det strategiska målet med planen är att försäkra de ekosystemtjänster och naturvärden som är väsentliga för en hållbar stadsstruktur i framtida utveckling och förtätning samt att förbättra gatu- och grönområdets rutter och tjänster.

Områdesplanen är utfärdad i växelverkan med områdets invånare och användare. Deltagandet innefattade en internet-enkät samt två invånarmöten. Utkastet till områdesplanen ställdes för påseende mellan 22.10.–12.11.2019. Områdets föreningar fick ett elektroniskt informationsblad samt tillfrågades att kommentera utkastet.

Områdesplanen för Äggelby och Månsas innefattar dessa sex projekt som föreslås att genomföras under de kommande tio åren:

- Äggelbys ringrutt och förbindelse till Centralparken
- En ny hundhage för Britas idrottspark
- Talldungevägens gatuplan och Saunabaaris plats
- Renovering av Kaarlo Haltias park
- Omvandling av Mörskomvägens parkeringsområde till en park
- Vägvisningsplan för Äggelbys och Månsas friluftsvägar.

Nyckelord Områdesplan, Äggelby, Månsas, Britas, Krämertskog, Dammen, Grindbacka, Grinddal

Description

Authors	Ramboll Finland Ltd: Elina Kalliala, Heta Seppälä, Kaisa Kärkkäinen, Elina Puhjo, Inna Ampuja, Mervi Kokkila, Sini Miettinen, Johanna Jalonen, Emilia Vainikainen and Hanna Keskinen
Contact Persons	City of Helsinki: Tiina Saukkonen, Laura Kakkola, Heikki Takainen
Title	Oulunkylän ja Maunulan aluesuunnitelma 2020–2029 (Area plan for Oulunkylä and Maunula 2020–2029)
Series name	Helsingin kaupungin kaupunkiympäristön julkaisuja 2019:24 (Publications of the City of Helsinki Urban Environment Division 2019:24)
Serial number	2019:24
Published in	November 2019
Pages	65
Attachments	3 pcs
ISBN	978-952-331-669-0 (electronic publication), 978-952-331-670-6 (print)
ISSN	2489-4257 (electronic publication), 2489-4249 (print)
Language, entire work	Finnish
Language, summary	Finnish, Swedish, English

Summary:

Area plans are a tool used by the Urban Environment Division to maintain and develop public street and park areas. Based on an analysis of the contemporary situation and on participation, the plan defines the development and renovation needs of the area for the next ten-year period. Area plans enable an equal development throughout the city.

The plan area encompasses the district of Oulunkylä, excluding the sub-district of Maunulanpuisto and the western parts of Pirkkola. The strategic goal of the plan is to secure the local ecosystem services and natural values integral to the sustainable urban structure in the future development and infill construction, as well as to improve the routes and services of the street and green areas.

The plan was prepared in interaction with the local residents and users. The participatory process included an online survey and two citizen meetings. The area plan draft was put on display online between the 22th of October and the 12th of November 2019. The associations in the area were sent an electronic bulletin and were asked to comment on the draft.

The area plan of Oulunkylä and Maunula proposes the following six projects to be implemented during the upcoming ten years:

- Oulunkylä ring route and the connection to Keskuspuisto
- A new fenced area for dogs in the Pirkkola sports park
- Männikkötie street plan and the Saunabaari square
- Renovation of Kaarlo Haltia's Park
- Transformation of the Myrskyläntie parking area into a park
- A guidance plan for the outdoor routes of Oulunkylä and Maunula.

Keywords Area plan, Oulunkylä, Maunula, Pirkkola, Metsälä, Patola, Veräjämäki, Veräjälakso

Helsinki

Kaupunkiympäristön toimiala huolehtii Helsingin kaupunkiympäristön suunnittelusta, rakentamisesta ja ylläpidosta, rakennusvalvonnasta sekä ympäristöön liittyvistä palveluista.